

"Kaikkien maiden proletaarit,
yhtykää!"

Kommunisti

POLIITTIS-TEOREETTINEN AIKAKAUSLEHTI

Huhtikuu

4

1949

JULKAISIJA: SUOMEN KOMMUNISTINEN PUOLUE

8 hyvää romaania
7:n hinnalla!

TAMMEN "TERHO-SARJA"

tarjoaa Teille tällaisen erikoisedun. Tämä kevään ja syksyn ku-
luessa ilmestyvä, 8 romaania käsittävä kirjasarja sisältää nyky-
maailman suosituimpien ja eniten luettujen kirjailijain teoksia.
Niistä löytää jokainen juuri sitä, mitä hän hyvältä kirjalta edellyt-
tää, olipa se sitten romantiikkaa ja jännitystä tai hyvää ihmisku-
vausta ja aitoa elämäntunnetta. Kaikki sarjan kirjat ilmestyvät yh-
tenäisessä, kauniissa sidonta-asussa, joka on täysin rauhanaikai-
sella tasolla. Ja huomatkas:

koko sarjan tilaajat saavat viimeisen kirjan ilmaiseksi!

Tässä on Teillä nyt erinomainen tilaisuus täy-
dentää kirjastoanne todella hyvillä romaaneilla!
Pyytää sarjan esittelylehtinen lähimmästä kir-
jakaupasta tai meiltä, os. Mikonkatu 17. Helsinki.

tammi

Kysytty kirjekurssi

SUOMEN TALOUS

on nyt valmistunut.

Maamme talouselämä, sen perusta, kehitys ja tulevaisuuden näkö-
alat on valaistu monin asiatiedoin sekä poliittisin yhteenvedoin
kuudessa laajassa, mielenkiintoisessa opinto-
kirjeessä.

*Kurssi on välttämätön järjestöväelle ja yhteiskunnallisen tai poliit-
tisen elämän aloilla toimiville, mutta muillekin se on tarpeellinen
tiedonlähde talouselämämme peruskysymyksistä.*

SIROLAN KIRJEOPISTO

Helsinki, Lauttasaari, Myllykallio.

Kommunisti

5. VUOSIKERTA · 1949

HUHTIKUU N:o 4 (134)

POLIITTIS-TEOREETTINEN AIKAKAUSLEHTI

Elämän puolesta imperialistista sotaa vastaan

VAPPU — RAUHANJUHLA

Tärkeimmät niistä tehtävistä, joiden pohjalla puolueemme nykyisessä vaihees-
sa tekee työtä ja taistelee, voidaan keskittää seuraaviin tunnuksiin:

Taistelu rauhan säilyttämisen puolesta — sodan valmisteluja vastaan;
uhkaavan pulan, työttömyyden, puutteen ja kurjuuden torjuminen;
maan politiikan suuntaaminen rauhan ja kansanvallan tielle; ja
työtekevän kansan yhteisrintaman luominen taantumusta, sotaa ja kansan
näлкиinnyttämispolitiikkaa vastaan.

Nämä kysymykset tulevat olemaan peruskysymyksinä lähestyvissä vappu-
juhlissamme. Kaikki ne ovat ajankohtaisia ja tärkeitä, mutta ajankohtaisin
niistä on taistelu rauhan säilymisen puolesta, uhkaavaa sodanvaaraa ja kiihty-
viä sotavarusteluja vastaan. Taistelu rauhan puolesta on muodostunut keskei-
simmäksi kamppailuksi nykyisessä tilanteessa ja kaikkien maiden kommunistis-
ten puolueiden toiminnassa.

KYSYMYS SODANVAARASTA

Onko sodanvaara olemassa? Tekisi mieli uskoa, että sellaista vaaraa ei ole.
Niin hirvittävä oli viimeinen maailmansota ja niin tuoreessa muistissa ovat vielä
kaikki sodan mukanaan tuomat hävitykset ja kauhut, että ei luulisi löytyvän
ihmistä, joka haluaisi uutta sotaa tai uskaltaisi työskennellä uuden sodan valmis-
telun puolesta. Valitettavasti viimeaikaiset tapahtumat eivät anna tukea sellai-
selle olettamukselle. Kiihtynyt sotavalmistelu on tuonut päiväjärjestykseen
uuden sodan vaaran. Pohjois-Atlantin liitto on saattanut rauhan säilymisen
"veitsen terälle".

Jo Kominformin perustavassa kokouksessa тов. Zhdanov totesi, että "mitä
pitempi aika erottaa meidät sodan päättymisestä, sitä jyrkemmin tulevat nä-

kyviin kaksi perussuuntaa sodanjälkeisessä kansainvälisessä politiikassa" ja sitä voimakkaammaksi kiihtyy uuden sodan valmistelu ja vaara.

SKP:n VIII edustajakokous kiinnitti vakavaa huomiota taantumuksen yleisen hyökkäyksen ja uuden sodan valmistelujen voimistumiseen, ja osoitti, että Suomen taantumusleiri työskentelee maamme kytkemiseksi imperialistiseen leiriin ja Suomen vetämiseksi sotapolitiikkaan Neuvostoliittoa vastaan. Puoluekokous totesi siinä esiintyvän maamme uhkaavan suurimman vaaran.

Puolueemme on lehdissään, julistuksissaan ja päätöksissään — viimeksi 16—17. 3. koolla olleen Puolueuuvoston julkilausumassa — jatkuvasti varoittanut kansaamme uuden sodan valmistelijain puuhista ja taistellut kaikin keinoin sodan valmisteluja ja Suomen sotapolitiikkaan kytkemisyrittämyksiä vastaan.

Mutta maassamme esiintyy toisenlaisiakin mielipiteitä ja pyrkimyksiä. On olemassa ihmisiä, puolueita ja järjestöjä, jotka uskoittelevat kansalle, että mitään sodanvalmisteluja ei tapahdu, että kukaan ei ole pyrkinyt muuttamaan Suomen ulkopoliittikkaa ja vieläpä syyttävät kommunisteja länsimaisten "demokratian" rauhallisten pyrkimysten vääristelystä ja sotaisten mielialojen lietsomisesta. Sen vuoksi on syytä käsitellä kysymystä:

MISSÄ UUDEN SODANVALMISTELUT ESIINTYVÄT

Uutiset tietävät kertoa, että kaikissa kapitalistisissa maissa lisätään sotilaallisia varusteita, lisätään sotilasmäärärahoja ja järjestellään uusia sotilaallisia tukikohtia. USAn valtiollisista menoista yli puolet käytetään sotavarusteluihin joko USAssa tai Marshall-suunnitelman vasallivaltioissa. USA on järjestänyt yli 100 uutta sotilaallista tukikohtaa eri puolille maailmaa. Näistä mainittakoon: Grönlanti, Islanti, Englanti, Portugali, Espanja, Länsi-Saksa, Kreikka, Persia ja eräät muut Keski-Idän valtiot, Japani, Nankingin Kiina, Korea, Alaska, Aleotit jne.

On ilmeistä, että näitä tukikohtia ei ole järjestetty USAn puolustamisen eikä rauhan turvaamisen mielessä, vaan uuden sodan tukikohdiksi. Tuo tukikohtien luettelo osoittaa samalla että USA ja muut kapitalistiset maat valmistelevat sotaa, Neuvostoliittoa ja kansandemokraattisia maita vastaan.

Mutta sodanvalmistelusta on olemassa muitakin osoittimia. USAn ja Englannin johdolla on käynnissä koko maanosia käsittävien sotilaallis-poliittisten liittoutumien luominen. Tämä toiminta aloitettiin Marshall-suunnitelmalla. Siitä se kehitettiin länsiliitoksi ja myöhemmin Pohjois-Atlantin sopimukseksi, joka ei ole irrallinen tai alueellinen sopimus, vaan eräs osa kokonaisesti saartojärjestelmästä Neuvostoliittoa ja kansandemokraattisia maita vastaan.

Tämän lisäksi on olemassa ns. Rion sopimus, joka solmittiin jo v. 1947 Petropoliuksen konferenssissa Brasiliassa ja käsittää koko läntisen pallonpuoliskon. Mutta nämäkään eivät vielä riitä. Parhaillaan valmistellaan ns. Välimeren sopimusta, Tyynenmeren sopimusta ja kaakkois-aasialaista sopimusta. Viime aikoina

on myöskin Skandinavian maat vedetty tämän sotilaallisen hyökkäysliiton piiriin.

Erittäin merkittävä piirre tässä sopimusjärjestelmässä on se, että jokaiseen sopimukseen osallistuu ainakin yksi sellainen jäsen, jonka kautta kukin sopimusalue kytkeytyy muihin sopimusryhmittymiin. Tämä järjestelmä turvaa USAlle johtavan aseman kaikissa ryhmittymissä ja siten koko järjestelmä palvelee USAn maailmanherruuteen tähtääviä pyrkimyksiä.

Se kiire ja tapa, jolla näitä sopimuksia valmistellaan, aina yksityiskohtaisia sotilaallisia toimenpiteitä myöten, osoittaa, että ei ole kysymys rauhan turvaamisesta, vaan uuden sodan valmistelusta. 27. 9. 1948 kokoontuivat länsiliiton maiden puolustusministerit neuvottelemaan länsiliiton laajentamisesta Pohjois-Atlantin liitoksi. 4. 10. 1948 nimitettiin länsiliiton sotilaalliset ylipäälliköt. 15. 10. 1948 neuvottelivat Skandinavian maiden sotaministerit "Skandinavian puolustuksen edellytyksistä" ja valitsivat "Skandinavian puolustuskomitean". Tämä komitea on kokoontunut erittäin ahkerasti. Sitten seurasi suuret laivastomanöverit Pohjois-Atlantilla ja USAn laivastovierailu Norjassa, norjalaisten joukkojen vahvistaminen Neuvostoliiton vastaisella rajalla ja suomalaisten "susijahti" Pohjois-Suomessa.

Nuo toimenpiteet osoittavat selvästi ketä vastaan näitä sotavalmisteluja suoritetaan. Siitä vielä muutamia esimerkkejä:

Länsiliiton puuhaajat kieltäytyivät yhteistoiminnasta Neuvostoliiton ja kansandemokraattisten maiden kanssa;

USA suhtautui YK:ssa kielteisesti Neuvostoliiton esityksiin aseistuksen sulkemisesta, atomivoiman valvonnasta, sotakihoituksen kieltämisestä jne.;

Atlantin sopimuksella USA ja Englanti ovat avoimesti luopuneet Potsdamin ja Jaltan sopimusten tärkeimmistä määräyksistä;

Atlantin sopimus on ristiriidassa YK:n peruskirjan ja Englannin v. 1942 ja Ranskan v. 1944 Neuvostoliiton kanssa 20 vuodeksi solmiamien ystävyys- ja avunantosopimusten kanssa;

Atlantin sopimus nojaa kaikissa maissa taantumuksellisten kerrosten pyrkimysiin ja useimmissa maissa tuon sotapolitiikan johdossa ovat vanhat hitleriläismieliset ja militaristiset ainekset;

Atlantin liiton kannattajat ja puuhaajat esiintyvät kaikissa maissa avoimesti kommunisteja ja kaikkia kansanvaltaisia pyrkimyksiä vastaan. Rauhan kannattajain vaino USAssa ja Marshall-suunnitelman vasallivaltioissa on muodostunut erittäin räikeäksi.

Neuvostoliiton ulkoministeriön muistiossa, jonka Neuvostoliiton lähettiläät jättivät Atlantin sopimukseen liittyneiden maiden hallituksille, sanotaan, että Atlantin-sopimus

- 1) on luonteeltaan avoimen hyökkäävä ja kohdistuu Neuvostoliittoa vastaan,
- 2) sotii YK:n sääntöjä vastaan,
- 3) on rikos Englannin ja Neuvostoliiton sopimusta vastaan,

- 4) on Ranskan ja Neuvostoliiton sopimuksen kanssa ristiriidassa, ja
5) merkitsee Jaltan ja Potsdamin sopimusten loukkaamista.

Tämä riittänee osoittamaan, että tuolla puuhalla ei ole mitään yhteistä rauhan lujittamisen ja kansainvälisen turvallisuuden kanssa. Lisäksi nuo toimenpiteet osoittavat, että USAn imperialistien pyrkimykset eivät ole vain alueellisia tai paikallisia, vaan niissä esiintyy pyrkimys maailmanherruuteen maapallon kaikissa maissa.

Tällainen pyrkimys muodostaa vakavan vaaran maailmanrauhalle, pienten maiden itsenäisyydelle ja riippumattomuudelle ja kansanvaltaiselle kehitykselle ja siksi sitä on kaikin keinoin vastustettava.

Mitä pitemmälle länsiliiton toiminta kehittyä, sitä selvemmin ja jyrkemmin se suuntautuu kansandemokratioita ja Neuvostoliittoa vastaan, sitä enemmän länsi-eurooppalaiset maat joutuvat poliittiseen ja taloudelliseen riippuvaisuuteen USAn hallitsevista piireistä ja menettävät taloudellisen ja poliittisen itsenäisyytensä. Seurauksena on kiertämätön välien kärjistyminen USAn ja länsiliiton muiden maiden sekä myös länsiliiton sisällä.

Jo nyt esiintyy osoittimia siitä, että imperialististen maiden pyrkimykset ovat omiaan vaikeuttamaan niihin liittyneiden maiden kestäväen taloudellisen nousun mahdollisuuksia, lisäämään niiden sotilaallisia rasituksia ja aiheuttamaan vakavia poliittisia vaikeuksia näiden maiden kesken ja sisällä.

Tämä osoittaa näiden kahden erilaisen leirin kehityksen suunnan ja tulevaisuuden näköalat. Samalla se osoittaa, että juuri imperialistinen leiri, jonka johdossa on USA ja Englanti, valmistavat uutta sota, kulkevat kohti keskinäisten ja sisäisten ristiriitain kärjistymistä, aiheuttavat kansoille kärsimyksiä ja uhkaavat uudella sodalla, mutta imperialisminvastainen leiri — demokratian ja rauhan leiri — kulkee kohti taloudellista hyvinvointia, kansojen vapautta ja rauhaa. Tämän leirin johdossa on Neuvostoliitto, kansandemokraattiset maat ja kommunistiset puolueet.

Työtätekevillä, rauhaa ja edistystä rakastavilla kansankerroksilla on mahdollisuus estää sota, tehdä loppu imperialistien sodan valmisteluista ja vapauttaa itsensä kapitalistien orjuudesta, jos ne vain käyttävät oikein mahdollisuuksiaan ja yhdistävät voimansa.

Sodan koettelemuksissa Neuvostoliiton sosialistinen järjestelmä osoittautui lujimmaksi järjestelmäksi maailmassa.

Rauhan asialle aivan ratkaiseva merkitys on sillä, että Itä-Euroopassa ei enää ole sitä puskurivaltioiden ryhmää, joka ennen maailmansotaa muodosti yhteisen ketjun ja oli valmis mitä häikäilemättömimpään toimintaan sosialismin maan ja rauhan asian vahingoittamiseksi. Noin 100 miljoonaa ihmistä niissä maissa on astunut sosialismin tielle ja samalla liittynyt voimakkaana tekijänä rauhan rintamaan. Taantumuksen ja kapitalistien mahtiasemat toisensa jälkeen on niissä maissa murskattu maauudistusten ja teollisuuslaitosten kansallistamisen avulla, kansanjoukkojen ottaessa työväenluokan johdolla itselleen johtoaseman yhteiskunnallisen ja taloudellisen elämän kaikilla aloilla.

KANSOJEN TAISTELU VAPAUTENSA JA RIIPPUMATTOMUUTENSA PUOLESTA

On selvää, että USAn ja koko imperialistisen leirin pyrkimykset sodan valmistamiseksi, kansojen orjuuttamiseksi ja niiden riippumattomuuden riistämiseksi on herättänyt kansat taisteluun sekä imperialisteja että niiden agentteina toimivia oman maansa kapitalisteja ja heille avuliaita oikeistososialidemokraatteja vastaan, jotka työväenluokkaa hajoittamalla pyrkivät valmistamaan tietä orjuuttajille.

Kommunistiset puolueet ovatkin kohottaneet äänensä melkein kaikissa maissa ja ryhtyneet entistä aktiivisempaan taisteluun taantumusta ja sotapolitiikkaa vastaan. Ensimmäisenä esiintyi Ranskan kommunistisen puolueen johtaja toveri Thorez, joka ilmaisi selvästi kaikkien kommunistien ja rauhaarakastavien ihmisten tahdon RKP:n KKn helmikuun kokouksessa sanoessaan, että jos sodan valmistelijain onnistuu vastoin kansojen etuja ja toiveita syyttää sota, niin me tulemme taistelevaan Neuvostoliiton ja muiden rauhaarakastavien kansojen rinnalla sodanlietsojain tuhoamiseksi. Samanlaisen kannanilmaisun ovat esittäneet myös Italian, Englannin, Tanskan, Norjan, Hollannin, Belgian, USAn ym. kommunistiset puolueet. Näihin kommunistisiin puolueisiin kuuluu nykyään n. 23 miljoonaa jäsentä ja heidän takanaan ovat sadat miljoonat Euroopan, Amerikan ja Aasian työtätekevät.

Tämä kommunistien kannanilmaisu on nostanut myrskyn sodanvalmistelijain piirissä. Kommunisteja syytetään epäisänmaallisuudesta, jopa maanpetturuudesta ja vaaditaan pakkotoimenpiteitä kommunistisia puolueita vastaan. USAssa, Marshall-suunnitelman ja Länsiliiton kotimaassa, on jo pitemmän aikaa ollut käynnissä avoin sota kommunisteja ja kaikkia rauhankannattajia vastaan ja Ranskassa ym. maissa vaaditaan kommunistipuolueiden lakkauttamista pakkotoimenpitein.

Tämä ei kuitenkaan ole estänyt kommunisteja ryhtymästä aktiiviseen taisteluun rauhan puolesta, ja laajat kansankerrokset myös sivistyneistön piireistä ovat ilmaisseet kannatuksensa tälle taistelulle. Parhaillaan valmistellaan sivistyneistön aloitteesta kuutta maailman rauhan konferenssia, joka kokoontuu Pariisissa 20. 4. 1949. Konferenssi edustaa yli 500 miljoonaa ihmistä, jotka ovat päättäneet taistella kaikin keinoin sota vastaan.

Kansainvälisen tilanteen nykyistä ja tulevaa kehitystä silmälläpitäen on ehkä ratkaisevimpia tapahtumia Kiinan kansan yli 20-vuotisen vapaustaistelun voittoa kulkua. Kiinan kommunistinen puolue, joka taitavasti ja rohkeasti on johtanut taistelua, on itsekin sinä aikana voimistunut ja kehittynyt. Kiinan taistelulla on erittäin ratkaiseva merkitys koko Aasian kansojen vapautumiselle, mistä nyt jo on selviä merkkejä olemassa. Indonesian kansa katkoo vuosittaisia siteitään Hollantiin, Vietnam ei enää alistu Ranskan imperialismilta valtakomentoon, Pohjois-Korean väestö on muodostanut oman kansallisen tasavaltansa, jonka väestön sivistyksellinen ja aineellinen asema on jo aivan ratkaisevasti muuttunut paremmaksi.

Kun tarkastelemme siirtomaiden vapausliikkeitä, on syytä muistaa, että Aasiassa asuu puolet ihmiskunnasta, toista miljardia ihmistä, joista 450 miljoonaa Kiinan alueella. Ymmärrämme, mikä valtava panos sen vapautuminen ja taistelu on maailman demokraattiselle liikkeelle ja mikä isku imperialisteille niin taloudellisesti kuin sotilaallisestikin. Kun siihen liittyy muidenkin maanosien sorrettujen kansojen taistelu, Etelä-Amerikassa, Afrikassa jne. voimme täydellä syyllä sanoa, että rauhan ja demokratian voimat ovat vahvemmat kuin sodan ja taantumuksen voimat.

Suomen Kommunistisella Puolueella ja Suomen kansalla on erittäin tärkeä asema ja suuri tehtävä taistelussa rauhan puolesta. Me olemme vastuussa kaikkien maiden työtätekeville ja rauhan puolesta taisteleville siitä, että Suomesta ei muodosteta sotapolitiikan ajajien sillanpääasemaa, ja omalle kansallemme siitä, että Suomea ei enää vedetä sotaan Neuvostoliittoa vastaan.

Suomen uusi asema on määriteltä rauhasopimuksella ja ystävyys-, yhteistyö- ja keskinäisellä avunantosopimuksella Neuvostoliiton kanssa, mutta meidän on kyettävä pitämään huoli siitä, että näitä sopimuksia tarkasti käytännössä noudatetaan. SKP on yksi tärkeä osa kansainvälisestä kommunistisesta ja demokraattisesta liikkeestä ja meillä on suuri vastuu siitä, että imperialististen sodanvalmistelijain rintama ei etene eikä lujitu Suomen kohdalla. Puoluejärjestöjen työtä on jatkuvasti kehitettävä ja moninkertaisesti voimistettava taistelussa rauhan ja sosialismin puolesta. Se on oleva myös vapunpäivän tärkein tehtävä.

VAPPU — RAUHAN PUOLESTA

Vappu on työtätekevien joukkojen kansallinen ja kansainvälinen juhlapäivä, tehtävien tarkastelun ja taisteluvoimien katselmuspäivä.

V. 1945 kaikkien maiden työtätekevät viettivät vappua sodan päättymisen ja fasisistista hyökkääjistä saavutetun voiton merkeissä. Mainehikkaan Punaisen Armeijan jättiläismäisten moukarien iskut fasismin päälinnakkeen murskaamiseksi säestivät silloin työtätekevien joukkoarmeijain kumahtelevien askelten poljentaa. V. 1945 vappu oli samalla kaikkien edistyksellisten aineiden yhteisrintaman vappu. Ensi kerran työväki kokoontui Kommunistisen puolueen omien lippujen alle. Ensi kerran työtätekevät kokoontuivat yhdistynein voimin viettämään kansainvälisyyden suurta juhlaa. Viimeisten raskaiden vuosien kokemus oli opettanut myös Suomen työtätekeville yhteisrintaman, yhteisen esiintymisen välttämättömyyden.

V. 1946 oli yhdistyneiden demokraattisten voimien vappu. Sota fasisistisia valtioita vastaan oli päättynyt. Maamme oli kulkenut merkittävän askeleen kansanvaltaisuuden tiellä.

V. 1947 vappuna kommunistiset puolueet korostivat, että taantumus ei ole lopullisesti voitettu, kehoittivat taisteluun rauhan ja kansojen veljeyden puolesta ja varoittivat taantumuksen ja uuden sodan vaarasta.

"Taantumus kokoaa kaikkialla voimiaan ryhtyäkseen epätoivoiseen taisteluun menetettyjen asemiansa takaisinvaltaamiseksi, mutta myöskin työväenluokan tietoisuus, aktiivisuus ja taistelutahto kasvaa. Demokratia lujittaa jatkuvasti asemaansa, mikä on paras tae rauhan säilymiselle. Yhä useammassa maassa kansa tarttuu oman valtionsa peräsiimeen ryhtyen rakentamaan maataan uusilla, demokraattisilla perusteilla. Majakkana sillä tiellä loistaa sosialismin maa — Neuvostoliitto — jonka työtätekevät ovat ottaneet oman kohtalonsa käsiinsä jo 30 vuotta sitten." (Kommunisti 1947)

V. 1948 vappua vietettiin edistykseen ja taantumuksen välisen kiihtyneen taistelun ja työväenliikkeen hajoituspyrkimyksiä vastaan käytävän taistelun merkeissä. SKP korosti, että kansanvaltainen kehitys kulkee eteenpäin taantumuksen raivoisasta vastarinnasta huolimatta. Maamme taantumus ei ole onnistunut työntämään maatamme imperialismiin leiriin eikä estämään luottamuksellisten ja ystävällisten suhteitten lujittumista suuren sosialistisen naapurimaamme Neuvostoliiton kanssa. Niiden lujittajanahan on nyt lisäksi ystävyys-, yhteistyö-, ja avunantosopimus. Maamme työtätekevien taistelurintama oikeuksiansa puolesta laajenee ja lujittuu. Sen rintaman etujoukossa kulkee puolueemme — SKP.

V. 1949 vappu on rauhan puolesta käytävän taistelun vappu. Työtätekevät joukot ovat jälleen pakoitetut puolustamaan rauhan ja kansanvallan asiaa taistelussa taantumusta ja uuden sodan valmistelijoita vastaan.

Kulunut vuosi oli käännevuosi kansamme kehityksessä. V. 1948 taantumus saavutti tilapäisen voiton ja aloitti kiihkeän hyökkäyksen työtätekevien joukkojen elinehtoja ja oikeuksia vastaan.

On tunnettua, että Suomen talouselämä, sotien aiheuttamista erittäin suurista rasituksista huolimatta, kehittyi sodan jälkeisinä vuosina edulliseen suuntaan. Nykyisen hallituksen kaudella on tilanne huomattavasti muuttunut. Kymme- met tuhannet ihmiset ovat joutuneet työttömiksi, palkkatulot vähentyneet ja elintaso vaikeutunut. Suuri osa talonpoikaistoa on menettänyt sivuansionsa ja teollisuuden reserviarmeija kasvaa jatkuvasti. Kaikki tuo on johtanut työläisten ja työtätekevän talonpoikain köyhtymiseen, mutta suuromistajain ja teollisuuskapitalistien voitot lisääntyvät jatkuvasti.

Sellainen on ollut yleinen kehityssuunta "kolmannen tien" hallituksen kaudella. Se on ollut se hinta, jonka kansamme on joutunut maksamaan siitä hyvästä, että kommunistit ja kansandemokraatit syrjäytettiin hallituksesta.

Taistelu maan politiikan saattamiseksi rauhan ja kansanvallan tielle on tullut keskeisimmäksi kysymykseksi. Kulkekoon yli Suomenmaan tieto siitä, että käänne kehityksessä on tapahtumassa sekä suuressa maailmassa että omassa maassamme. SKP kutsuu yhteisvoimin toimintaan ja taisteluun kansamme pelastamiseksi ahdingosta ja vaaroista.

Ei askeltakaan oikealle.

Käännös kansanvallan tielle!

Vapputunnuksia

- ◆ Kaikkien maiden proletarit, liittykää yhteen!
Tervehdyksemme vapautta ja rauhaa puolustaville kansoille!
Taisteluun rauhan, leivän ja maamme kansallisen riippumattomuuden puolesta!
Suomen ja Neuvostoliiton välinen ystävyys ja yhteistyö takaa maallemme rauhan!
Suomen ja Neuvostoliiton kansojen ikuisen ystävyys ja rauhan puolesta!
Rauhan puolesta sotaa vastaan!
Työkansa on rauhan ja kansanvallan turva!
Sodanlietsojain kynnet irti Suomesta!
Suomen kansan liitto pulaa ja sotaa vastaan!
Työläisten ja työätekeväen talonpoikaiston liitto paremman tulevaisuuden puolesta!
- ◆ Lujemmaksi Suomen ja Neuvostoliiton taloudelliset suhteet!
Suomi irti lännen pulataloudesta!
Lännen pulatalouden puristuksesta suomalaiseseen demokraattiseen talouspolitiikkaan!
Suurtuotanto ja liikepankit kansallistettava!
Suuryhtiöiden ja -pankkien maat ja metsät maanturvitsijoille!
Työväenluokka yhtenäiseksi kapitalistista riistoa vastaan!
Vaadimme työtä, leipää, asuntoja!
Taisteluun palkkojen alennuksia vastaan!
Verohelpotuksia vähävaraisille!
Nuorison oikeudet turvattava!
Ammatillisen yhtenäisyyden puolesta!
SAK:sta taistelujärjestö kapitalismia vastaan!
- ◆ Maan politiikkaa on muutettava!
Alas kylmän sodan hallitus!
Vaadimme demokraattiselle pohjalle rakentuvaa hallitusta!
Jo riittää poliisi- ja työmaaterrori!
Suomen naiset! Elämän puolesta sotaa vastaan!
Nuoriso taisteluun rauhan suojelemiseksi!
Kulttuuri koko kansan omaisuudeksi!
Koulu-uudistus toteutettava!
- ◆ Isämme suorittivat raivaustyön — me viemme sosialismin voittoon!
Vuosien 1905n ja 1918n sankarien muisto velvoittaa!

Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys perii voiton

Armas Äikiän puhe Malmin työväentalolla 6. 4. 1949

Jos voitaisiin uskoa virallisia juhlapuheita, olisi Suomi eräs maailman neuvostoystävällisimpiä valtioita. Taantumusleirikin on yhtynyt viettämään Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys- ja avunantosopimuksen ensimmäistä vuosipäivää, ja erityisesti kaikki ne, jotka ennen ovat olleet Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys pahimpia vihollisia, vakuuttavat vakuuttamasta päästyäänkin, että Suomen ja Neuvostoliiton suhteet ovat nyt mitä ystävällisimmät. Virallinen teesi kuuluu, että nykyinen hallitus ja sitä kannattavat porvarilliset puolueet ovat aikaansaaneet Suomen ja

Neuvostoliiton hyvät ja ystävälliset suhteet ja vain Suomen kommunistit muka häiritsevät niiden lujittamista.

Monet pitävät tätä virallista teesiä niin ilmeisenä järjettömyytenä, ettei sitä vastaan kannata väitellä. Mutta ministerit ja muut virallista suuntausta edustavat henkilöt ja porvarillis-sosialedemokraattinen sanomalehdistö ovat saaneet levitetyksi tämän käsityksen hyvin laajalle ainakin epäpoliittisen väestönsosan keskuuteen. Kannattaa siis hiukan tarkastella, missä määrin nämä viralliset väitteet pitävät paikkansa.

OVATKO SUOMEN JA NEUVOSTOLIITON SUHTEET YSTÄVÄLLISET?

Rauhansopimuksen tärkeimpien velvoitusten täyttäminen on vähintään, mitä Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys ja yhteistyön kannattajilta voidaan vaatia. Maamme nykyinen hallitus väittää täyttäneensä nämä velvoitukset.

Mutta on olemassa paljon tosiasioita, jotka osoittavat, että nykyinen hallitus-suuntaus käy kylmää sotaa Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyttä, vieläpä rauhansopimuksen velvoituksia vastaan. Muistutettakoon tässä muutamista selaisista tosiasioista.

Kuten tunnettua, rauhansopimus kielittää neuvostovastaisen propagandan harjoittamisen. Mutta koko porvarillis-sosialedemokraattinen sanomalehdistö

julkaisee joka päivä anglo-amerikkalaisten uutistoimistojen valheita, jotka tähtäytyvät Neuvostoliittoa vastaan. Mitä törkeämmin lännen sodanvalmistelijat herjaavat Neuvostoliittoa, sitä leveämmin maamme sensaatiolehdistö tarjoaa palstansa näiden herjaajien käytettäväksi. Usein hallituslehdistön toimittajat keksivät vielä ulkomailta lainaamiensa herjausten lisäksi omiakin herjauksiaan. Niinpä tamperelainen Kansan Lehti ei tyytynyt tuonnottain julkaisemaan vain sitä uutisvalhetta, jonka mukaan Molotov ja Mikojan olisi erotettu Neuvostoliiton hallituksesta, vaan lehden näppärät toimittajat julkasivat lehdessään tästä asiasta vielä pää-

kirjoituksen, jossa herjasivat Neuvostoliittoa "hämärän maaksi". Tämä herjausartikkeli näki päivänvalon samana päivänä, jolloin herra Fagerholm piti Kansan Lehden riemujuhlassa puheen ylistäen juuri tämän Neuvostoliittoa herjailevan lehden ja muiden saman-

NEUVOSTOLIITON MIELIPIDE

Neuvostoliitto on puolestaan jo viime joulukuun 5 päivänä Suomen hallitukselle jättämässään nootissa huomauttanut siitä, että Suomessa harjoitettu neuvostovastainen propaganda "ei ole sopusoinnussa Suomen sitoumusten kanssa". Tässä nootissa mainittiin erityisesti Punaissä Myllyssä ja Kansallisteatterissa esitetyistä neuvostovastaisista näytelmistä. Tämä nootti ei kuitenkaan ole vaikuttanut mitään nykyisen hallitussuuntauksen harjoittamaan neuvostovastaiseen propagandaan. Päinvastoin, herrat ministerit ovat miltei vakituisesti kiertämässä propagandakiertueella pitäen puheita, joista suurin osa on omistettu väittelylle Neuvostoliittoa vastaan. Kun edellisen hallituksen aikana ministerimme eivät harastaneet tällaista väittelyä, osoittaa sekin sattuvasti, että Suomen ja Neuvostoliiton suhteet ovat huonontuneet nykyisen hallituksen aikana.

Ei voida kieltää myöskään sitä, että laihialaisten ampumaseurojen toiminta merkitsi rauhansopimuksen rikkomista. Neuvostohallituksen tällainen suurlähettiläs kenraaliluutnantti Savonenvon kiinnitti jo viime vuoden syyskuun 23 päivänä maamme hallituksen huomiota siihen, että ampumaseurojen sotilaallisuuslaitosten toiminta sotii rauhansopimuksen 8. ja 15. artiklaa vas-

kaltaisten venäläisvihaa kylvävien sanomalehtien ulkopoliittista kirjoittelua. Nähdäkseni tämä osoittaa sattuvasti, että Rangelin sotahallituksen sosiaaliministeri käyttäytyy aivankuin meillä ei olisikaan rauhansopimusta, joka kieltää neuvostovastaisen propagandan.

taan, jotka velvoittavat estämään fasisminluontoisten järjestöjen olemassaolon ja aseellisen toiminnan. Oikeusministeri Suontausta antoi sen jälkeen julkisuuteen lausunnon, jossa mainittujen ampumaseurojen sotilaallinen toiminta selitettiin täysin vaarattomaksi ja tosiasiallisesti rohkaistiin fasisistisia aineksia muillakin paikkakunnille toimimaan samassa hengessä kuin Laihialla. Tämä on luonnollisesti johtanut fasistien toiminnan elpymiseen useilla paikkakunnilla, ja tämänkin kysymyksen käsittely on siirtynyt kansainväliselle areenalle.

Hallitus käy epätoivoista taistelua todistaakseen Neuvostoliiton julkiselle sanalle, että täällä harjoitellaan vain sorsien ja susien ampumista, mutta Neuvostoliiton julkinen sana tekee nämä hallituksemme väitteet naurettaviksi esittämällä tosiasian toisensa jälkeen siitä, että sorsajahdissa on käytetty sotilasaseita ja että susijahdissa voitaisiin tulla toimeen ilman amerikkalaisia valokuvaajia, etenkin, kun viimeainitut ovat kaikkialla tottuneet valokuvaamaan enemmän rajaseutuja kuin susia.

Tähän kaikkeen on lisättävä, että lännessä toimivat sodanvalmistelijat, länsiliiton ja Atlantin sotasopimuksen laatijat ovat jatkuvasti ylistäneet Suomen nykyisen hallituksen ulkopoliitik-

kaa ja kehuneet sitä nimenomaan siksi, että se on neuvostovastaista. Niinpä eräs Ruotsissa ilmestynyt amerikkalaismielinen lehti selitti herra Fagerholmin Tampereen puheen jälkeen, että se merkitsi kylmän sodan aloittamista Neuvostoliittoa vastaan. Anglo-amerikkalainen sanomalehdistö korostaa mielissään, että maamme nykyisen hallituksen politiikka on "länsimaista". Ulkomailla ei siis millään ilmansuunnalla olla epätietoisia siitä, että Suomen suhteet Neuvostoliittoon ovat Fagerholmin hallituksen aikana huonontuneet, kun taas Atlantin sotasopimusmaihin ne ovat parantuneet.

KOMMUNISTIT SUOMEN JA NEUVOSTOLIITON YSTÄVYYDEN JOHDONMUKAISIMPINA PUOLUSTAJINA

Virallisen teesin toinen väittäjä on se, että Suomen kommunistit ovat Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyspuolueena. Tarkastelkaamme tätäkin väitettä hiukan tosiasiaisten valossa.

Suomen kommunistit vaalivat ulkopoliitikassaan vanhan sosialidemokratistisen työväenliikkeen parhaimpia perinteitä, joista tärkeimpiä on Suomen ja Venäjän työväenluokan yhteistoiminta. Vanhan työväenliikkeen alkuaikojen suuri valistaja Matti Kurikka, jonka toiminnassa ilmenivät yleensä työväenliikkeemme alkuaikojen heikkoudet, oli kuitenkin päättään pitempi niitä nykyaikaisia sosialidemokraatteja, jotka ovat ottaneet tehtäväkseen liittoutua Suomen taantumusvoimien kanssa edistyksestä, sosialistista Neuvostoliittoa vastaan. Matti Kurikka oli ensimmäinen suomalainen sosialisti, jonka maamme taantumuspuolue julisti pannaan, koska hän taistelussa Suomea

Mutta siitä huolimatta on edelleenkin totta, että Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys on Suomen kansakunnan elinetsien mukaista. Vuonna 1945 maamme poliittinen johto tunnusti, että maamme politiikan peruskysymyksenä on ystävyysuhteiden aikaansaaminen Suomen ja Neuvostoliiton välille. Edellinen hallitus saikin nämä ystävyysuhteet aikaan. Ja kun nykyinen hallitus on politiikallaan vaarantanut nämä ystävyysuhteet, vienyt maamme kylmään sotaan Neuvostoliittoa vastaan, on ilmeistä, että nykyinen hallitussuuntaus vahingoittaa Suomen kansakunnan elinetsiä.

sortavaa tsarismia vastaan korosti sitä, että maamme työväenluokka ei ulkopoliitikassakaan voi olla taantumuspuolueen palvelijana. Myöhemmin O. W. Kuusinen ja Yrjö Sirola edustivat sitä vanhan työväenliikkeen enemmistön kantaa, että Suomen työväen oli käytävä päättävää taistelua Venäjän tsarismia vastaan, mutta oltava samanaikaisesti yhteistoiminnassa Venäjän vallankumousliikkeen kanssa. Kun Lenin ja Stalin sosialistisen vallankumouksen voiton seurauksena antoivat Suomelle itsenäisyyden, niin Kuusinen ja Sirola omaksuivat suhteessa Venäjään marxilais-leniniläisen kannan, jonka perustana on oppi työväenluokan kansainvälisyydestä, oppi proletariaatin internationalismista.

Sen jälkeen Suomen kommunistit ovat olleet johdonmukaisesti tämän käsityskannan edustajia ja vaatineet

Suomen kansakunnan elinetujen mukaisesti ystävyys-suhteita sosialistiseen Neuvostoliittoon, kansojen vapauden esitaistelijaan.

Samalla kommunistit ovat joutuneet jatkuvasti taistelemaan Suomen taantumusporvaristoa vastaan, joka yllyttää väärennetyn isänmaallisuuden varjolla kansaamme sille vanhingollisiin sota-seikkailuihin Neuvostoliittoa vastaan. Suomen kommunistit sanovat, että isänmaallisia eivät ole ne, jotka aiheuttavat sotapolitiikallaan vahinkoa Suomelle, vaan ne, jotka vastustavat sellaista naapurikansojen keskeistä vihanpitoa ja kannattavat Suomen ja Neuvostoliiton molemminpuolista ystävyyspolitiikkaa.

Siten Suomen kommunistit ovat tätä periaatteellista kantaansa seuraten vastustaneet maamme taantumusvoimien neuvostovastaisia "ristiretkiä" vuosina 1918—22 tuomiten jo silloin kaikki suur-Suomi-suunnitelmat kansallemme ja maallemme vahingollisina. Suomen

SUOMEN KOMMUNISTIEN ULKOPOLITIikka ON TODELLA ISÄNMAALLISTA

Suomen kommunistien ulkopoliittikka on kansainvälisyytensä ohella ollut myös ainoaa oikeaa suomalaista, koko Suomen kansakunnan etujen mukaista, todella isänmaallista ulkopoliittikkaa.

Vuonna 1945 tämä tosiasia tunnustettiin oikeastaan virallisestikin siten, että maamme nykyinen presidentti totesi Suomen harjoittaneen Neuvostoliittoa kohtaan virheellistä politiikkaa ja asetti maamme politiikan perustehtä-

kommunistit vastustivat 20- ja 30-luvulla neuvostovastaisia propagandaa, jonka tarkoituksena oli yllyttää kansamme tilaisuuden tullen uusille neuvostovastaisille "ristiretkille". Kun tämä tilaisuus sitten vuonna 1939 tuli, niin kommunistit vastustivat jälleen sotaanlähtöä ja ehdottivat Suomen ja Neuvostoliiton keskeisten erimielisyyksien sopimista Neuvostoliiton ehdottaman aluevaihdon pohjalla, koska se olisi vain laajentanut Suomen aluetta ja luonut perustan rauhan säilyttämiselle ja Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys-aikaansaamiselle. Suomen kommunistit vastustivat sodanvalmisteluja vuonna 1940 ja tuomitsivat sotaanlähdön vuonna 1941 jarruttaen mahdollisuuksien mukaan Hitler-Saksan ja sen vasalliksi muuttuneen Suomen hallituksen sota-ponnistuksia. Jos koko kansamme olisi harjoittanut tätä kommunistien suosittelemaa ulkopoliittikkaa, emme olisi menettäneet Karjalaa emmekä saaneet maksettavaksemme sotakorvauksia. Tämä osoittaa, että

väksi ystävyys-suhteiden aikaansaamisen Suomen ja Neuvostoliiton välille. Kommunistit ovat olleet erittäin iloisia tästä ulkopoliittisesta suunnanmuutoksesta ja toimineet näiden ystävyys-suhteiden lujittamiseksi. Niin kauan kuin kommunistit olivat mukana Suomen hallituksessa nämä ystävyys-suhteet kehittyivät ja lujittuivat jatkuvasti. Myös kommunistiministerien ehdotuksesta Neuvostoliitto antoi Suomelle viime vuoden kesällä 50 prosentin sotakorvaushuojennuksen.

Mutta on luonnollista, että kun Suomen ja Neuvostoliiton suhteet alkoivat Fagerholmin hallituksen muodostamisen jälkeen kehittyä huonoon suuntaan, Suomen kommunistit nousivat taisteluun sellaista Suomen kansakunnan eduille turmiollista suuntausta vastaan. Siitä johtuu, että Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys viholliset ovat taas lähteneet kommunisminvastaiselle sotaretkelle. Samoin kuin vuonna 1940 ja ja vuonna 1941 nämä kommunisminvastustajat tekeytyvät itse Suomen ja Neuvostoliiton ystäviksi, ja kun kommunistit sanovat kansalle totuuden heidän neuvostovihamielisistä vehkeistään, he nimittelevät kommunisteja "ilmiantajiksi" ja Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys-suhteiden häiritsijöiksi. Keksimättä mitään uutta nämä lahjatomat kommunismin vastustajat laulavat samoja viisuja kuin vuosina 1940 ja 1941, jolloin he myös väittivät kommunistien olevan Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys esteenä. Mutta he erehtyvät luottaessaan maamme väestön huonoon muistiin. Suomen kansalaiset muistavat vielä, mihin pääministeri Rangellin ja sosiaaliministeri Fagerholmin "neuvostoystävällinen" laulu päättyi vuonna 1941. Se päättyi saksalaisen natsipäälikön Horst Wessel-lauluun: "Vorwärts, wir braunen Batallionen..."

SUOMEN JA NEUVOSTOLIITON YSTÄVYYS- JA AVUNANTOSOPIMUKSEN TÄYTTÄMISEN PUOLESTA — ATLANIN SOTASOPIMUSTA VASTAAN

Vuosi sitten minulla oli tilaisuus olla tässä samassa paikassa pidetyssä kokouksessa, jossa hyväksytyssä päätöslauselmassa tämän paikkakunnan kan-

Kommunistit vastustavat jyrkästi sellaista "neuvostoystävyyttä" ja sanovat tänään kaikille suomalaisille, että

Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys-suhteiden kehittäminen vaatii tyhjen sanojen ja vehkeilyn asemesta neuvostoystävällisiä tekoja.

Jos maamme hallituksen politiikka on todella neuvostoystävällistä, niin sen ei tarvitse pelätä "ilmiantajia". Mutta jos sen politiikka on — kuten se on — huonontanut Suomen ja Neuvostoliiton suhteita, ei sitä voida salata herjaamalla totuutta puhuvia kommunisteja. Tietoisin siitä Suomen kommunistit ovat edelleenkin huolissaan maamme viimeaikaisesta ulkopoliittisesta suuntauksesta ja kutsuvat kaikkia suomalaisia taistelemaan Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys puolesta. Suomen kommunistit ovat ylpeitä voidessaan osoittaa aina olleensa Suomen ja neuvostoliiton ystävyys kannattajia, mutta se ei merkitse tämän ystävyyspolitiikan monopolisoimista, kuten Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys viholliset pahanilkisesti väittävät. Kommunistit ovat sitä iloisempia, mitä laajemmat kansanjoukot, mitä laajemmat porvarilliset ja sosialidemokraattiset piirit liittyvät kannattamaan tätä kahden naapurikansan keskeistä ystävyyttä.

salaiset vaativat silloin tekeillä olleen Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys-, yhteistyö- ja avunantosopimuksen solmimista. Joukosta kuului vain yksi

soraääni. Paikkakuntanne sosialidemokraattisen nuoriso-osaston eräs toimihenkilö vastusti tämän sopimuksen solmimista. Hän edusti silloin sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän ja puoluetöimikunnan kantaa, joka julkaisiin 5. 3. 1948 ja jonka mukaisesti "maallamme ei ole mahdollisuuksia kieltäytyä neuvotteluista", mutta neuvotteluihin oli tämän saman kannan mukaisesti mentävä vastustamaan "maamme sitomista sotilaallisiin liittoutumiin". Myös kaikki porvarilliset eduskuntaryhmät ja puolueiden johtomiehet vastustivat sopimuksen solmimista, eräät vaativat kieltäytymään neuvotteluista. Vain kansandemokraattien eduskuntaryhmä ja kommunistit ilmoittivat sellaisen sopimuksen solmimisen olevan Suomen kansakunnan etujen mukaista.

Sopimus solmittiin, ja loppujen lopuksi kaikki eduskuntaryhmät antoivat sille siunauksensa, joskin porvarilliset ja sosialidemokraattiset ryhmät valittelivat, ettei ollut mahdollista kieltäytyä tästä sopimuksesta. Nyt kuitenkin luulen, ettei paikkakuntanne sosialidemokraattinen junttamies enää vastusta tätä sopimusta. Tänäpä nimitäin hänen puolueensa hallitus on järjestänyt Helsinkiin torikokouksen, jossa ilmeisesti koetetaan todistella, että Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys- ja avunantosopimus syntyi vastoin kommunistien tahtoa maamme porvarien ja sosialidemokraattisten johtomiesten yhteistyön tuloksena! Ainakin Helsingin Sanomat kirjoitti tänäpä siihen sävyyn, mikä osoittaa, että eräät sanomalehden toimittajat arvelevat ihmisten muistin pettävän jo yhden vuoden sisällä.

Meillä kommunisteilla ei olisi mitään sitä vastaan, jos kaikki puolueet ja kansankerrokset alkaisivat kannattaa tätä Suomelle edullista sopimusta. Mutta

nähdäkseni sen olisi tapahduttava viipittömässä mielessä eikä sellaisessa neuvostovastaisessa kylmässä sodassa, josta olen maininnut vain muutamia esimerkkejä.

Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys- ja avunantosopimus on jo ehtinyt tuottaa maallamme suuria etuja kansainvälisen tilanteen kärjistyessä jatkuvasti. On tunnettua, että maamme nykyinen hallituspuolue on "länsimaisen" suuntauksen kannattajia. Eräs sen edustaja, puoluesihteerä Väinö Leskinen, ehdotti aikoinaan Suomen liittymistä neuvostovastaiseen Marshall-sopimukseen, ja nykyisen hallituspuolueen edustajien matkat lännen sotaiseen maailmaan, milloin Osloon, milloin Tukholmaan, milloin Kööpenhaminaan tai aivan Amerikkaan asti eivät ilmeisesti ole olleet pelkkiä huvimatkoja. Jollei meillä olisi ollut Suomen ja Neuvostoliiton keskeistä ystävyys- ja avunantosopimusta, olisi ollut mahdollista, että nämä kauppamatkustajat olisivat onnistuneet sitomaan Suomenkin Atlantin sotasopimukseen, joka tähtäytyy pääasiallisesti Neuvostoliittoon, mutta myös Suomea vastaan. Kenties juuri Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys- ja avunantosopimusta saamme kiittää siitä, ettemme ole Norjan tavoin joutuneet maailmanherrausta tavoittelevien amerikkalaisten sodanvalmistelijain silanpääasemaksi.

Tämä osoittaa, että Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys- ja avunantosopimuksen solmiminen aloitti Suomen historiassa uuden ajanjakson, jolloin naapurimaaittemme suhteitten perustaksi on otettu ystävyys ja yhteistyö. Se ei merkitse sitä, että tällä ystävyydellä ja yhteistyöllä ei olisi Suomessa vastustajia. Mutta se merkitsee sitä, että nämä Suomen ja Neuvostoliiton ystä-

vyyden ja yhteistyön vastustajat eivät voi edes maan hallituksessa ollessaan enää palata täydellisesti vanhaan neuvostovihamieliseen politiikkaansa, jonka perusolemuksena oli Suomen muuttaminen neuvostovastaisen sodan pesäkkeeksi. Rauhansopimus ja Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys- ja avunantosopimus ovat taanneet Suomessa löytyville rauhanvoimille toimintamahdollisuudet ja se merkitsee sitä, että kansallamme on tilaisuus tehdä rauhan vihollisten toiminta tyhjäksi. On auenut tie sellaiselle kehitykselle, jota Stalin ennakoit ystävyys- ja avunantosopimuksen allekirjoittamisen jälkeen pitämässään puheessa. Hän lausui:

"Haluaisin, että pitkästä keskinäisen epäluottamuksen kaudesta, jonka kuluessa me kahdesti olemme sotineet keskenämme, siirtyisimme suhteissamme uuteen kauteen — keskinäisen luottamuksen kauteen. On tarpeen, että solmimamme sopimus poistaa tämän epäluottamuksen ja luo uuden pohjan kansojemme välisille suhteille ja että se merkitsee suurta käännettä luottamukseen ja ystävyyyteen molempien maiden välisissä suhteissa."

Me tiedämme, että sangen laajat kansanjoukot yhtyvät jo nyt tähän Stalinin lausuntoon, ja tulevaisuudessa koko kansamme on ymmärtävä sen syvällisen viisauden. Se merkitsee, että se

uhka, jota Atlantin sotasopimus merkitsee Suomelle, vaikka se ei olekaan vähäinen, ei kuitenkaan pysty järkyttämään kansakuntamme turvallisuutta. Hyökkääjät tietävät, että astuttuaan Suomen rajan yli he ovat samalla aloittaneet sodan Neuvostoliittoon vastaan. Ja historia osoittaa, että jokainen neuvostovastainen sota on päättävä tappioon, joten Suomen kansakunnan asema on turvattu.

Siksi jokainen suomalainen, joka ei tahdo viedä maataamme uudelleen onnettomuuksiin, on velvollinen puolustamaan Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys-, yhteistyö- ja avunantosopimusta ja vaatimaan sen ehdotonta täyttämistä. Tämän sopimuksen kirjaimen ja hengen mukaisesti Suomi kuuluu siihen demokratian ja rauhan rintamaan, jonka johdossa on sosialistinen Neuvostoliitto. Tämä rauhanrintama, johon kuuluvat Itä-Euroopan maat ja vallankumouksellinen Kiina samoin kuin kapitalistimaiden kaikki edistykselliset voimat, vie nykyisen rauhantaistelun me voitolliseen päätökseen. Rauhan viholliset joutuvat perääntymään silloin, kun Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys- ja avunantosopimusta laadittiin. He joutuvat perääntymään vielä monta kertaa, perääntymään siksi, kunnes heidän kaksinaamainen politiikkansa on romahtanut ja rauhanrintama on saavuttanut Suomessakin lopullisen voiton.

Teorian kysymyksiä

AILI MAKINEN

Luokkataistelu jatkuu yhä

KESKUSTELLA AJANKOHTAISESTA PERIAATEKYSYMYKSESTÄ

Kysymys luokkataistelusta teoriassa ja käytännössä on jatkuvan pohdinnan alaisena niin painetussa kuin puhutussakin sanassa. Suomen sosialidemokraattien "teoreettinen" aikakauslehti tuhlaa kuu-kaudesta toiseen palstojaan todistellakseen marxilaisen luokkataisteluteorian ja luokkataistelun tarpeettomuutta. Porvarilliset "yhteiskuntatieteilijät" selvittävät luokkataistelun tällä hetkellä olevan vain kommunistien keinotekoisesti ylläpitämää ja kiistävää sen taloudellisyhteiskunnalliset tekijät. Toisaalta taas työväestön keskuudessa keskustellaan siitä, onko työväenluokan nykyisin käymä taistelu demokraatiasta ja rauhasta lainkaan luokkataistelua ja johtaako se sosialismiin. Tätä aihetta käsitteli Suomen työväenliikkeen historian valossa edellisessä numerossa julkaistu Kauko Heikkilän kirjoitus Vanhan työväenliikkeen luokkataisteluperinteistä. Kysymyksen teoreettista puolta käsittelemme seuraavassa artikkelissamme.

Pyrkiessään kuohitsemaan vallankumouksellista marxilaisuutta ja muuntaamaan koko sosialismin teorian vain "eettilliseksi käsitteeksi", joka syntyy ihmisen aivoituksissa "syvähenkisen alueella" ovat oikeistososialidemokraattiset "teoreetikot" nähneet erikoisen suurta vaivaa marxilaisen luokkataisteluteorian kumoamiseksi.

Jo Bernsteinin, tunnetun marxismin revisioijan eli "tarkistajan" päivistä vuosisatamme vaihteesta alkaen on löytynyt sananselittäjiä, joiden käsitysten, tai ainakin esitysten mukaan luokat ovat sulautumassa toisiinsa, luokkavastakohdat lieventymässä ja luokkataistelun päättymässä omaan tarpeettomuuteensa jo kapitalistisessa yhteiskunnassa! Tältä väärältä teoreettiselta pohjalta lähtien ovat sosialidemokraatit kaikissa maissa rakentaneet oh-

jelmansa ja menettelytapansa, joka luonnollisesti on voinut olla vain luokkavastakohtien keinotekoisien sovitte- lujen ja työväenluokan luokkataistelun tukahduttamisen ohjelma ja käytäntö.

Mutta vaikka teoriaa luokkien kuolemisen ja luokkataistelun päättymisestä "itseksensä" kapitalismin vallitessa on propagoitu jo puolen vuosisadan ajan ja vaikka tuota luokkien sovin- nollista "yhteensulattamista" on yritetty väellä ja voimalla toteuttaa käytännössäkin, on todellisuus kummallisen itsepintainen. Se ei ota alistuakseen kaikenlaisten "teoreetikkojen" kaavalemiin muotoihin. Se ei välitä myöskään toiveajattelusta, vaan näyttäiksen alastomana nykyhetken yhteiskunnassa, jossa luokkien välinen taistelu jatkuu vähintään yhtä sinnikkäänä kuin Marxin päivinä sata vuotta sitten

hänen julistaessaan Kommunistisessa Manifestissaan, että "koko tähänastinen yhteiskunnan historia on luokkataistelujen historiaa" ja että "proletariaatin taistelu porvaristoa vastaan alkaa sen olemassaolon ensihetkestä".

Jos sata vuotta sitten oli aiheellista todeta kommunismin aaveen kummittelevan Euroopassa, niin nyt on todettavissa, että kommunismin aave on muuttanut todellisuudeksi, maailmaa jatkuvasti muuttavaksi voimaksi.

MARX LUOKKATAISTELUSTA

Marxilaista luokkataisteluteoriaa on saatuvasti sanottu työväenluokan terävimmäksi aseksi. Siksi onkin ymmärrettävää se kiihtynyt ja raivoisa hyökäys, joka kapitalistien ja heidän ideologiensa taholta on kohdistettu ja kohdistetaan tätä teoriaa ja sen perustalle rakentuvaa työväenluokan ja sen etujoukon, kommunistien, taisteluohjelmaa vastaan.

Marxilaisen luokkataisteluteorian perustana on ensiksikin se historiallinen tosiasia, että "koko tähänastinen yhteiskunta . . . on perustunut sortavien ja sorrettujen **luokkien vastakkaisuuteen**" (Marx). Tämä totuus ei ole Marxin keksimä, vaan, kuten hän itse sanoo, sen olivat havainneet ja tunnustaneet jo häntä edeltäneet historioitsijat. Mutta kun porvarilliset historioitsijat ja taloustieteilijät julistivat luokkien ikuisuutta ja luokkavastakoh- tien rauhallisen sovittamisen mahdollisuutta, todisti Marx, että **luokkia ja luokkataistelua ei ole aina ollut olemassa** (alkuperäisen kommunismin kausi), eikä niitä tule ikuisesti olemaan (sosialismin ja kommunismin aikakausi).

Socialismin kaudella — esim. tämän päivän Neuvostoliitossa — on vielä luokkajakoa olemassa (työväenluokka, talonpoikaisto), mutta antagonistisia, so. toisilleen vastakkaisia luokkia, eikä myöskään luokkataistelua enää ole.

Täydelleen katoavat luokat vasta kommunismin kaudella.

Marx selitti sitovasti historian kokemusten avulla, että kaikkien luokkien, niin orjanomistajain ja orjien, paroonien ja maaorjien, kapitalistien ja proletariinien syntyminen ja poistuminen historian näyttämöltä on yhteydessä "tuotannon kehityksen historiallisesti määriteltujen muotojen kanssa, tuotantosuhteiden kanssa", ja että nämä suhteet perustuvat tuotantovälineiden yksityisomistukseen.

Mutta Marx ei tyytynyt vain selittämään yhteiskunnallisen kehityksen kulkua ja lakeja, vaan hän asetti tehtäväksi myös yhteiskunnan muuttamisen. Siksi hän kohdisti tieteellisen tutkimustyönsä erikoisesti kapitalistisen yhteiskunnan häviämistä ja sosialismin syntymistä koskeviin probleemoihin ja osoitti luokkien hävittämiseen johtavat tiet.

Marxin luokkataisteluteorian pääperiaate — ja se uusi, jonka hän toi luokkataisteluooppiin — on se, että **proletariaatti, työväenluokka on kapitalismin haudankaivaja ja ainoa johdonmukaisesti loppuun saakka vallankumouksellinen luokka**, jota eivät sido yksityisomistuksen muodostamat kahleet ja joka pystyy johtamaan koko työväestön väestön kerrokset vallankumoukseen ja sosialismiin.

"Kaikista luokista, jotka nykyään ovat porvaristoa vastassa, on vain proletariaatti todella vallankumouksellinen luokka. Muut luokat kuihtuvat ja häviävät suurteollisuuden mukana, proletariaatti on sen ominaisin tuote."

Tälle vallankumouksellisimmalle luokalle, **proletariaatille**, Marx asettaa historiallisen tehtävän ja osoittaa selvästi **proletariaatin diktatuurin välttämättömyyden** vanhan kapitalistisen järjestelmän murskaamiseksi ja uuden, sosialistisen järjestelmän luomiseksi.

"Kun proletariaatti taistelussa porvaristoa vastaan välttämättömästi yhtyy luokaksi, vallankumouksen kautta tekee itsensä hallitsevaksi luokaksi ja hallitsevana luokkana väkivaltaisesti poistaa vanhat tuotantosuhteet, niin poistaa se näiden tuotantosuhteiden mukana myös luokkavastakohtaisuuden edellytykset, luokat yleensä ja samalla oman valtansa luokkavaltaana.

Vanhan porvarillisen yhteiskunnan sijaan luokkineen ja luokkavastakohtineen tulee yhtymä, jossa kunkin yksilön vapaa kehitys on kaikkien vapaan kehityksen edellytyksenä."

(Kommunistinen Manifesti.)

Siinä on lyhyesti sanottuna marxilaisen luokkataisteluteorian sisältö, sen menettelytapa ja päämäärä.

*

Tästä teoriasta ja siihen aivan elimellisesti sisältyvästä **proletariaatin diktatuurin** tunnuksesta tuli koko marxilaisen työväenliikkeen kulmakivi. Ilman tämän perustotuuden tunnusta-

mista ja hyväksymistä ei marxilaista vallankumouksellista työväenliikettä olisi olemassakaan, kuten **Lenin**, marxilaisen luokkataisteluteorian suuri kehittäjä ja käytäntöön soveltaja väittelyissään marxilaisen luokkataisteluteorian väärentäjiä ja vesittäjiä, Kautskyä ym. vastaan jo v. 1917 osoitti. Teoksessaan Valtio ja vallankumous Lenin kirjoittaa: "Luokkataisteluoppi... johtaa välttämättä tunnustamaan proletariaatin poliittisen herruuden, sen diktatuurin, so. vallan, joka ei ole kenenkään kanssa jaettavissa."

Mutta pelkkä totuuden tunnustaminen ei riitä ja niinpä Lenin Marxin tavoin asettaa kommunistien tehtäväksi työväenluokan järjestämisen luokkataisteluun proletariaatin diktatuurin saavuttamiseksi.

"Kasvattaessaan työväenpuoluetta kasvattaa marxilaisuus proletariaatin etujoukkoa, joka kykenee ottamaan vallan ja johtamaan koko kansaa sosialismia kohden, ohjaamaan ja organisoimaan uutta järjestelmää, olemaan kaikkien työtätekevien ja riistettyjen opettajana, ohjaajana ja johtajana yhteiskunnallisen elämän järjestämisessä ilman porvaristoa ja porvaristoa vastaan. Nykyään vallitseva opportunisti sitä vastoin kasvattaa työväenpuolueesta masoista irtaantuvia paremmin palkatun työväen edustajia, jotka "järjestävät" taloutensa siedettävästi kapitalismin aikana, jotka hernekeitosta myyvät esikoisoikeutensa, so. kieläytyvät olemasta kansan vallankumouksellisina johtajina porvaristoa vastaan."

Marxilaiselle ei siis riitä vain luokkataistelun kiertämättömyyden ja sen

historiallisen merkityksen tunnustaminen. Senhän tekevät porvaritkin. Marxilainen voi olla vain se, joka hyväk-

syy luokkataistelun viemisen proletariaatin diktatuuriin asti ja toimii tämän päämäärän puolesta.

HISTORIA TODISTAA

Ei tarvitse olla teoreetikko voidakseen todeta Marxin luokkataisteluteorian paikkansa pitävyyden ja nerokkuuden. Venäjän työväenluokan voitto Lokakuun vallankumouksessa v. 1917 ja sosialistisen Neuvostoliiton voitot niin rauhan kuin sodankin toimissa yli 30 vuoden aikana, työväenluokan johdolla tapahtuva kansandemokratian voittokulku toisen maailmansodan jälkeen itä-Euroopan maissa ja niiden taistelu kapitalismin hävittämisen ja sosialismin rakentamisen puolesta eivät todista luokkien välisten vastakohtaisuuksien soinnollisen yhteensulautumisen ja luokkataistelun "itseksensä" tyrehtymisen puolesta, vaan luokkataistelun ja proletariaatin diktatuurin historiallisesta väistämättömyydestä työväenluokan ja sosialismin voiton ehtona.

Tämän toteamuksen puolesta puhuu myöskin se tosiasia, että sosialidemokratia luokkasovinnon teoriointeen ja menettelytapoineen ei missään maassa ole johtanut luokkien ja niiden välisten ristiriitojen häviämiseen, sosialismiin, vaan kapitalismin pönkittämiseen työväenluokan vahingoksi.

Sosialidemokratia on johtanut työväenluokan luokkavoimien hajoittamiseen, sen taisteluvoimien suunnitelmalliseen heikentämiseen ja kapitalismille edellisen reformipolitiikan harjoittamiseen t.s. työväenluokan pettämiseen niin kansallisen kuin

kansainvälisenkin suurpääoman hyväksi.

Saksassa johti sosialidemokratia työväenluokan aseistariisumiseen hyökkäävän fasismin edessä ja Hitlerin voittoon. Englannissa se on johtanut tuen antamiseen Englannin kapitalistien imperialistiselle talous- ja siirtomaapolitiikalle. Varmempaa etujensa puoltajaa Englannin kapitalismilla tuskin on ollut kuin on sosialidemokraattisen Labour-puolueen hallitus, jonka käsissä kansallistamistunnuksestakin on tehty vain suurpääoman tervehdyttämisresepti. Ranskan oikeistososialidemokraattien ansiona voidaan pitää voiton hankkimista uusfasistiselle de Gaullelle ja työväenluokan joukkovoiman hajoittamista hetkellä, jolloin olisi tarvittu koko työväenluokan ja kaikki demokraattiset, Ranskan riippumattomuutta puolustavat voimat torjumaan amerikkalaisen imperialismien ja sen ranskalaisten käskyläisten hyökkäyksiä Ranskan kansaa vastaan. Norjassa johtaa sosialidemokratia kansan suoraan Atlantin sopimuksen kautta dollarikahleisiin, Norjan työväenluokan alistamiseen kaksinkertaisen riiston kohteeksi ja maan itsenäisyyden vaarantamiseen. Sama on tapahtumassa Tanskassa, Ruotsissa, Belgiassa jne., kaikkialla, missä oikeistososialidemokratia pääsee vaikuttamaan kehityksen kulkuun.

Suomessa on oikeistososialidemokratia v:n 1918 jälkeen suorittanut perus-

teellisesti "historiallisen" tehtävänsä; se teki sovinnon valkoisen porvariston kanssa luokkasodan jälkeen ja alkoi raivoisan hyökkäyksen luokkataistelun kannalla olevia työläisiä ja työväenjärjestöjä vastaan se myötävaikutti fasismin voittoon Suomessa vuonna 1930 hajottamalla työväenluokan joukkovoiman; se liittyi Hitler-Saksan kanssa sosialistista Neuvostoliittoa ja oman maan työväenluokkaa vastaan. Ja tänä päivänä oikeistososialidemokraattinen Fagerholmin hallitus tekee lakeijanpalveluksiaan sekä koti- että ulkomaiselle suurpääomalle asettuen puolustamaan sen taloudellisia ja poliittisia etuja työväenluokan lakkojen ja poliittisen tyytymättömyyden väkivaltaisen tukahduttamisen avulla.

Täysin perustellusti ja oikeutetusti toveri O. W. Kuusinen kirjoituksessaan "Nykyaikaiset oikeistososialidemokraatit" sanoo: "nykyaikaisen oikeistososialidemokraattien puoluekoneisto palvelee hallitsevaa porvaristoa työläisten levottomuuksia ehkäisevänä vakuutus-

konttorina tai jonkunlaisena oikeiston vaikutuksen alaisena olevien joukkojen kapinahengen poliittisen tukahduttamisen toimistona".

Siinä on luokkien ja luokkataistelun "rauhallisen sovittamisen" teorian käytäntöön soveltamisen taktiikka. Tällä teorialla voidaan tilapäisesti hämätä joukkoja, mutta niiden luokkaolemusta ja vaikkapa vain vaistomaista luokkavihaa ja halua taistella kapitalismia vastaan ei loppujen lopuksi voida tukahduttaa, ei valheellisin teorioin "kapitalismin rauhallisesta kasvamisesta sosialismiin" ja "demokraattista tietä demokraattiseen sosialismiin" tunnuksin, ei petospolitiikalla, joka verhoetaan työväenliikkeen kunniallisella nimellä.

Luokkataistelua ei voida lopettaa poistamalla "luokkataistelu"-sana poliittisesta kielenkäytöstä tai luopumalla "luokka-ajattelusta" jo kapitalismin valitessa, kuten Suomen sosiaalipuolueen "valistusteoreetikko" Armas Siimes ja kumppanit väittävät.

LUOKKATAISTELU KANSANDEMOKRATIAN MAISSA

Luokkataistelu ei suinkaan pääty sillä hetkellä kun proletariaatti ja sen liittolaiset ovat saaneet vallan käsiinsä. Siitä on tuoreimpana esimerkkinä se taistelu, jota Itä-Euroopan kansandemokratoiden työväenluokka käy näiden maiden kapitalistisia jätteitä ja niiden ulkomailta johdettua vastavallankumouksellista toimintaa vastaan. Työväenluokan valta-asema näissä maissa on saavutettu ankarana luokkataistelun tuloksena ja vain taistelun avulla on niissä voitu toteuttaa kansantalouden demokratisointi, suurtuotannon kansallistaminen

ja demokraattisen maareformin toimeenpano.

Tästä taistelusta, sen luonteesta, tehtävistä ja saavutuksista on parhaimman läpileikkauksen antanut toveri Dimitrov puheessaan Bulgarian työväenpuolueen edustajakokouksessa joulukuussa. Puheen tätä kysymystä koskeva osa on julkaistu Kommunistin tämän vuoden toisessa numerossa. Siihen on syytä jokaisen omakohtaisesti tutustua. On vain tarpeen korostaa, että kuvitelmat luokkataistelun päättymisestä niinkauan kuin kapitalismia, sen jätteitä ja sitä

synnyttäviä aineksia on olemassa, ovat kansandemokratioissakin saavutettujen kokemusten mukaan osoittautuneet vääriksi.

Neuvostoliiton kokemukset luokkataistelun jatkumisesta vielä työväenluokan vallanoton jälkeen ovat jokaisen aikaansa seuranneen lukijan tiedossa. Jo v. 1917 Lenin, korostaessaan proletariaatin diktatuurin merkitystä kirjoitti:

"Siirtyminen kapitalismista kommunismiin on kokonainen historiallinen aikakausi. Niin kauan kuin se ei ole päättynyt, jää riistäjille pakostakin vallanpalauttamisen toivo ja tämä toivo muuttuu vallanpalauttamisyrittäykseksi. Ja ensimmäisen suuren tappion jälkeen vallastasyösty riistäjät, jotka eivät olleet odottaneet kukistumistaan, eivät olleet uskoneet siihen eivätkä pitäneet mahdollisena sellaista ajatustakaan, syöksyvät taisteluun kymmenkertaisella tar-

molla, hurjalla kiihkolla, satakertaisesti yltyneen vihan vimmallalla, taisteluun riistetyn "paratiisin" palauttamiseksi, perheittensä puolesta, jotka elivät niin suloisesti ja jotka "alhainen roskaväki" nyt tuomitsee häviöön ja kurjuuteen (eli yksinkertaiseen työhön...)"

Neuvostovaltion kokemukset vain vahvistivat nämä Leninin "ennustukset". Niiden antamat opetukset ovat olleet suurena apuna kansandemokraateille taistelussa luokkavihollista vastaan Tshekkoslovakiassa, Unkarissa, Puolassa, Bulgariassa, Romaniassa. Marxilais-leniniläiseltä luokkataistelutieltä syrjään jättäytyneet jugoslavalaiset "kansanjohtajat" ovat yrittäneet kulkea toista tietä, lopettaneet taistelun maansa kapitalistisia aineksia vastaan. Tuloksena tästä poikkeamisesta näemme kapitalistisen vaikutuksen voimistumisen Jugoslaviassa, nationalismin ilmentymisen ja kommunistisen puolueen johtavan osuuden aliarvioimisen.

LUOKKATAISTELU KAPITALISTISISSA MAISSA KIIHTYVÄ

Kommunististen puolueiden ohjelma ja käytäntö perustuvat marxilais-leniniläiseen luokkataisteluteoriaan. Kommunistit asettavat kaikissa kapitalistisissa maissa tehtäväkseen johtaa työtätekevät luokkataisteluun kapitalismin murskaamiseksi, kansandemokratian ja proletariaatin diktatuurin pystyttämiseksi työväenvallan ja kapitalismista sosialismiin siirtymisen turvaamiseksi. Näitä tarkoituksiaan eivät kommunistit sala, eikä niitä tarvitse salata, sillä ne ovat kansan enemmistön, kaikkien työtätekevien etujen mukaiset. Ne tähtää-

vät kansan enemmistön demokratian, yhteiskunnallisen turvallisuuden, kansojen välisen rauhan ja oikeudenmukaisuuden toteuttamiseen, tuotantovälineiden yksityisomistuksen ja luokkien hävittämiseen, sosialistisen yhteiskunnan luomiseen.

Näiden periaatteiden toteuttamiseksi kommunistiset puolueet ja niiden johtama työväenluokka liitossa maaseudun köyhimmän viljelijäväestön kanssa käyvät jokapäiväistä taistelua kapitalistista riistoa, poliittista vainoa, siirtomaajuutusta ja imperialismia vastaan sekä

kansallisessa, että kansainvälisessä mitassa. Tämä taistelu ei ole ollut eikä ole tänäkään päivänä kaikissa maissa samanlaista.

Taistelun muodot määrää kunkin maan sisäinen sekä kansainvälinen tilanne. Työväenluokan aseellista taistelua ei voida suinkaan pitää ainoana luokkataistelun muotona, vaikka se määräytyis olosuhteissa sellaiseksi muodostuikin.

*

Aseellista on luokkataistelu tämän päivän Espanjassa ja Kreikassa, joissa työväenluokan taistelu yhdistyy mitä kiinteimmin kansalliseen vapaustaisteluun koti- ja ulkolaista suurpääomaa ja fasismia vastaan. Samoin Kiinassa, jossa vallankumousliike ei voi rajoittua vain porvarillisen-demokraattisen vallankumouksen loppuunsaattamiseen ja Kiinan kansalliseen vapauttamiseen, vaan jossa kommunistien johtaman kansanarmeijan voitto tulee takaamaan kansandemokratian voiton ja työväenluokan hegemonian uuden Kiinan valtiokoneistossa.

Näiden vallankumous- ja luokkataisteluliikkeiden lähtökohta ei ole suinkaan siinä, että näissä maissa proletariaatti olisi edistyksekkäämpi kuin muissa maissa tai kapitalismi taantumuksekkäämpi kuin muualla, vaan kysymys on luokkien välisen vastakohtaisuuden kärjistymisestä äärimmilleen seurauksena taloudellisyhteiskunnallisten suhteiden terävöitymisestä.

Tilanteen kärjistäjänä on nykyisessä tilanteessa — imperialismin ja kapitalismin yleisen pulan kaudella — entistä

suuremmassa määrässä kansainvälinen suurpääoma, sen laajentumis- ja kansojen orjuutuspyrkimykset Marshall-suunnitelmineen ja Atlantasopimuksineen.

Luokkataistelua ovat Ranskan ja Italian työläisten mahtavat joukkoliikehtimiset lakkoineen ja mielenosoituksineen työläisten palkkojen ja parempien elin- ehtojen, kansallistamisen ja sosiaalisen lainsäädännön sekä kansallisen vapauden ja rauhan puolesta. Noiden liikkeen kärki on selvästi tähdätty kapitalismia ja imperialismia vastaan ja niiden tarkoituksena on rajoittaa ja poistaa kapitalistista riistoa ja poliittista sortoa.

Luokkataistelua on myös Suomen Kommunistisen Puolueen johdolla käytävä taistelu työväen elinoikeuksien, demokratian ja Suomen kansallisen vapauden puolesta, suurtuotannon kansallistamisen ja demokraattisen maa- reformin puolesta. Noiden vaatimusten sisältö ja taistelun suunta ovat selvästi kapitalisminvastaiset. Kapitalisminvastasta on SKP:n toiminta niin ammatillisessa kuin poliittisessakin työväenliikkeessä. Taistelumme työläisten osavaatimusten puolesta ei ole ristiriidassa päämäärästämme käytävän taistelun kanssa, vaan sen välttämätön osa. Sen avulla turvaamme työväenluokan elinoikeuksia tänä päivänä. Sen avulla kokoamme työväenluokan taisteluun, järjestämme ja kasvatamme niitä tulevia otteluita varten, jolloin ei ole enää kysymys pikkuparannuksista, vaan vallasta, ei kapitalistisen riiston rajoittamisesta, vaan sen murskaamisesta.

"Voidakseen selvittää suurista tehtävistään, lyödäkseen taantumuksen hyökkäyksen takaisin ja toteuttaakseen Suomessa kansandemokratian, joka avaa tien sosialismin, puolueem-

me on huolehdittava siitä, että jäsenistömme aatepohja lujittuu ja sen johtoelimet oppivat entistä paremmin soveltamaan luokkataistelussa marxilais-leniniläistä teoriaa käytäntöön"

— sanotaan SKP:n VIII edustajakouksen päätöksissä. Siihen sisältyy luokkataisteluohjelma, jonka mukaisesti puolue on johtanut ja johtaa Suomen työväenluokan taistelua sekä tämän päivän että tulevaisuuden puolesta.

Kaikissa kapitalistisissa maissa kiihtyy työväenluokan ja kapitalismin väli-

nen luokkataistelu, johon liittyy taistelu kansallisen vapauden ja rauhan puolesta amerikkalaista imperialismia, fasismia ja sodanuhkaa vastaan. Tätä taistelua johtavat kaikissa maissa kommunistiset puolueet. Taistelu saa erittäin kärkevät muodot imperialistisen suurpääoman hyökätessä työväenluokkaa ja kansojen vapautta vastaan. Se verhoaa hyökkäyksensä luokkaluonteen "kommunismien vaaran", "yksilön vapauden" ja "isänmaan puolustuksen" valhetunnuksin. Kapitalistit eivät mu- ka käy lainkaan luokkataistelua!

TYÖVÄENLUOKAN TAISTELU KAPITALISMIA VASTAAN TURVAA RAUHAA

Tällä hetkellä, jolloin amerikkalainen suurpääoma ja sen lakeijat kaikissa kapitalistisissa maissa valmistelevat kuumesta sotaa sosialistista Neuvostoliittoa ja kaikkia rauhaa ja demokratiaa rakentavia ja suojaavia kansoja vastaan on työväenluokan luokkataistelulla kapitalismia ja imperialismia vastaan mitä ensiarvoisin merkitys. Sillä työväenluokan joukkovoima, sen aktiivinen ja päättävä esiintyminen suurpääomaa vastaan kussakin maassa on se kylmä vesisuihku, joka pystyy viilentämään kuumimmankin porvari-pään ja panee harkitsemaan kaksikin kertaa sodan aloittamista työväenluokkaa, sosialismin maata ja sen liittolaisia vastaan.

Kylmäksi suihkuksi osoittautuivat jo ne Ranskan, Italian, Englannin ja monien muiden maiden kommunistipuolueiden johtajien lausunnot, joissa he asettuvat päättävästi imperialistien neuvostovastaista provokatiota vastaan ja julistavat leppymätöntä luokkataistelua maattensa sotaaletsovan suurpää-

oman hyökkäysten takaisinlyömiseksi. Ranskan kommunistisen puolueen pääsihteeri Maurice Thorezin kuuluisa lausunto sisältää kaikkien maiden kommunistien, taistelevan työväenluokan ja jokaisen demokratiaa ja rauhaa rakastavan ihmisen tosimman ajatuksen:

"Jos kaikkien vapautta ja rauhaa rakastavien ranskalaisten yhteiset ponnistukset eivät pystyisi palauttamaan maattamme demokratian ja rauhan leiriin ja jos sen johdosta kansamme tulisi vedetyksi vastoin tahdotaan sotaan Neuvostoliittoa vastaan ja jos näissä olosuhteissa Neuvostotarmeija, puolustaan kansojen asiaa, sosialismin asiaa, tulisi pakotetuksi hyökkääjiä karkoittaessaan astumaan meidän alueellemme, niin tokkohan työläiset ja Ranskan kansa kokonaisuudessaan voisi menetellä Neuvostotarmeijaan nähdessä toisin kuin menettelivät Puolan, Romanian, Jugoslavian jne. kansat?"

Tähän Ranskan kommunistien selvään kannanottoon yhtyy myös SKP, jonka pääsihteeri Ville Pessi on julkisesti esittänyt:

— Meidän kantamme on sama kuin muidenkin maiden kommunistien. Hyökkääjät on taltutettava jo ennenkuin heidän Atlantin liittonsa ja muut sotablokkinsa ovat ehtineet sytyttää sodan. Mutta jos rauhaarakastavat kansat eivät onnistu rauhansäilyttämispyrkimyksessään, jos sodanhaluiset imperialistit hyökkäävät Neuvostoliittoa tai muita rauhan kannalla olevia kansoja vastaan, on kaikkien kommunistien ja muidenkin rauhan kannattajien velvollisuutena auttaa Neuvostoliittoa ja muita hyökkäyksen kohteeksi joutuneita maita

"Ei ole kysymys siitä, että etujoukko tajuaisi vanhan järjestelmän säilymisen mahdottomaksi ja sen kukistumisen kiertämättömäksi. Kysymys on siitä, että joukot, miljoonajoukot, käsittäisivät sen kiertämättömäksi ja osoittaisivat olevansa valmiit tukemaan etujoukkoa. Mutta joukot voivat tulla käsittämään sen vain omasta kokemuksestaan. Antaa miljoonajoukoille mahdollisuuden oman kokemuksensa pohjalla havaita vanhan vallan kumoamisen kiertämättömyys, löytää sellaiset taistelutavat ja järjestömuodot, jotka tekevät joukoille helpommaksi havaita vallankumoukselliset tunnuksot oikeiksi oman kokemuksensa pohjalla, — siinä on tehtävä."

hyökkääjän tai hyökkääjien murskaamiseksi."

Taistelun kiihdyttämisen, laajentamisen ja lujittamisen avulla oman maamme porvaristoa ja sen liittolaista, oikeistososialidemokraattista johtajajunttaa vastaan voi Suomen työväenluokka ja sen kanssa koko työvätekevä demokraattinen kansamme taltuttaa suomalaisten sodanlietsojain kiihkoa ja pakottaa ne myös huomioimaan niin taloudelliset kuin poliittisetkin vaatimuksensa.

Se tulee merkitsemään luokkataistelun kiihtymistä, taantumuksen järjestämisen "kommunisminvastaisen" hyökkäyksen voimistumista, mutta loppujen lopuksi myös työväenluokan voittoja ja kapitalismin tuhoa.

(Stalin. Len. kys. siv. 58.)

A. J. POPOV

Rauhan ja yhteistyön puolesta kahden järjestelmän välillä

Viime aikoina ovat sodanlietsojat, puolustellakseen kansojen silmissä kolmannen maailmansodan, Neuvostoliittoa vastaan suunnattavan sodan valmisteluun tähtäävää toimintaansa, turvautuneet uuteen parjaustemppuun: he selittävät, että marxilais-leniniläinen teoria muka kieltää yhteistyön mahdollisuudenkin kahden yhteiskunta- ja talousjärjestelmän, Neuvostoliiton ja kapitalististen maiden välillä. Tuollaisen selityksen sisältää esimerkiksi New York Timesin numero syyskuun 28 päivästä 1948.

Äskettäin päättyneellä Yhdistyneet Kansakunnat-järjestön Yleiskokouksen 3. istuntokaudella useat englantilais-amerikkalaisen blokin edustajat esittivät samanlaisia väitteitä.

Sodanlietsojat tietävät, että kaikki kansat kannattavat Neuvostoliiton rauhanystävällistä ulkopoliittikkaa, kannattavat Neuvostoliiton ehdotuksia aseistariisumisesta ja atomipommin kieltämisestä. Senpä vuoksi lasketaan, että liikkeelle se valheellinen taru, että marxismi-leninismi muka periaatteessa kieltää rauhallisen yhteistyön mahdollisuuden Neuvostoliiton ja kapitalististen maiden välillä. He käyttävät tätä tarua hyväkseen muokatakseen maailman yleistä mielipidettä uuden maailmansodan valmistelun suuntaan.

"USAn tasavaltalaisen puolueen edustajalle Harold Stassenille antamas-

saan haastattelussa Stalin osoitti valheellisuutta mainitunlaisten väitteiden valheellisuuden. Vastatessaan Stassenin kysymykseen, **onko kahden järjestelmän yhteistyö sodanjälkeisenä aikana mahdollinen**, Stalin mainitsi, että ajatuksen kahden järjestelmän yhteistyöstä lausui Lenin ensimmäisenä julki. 'Lenin on meidän opettajamme', sanoo Stalin, 'ja me, neuvostoihmiset, olemme Leninin oppilaita. Me emme ole milloinkaan poikenneet emmekä poikkeaa Leninin ohjeista. Mahdollista on, Stalin sanoi, että yksi järjestelmästä, esimerkiksi kapitalistinen, ei halua olla yhteistyössä, mutta tämä kuului yhteistoiminnan halun eikä sen mahdollisuuksien alalle'. Mitä tulee yhteistoiminnan mahdollisuuteen, niin hän, Stalin, on Leninin kannalla kahden talousjärjestelmän yhteistyön mahdollisuuteen ja toivotavuuteen nähden. Samoin Neuvostoliiton kansalla ja kommunistisella puolueella on myös halua olla yhteistyössä. Kiistatonta on, että sellainen yhteistyö tulee olemaan ainoastaan hyödyllinen kummallekin maalle",*

Lenin ja Stalin ovat usein lausuneet ajatuksen kahden erilaisen yhteiskunta- ja talousjärjestelmän enemmän tai vähemmän pitkäaikaisen rinnakkaisen olemassaolon kiertämättömyydestä ja

*) Pravda, toukokuun 8 p:nä 1947.

niiden välisen yhteistyön mahdollisuudesta.

Leninin yleisesti tunnetusta ajatuksesta sosialismin rakentamisen mahdollisuudesta yhdessä erillisessä maassa seuraa rautaisella välttämättömyydellä se johtopäätös, että kapitalismista sosialismiin siirtymisen kaudella, proletaaristen vallankumousten aikakaudella, on tietyn historiallisen ajanjakson kestäessä kiertämätön yhden tahi useamman sosialistisen valtion esiintyminen kapitalistisessa ympäristössä, Lenin kehittää tätä johtopäätöstä kirjoituksessaan "Proletaarisen vallankumouksen sotilaallinen ohjelma":

"Kapitalismin kehitys tapahtuu erittäin epätasaisesti eri maissa. Muuten ei voi ollakaan tavarantuotannon valitessa. Tästä seuraa kiertämätön johtopäätös: sosialismi ei voi voittaa samanaikaisesti kaikissa maissa. Se voittaa aluksi yhdessä tai useamassa maassa, ja muut maat pysyvät jonkin aikaa porvarillisina tahi esiporvarillisina" *)

Näin ollen, kun kahden yhteiskunta- ja talousjärjestelmän — sosialismin ja kapitalismin — rinnakkainen olemassaolo on tietyn historiallisen ajanjakson kuluessa kiertämätön, niin herää kysymys: mille pohjalle on näiden kahden järjestelmän keskinäissuhteet rakennettava? Tätä kysymystä Lenin koskettaa useissa kirjoituksissaan. Lenin tähdentää, että voitokkaan proletaarisen vallankumouksen tuloksena syntynyt sosialistinen valtio, järjestet-

*) Lenin, Kootut teokset, XIX osa, s. 325, kolmas painos.

tyään kotimaassaan sosialistisen tuotannon, muodostuu esimerkiksi koko maailman proletaareille, mutta tämä ei suinkaan merkitse, että tuo valtio tulee käymään sotia proletaaristen vallankumousten väkivaltaiseksi suorittamiseksi ja sosialismin juurruttamiseksi muissa maissa.

Jo v. 1916 Lenin kirjoitti, että proletaarisen valtion ulkopolitiikan pääperiaatteena tulee olemaan taistelu rauhan puolesta, sillä vain rauhan oloissa proletariaatti voi varmistaa voittonsa, voi ryhtyä järjestämään maassaan sosialistista tuotantoa, so. sosialismin rakentamista.

Jo kauan ennen Lokakuun vallankumousta bolshevikkipuolueen johtaja, suuri Lenin, voitti sosialistisen valtion rauhanystävällisen ulkopolitiikan perusteet.

Lokakuun vallankumous oli käännekohta ihmiskunnan historiassa, se muutti perinpohjin koko kansainvälisen tilanteen; tuosta ajasta alkaen on maailmassa ollut vastakkain kaksi järjestelmää, kaksi leiriä: sosialismin leiri, joka oli vielä hyvin heikko, mutta jonka puolella oli tulevaisuus, ja imperialismin leiri, joka oli vielä hyvin voimakas, mutta jonka historia oli jo tuominut perikatoon.

Tässä uudessa kansainvälisessä tilanteessa nuori neuvostovaltio alkoi heti horjumatta noudattaa rauhan politiikkaa kansojen välillä.

Lenin näki ennakolta, että imperialistien ei onnistu kuristaa neuvostotasavaltaa ja että niiden on välttämättä ryhdyttävä sen kanssa taloudellisiin suhteisiin. Hän selitti samalla, että Neuvosto-Venäjä toivoo suuresti sellaisia suhteita "järkeillä ehdoilla", so. molemmin puolin edullisilla ehdoilla.

Kansalaissodan kaudella Leniniä kiinnosti kysymys kestävien kauppasuhteiden aikaansaamisesta kapitalististen maiden kanssa, lähtien siitä, että kahden järjestelmän pitkäaikainen rinnakkainen olemassaolo on kiertämätön.

Lenin tähdensi aina, että jos kapitalististen valtioiden taholta ilmenee hyvää tahtoa ja halua yhteistyöhön, niin Neuvostoliitto on koska tahansa valmis ryhtymään niiden kanssa kiinteisiin taloudellisiin ja poliittisiin suhteisiin molempien puolien hyväksi. Neuvostoliiton taholla on sellainen halu aina olemassa.

Puhuessaan rauhallisen yhdessäolon ja taloudellisen yhteistyön mahdollisuudesta kahden yhteiskunta- ja talousjärjestelmän välillä Lenin ei suinkaan tarkoittanut, että taistelu näiden järjestelmien välillä sammuu. Päinvastoin, hän korosti erikoisesti, että tämä taistelu on oleellista kokonaisella aikakaudella, kapitalismista sosialismiin johtavalla siirtymiskaudella. Mutta Lenin selitti aina, että tämä taistelu voi varsin hyvin tapahtua kahden järjestelmän rauhallisen kilpailun, "voimienmittelyn" muodossa, kuten Lenin sanoi,*) jos siihen vain on halua kummallakin puolella. Tällöin Lenin ei peitellyt sitä tosiasiaa, että tästä kilpailusta voittaa enemmän edistysellinen yhteiskunta- ja talousjärjestelmä, so. sosialistinen järjestelmä. Mutta sehän on historian laki, eikä siitä voida ketään syyttää.

Leninin ajatuksia kahden järjestelmän rauhallisen kilpailun mahdollisuudesta on sittemmin kehitelty edelleen,

*) Lenin, Kootut teokset, XXVII osa, s. 225.

uusia oloja vastaavasti, Leninin uskollinen oppilas ja hänen työnsä nerokas jatkaja, Josef Stalin.

Niinpä vuonna 1927, alustuksessaan Neuvostoliiton Kommunistisen puolueen (bolshevikkien) XV edustajakokouksessa, Stalin sanoi suoraan:

"Meidän ja kapitalististen maiden suhteiden perustana on kahden vastakkaisen järjestelmän rinnakkaisen olemassaolon edellyttäminen. Käytäntö on osoittanut sen täysin oikeaksi." *

Neuvostoliitossa on sosialismi ensi kerran ihmiskunnan historiassa muuttunut unelmasta todellisuudeksi. Kaikkien maiden työtekevät katsovat toivorikkaina Neuvostoliittoon, nähdessään valoisian tulevaisuutensa takeen. Neuvostoliiton työväenluokka on osoittanut koko maailmalle, että se pystyy hallitsemaan valtiota ja rakentamaan uutta yhteiskuntaa ilman porvariston apua ja porvaristoa vastaan, näyttäen siten muille kansoille tietä sosialismiin. Tämän vuoksi Lenin ja Stalin sanoivat, että Neuvostoliitto on maailman proletaarisen vallankumouksen etujoukko. Stalin huomauttaa, että venäläisiä kommunisteja syytetään siitä, että he harjoittavat länsi-Euroopassa propagandaa kapitalismia vastaan.

"Me emme tarvitse sellaista propagandaa", sanoo Stalin, "se ei ole meille välttämätöntä. Itse neuvostotasavallan olemassaolo, sen kasvu, sen aineellinen menestyminen, sen kiistaton lujittuminen on mitä tehok-

*) Stalin — Keskuskomitean poliittinen selostus NKP (b):n XV edustajakokoukselle, Partizdat 1937, s. 17.

kainta propagandaa Euroopan työläisten keskuudessa neuvostovallan hyväksi. Jokainen neuvostomaahan saapunut ja meidän proletaarista järjestystämme silmäilevä työläinen voi nähdä, mitä neuvostovalta merkitsee ja mihin työväenluokka pystyy silloin, kun se on vallassa. Tämä onkin tehokasta propagandaa, mutta propagandaa tosiasioilla, ja se tehoaa työläisiin paljoka enemmän kuin sanoilla ja lehdistöllä tehty propaganda."*)

*) Stalin, Kootut teokset, VI osa, s. 238.

MILLAISET OVAT OBJEKTIIVISET EDELLYTYKSET KAHDEN YHTEISKUNTA- JA TALOUSJÄRJESTELMÄN RAUHALLISELLE YHDESSÄOLOLLE

Voimme tässä todeta kahdenlaisia edellytyksiä: **taloudellisia** ja **poliittisia**.

Taloudellisten edellytysten joukkoon kuuluviksi Lenin ja Stalin laskevat ensiksikin Neuvostoliiton ja kapitalististen maiden molemminpuoliset edut, jotka vaativat kestävien taloudellisten suhteiden aikaansaamista niiden välille, ja toiseksi neuvostoyhteiskunnan talousjärjestelmän luonteen, joka ei tarvitse sotia menestyksellisesti kehittyäkseen.

Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen XIV edustajakokouksessa pitämässään selostuksessa Stalin lausui, että kapitalistisen talouden edut sanelevat Neuvostoliiton kanssa aikaansaatavien lujien taloudellisten suhteiden välttämättömyyden ja ne myötävaikuttavat suuresti siihen, että sodan

Neuvostoihmisten myötätunto on tietenkin aina kansallisen vapautuksen puolesta taistelevien sorrettujen kansojen puolella, pääoman ikeestä vapautuakseen taistelevan proletariaatin puolella, yleensä demokraattisen liikkeen puolella. Mutta myötätunto ja puuttuminen muiden maiden sisäisiin asioihin ovat kaksi eri asiaa. Neuvostoliitto pyrkii järjestämään kaikki suhteensa kapitalistisiin maihin sellaiselle perustalle, jolloin vallitsee molemminpuolinen puuttumattomuus toisen maan sisäisiin asioihin, pyrkii saattamaan voimaan rauhallisen yhteistyön niiden kanssa.

ajanjakson asemesta on muodostunut "rauhallisen yhdyselämän" kausi.

Näin ollen Neuvostoliiton ja kapitalistisen maailman molemminpuolisten etujen vaatima kiinnostus tavaravaihtoon on tärkeimpiä edellytyksiä kestävien taloudellisten suhteiden ja rauhallisen yhteistyön muodostumiselle niiden välillä.

Tässä on tähdennettävä, että tämä tekijä, molemminpuolisten etujen vaatima kiinnostus taloudellisten suhteiden järjestämiseen ja laajentamiseen Neuvostoliiton ja kapitalistisen maailman välillä ei ole menettänyt merkitystään meidänkään päivinämmä.

Toinen edellytys, joka tekee mahdolliseksi kahden erilaisen yhteiskunta- ja talousjärjestelmän rauhallisen rinnakkaisen olemassaolon, on sosialistisen neuvostovaltion ulkopoliittikan luonne.

Kuten tunnettua, "kapitalismi ei voi kehittyä ilman työväenluokan riiston lisäämistä, ilman työväenluokkien enemmistön puolinäköistä elämää, ilman siirtomaiden ja riippuvassa asemassa olevien maiden sorron lisäämistä, ilman selkkauksia ja yhteentörmäyksiä maailman porvariston erilaisten imperialististen ryhmien välillä."*)

Mutta Neuvostoliitossa ei ole työtömyyttä, eivätkä ihmiset täällä tiedä, mitä liikatuotannon pula on. Sosialismi ei tarvitse kehittyäkseen pääoman vientiä, minkäänlaisten siirtomaiden väestön riistoa, se ei tarvitse markkinoiden eikä vaikutusalueiden valloittamista, ja tämän vuoksi ei sosialistinen talous tarvitse hyökkäyssotia taloutensa menestysellistä kehittämistä varten.

Sellainen on toinen objektiivinen edellytys kahden yhteiskunta- ja talousjärjestelmän yhdessäolon ja rauhallisen yhteistyön mahdollisuudelle.

Neuvostohallitus on olemassaolonsa ensimmäisistä päivistä lähtien julistanut kansojen itsemääräämisoikeutta ja alkoi viipymättä sitä toteuttaa: se luopui epätasa-arvoisuuteen perustuvista tsaarin hallituksen sopimuksista Idän maiden kanssa, antoi vapauden Suomelle jne. Koko historiansa ajan on Neuvostoliitto horjumatta ja johdonmukaisesti käynyt taistelua rauhan puolesta, kansojen turvallisuuden puolesta, niiden kansallisen suvereniteetin puolustamiseksi.

Neuvostoliiton rauhapolitiikka on esittänyt ja esittää edelleenkin valta-

*) Stalin, Kootut teokset, 7 osa, s. 96.

vaa osaa rauhan säilyttämisessä koko maailmassa, sillä se sitoo sodanlietsojain kädet, häiritsee näiden uusien sotien sytyttämiseen tähtäävää rikollista toimintaa ja asettaa ne maailman yleisen mielipiteen tuomittaviksi.

Neuvostoliiton rauhapolitiikka on luonteeltaan todellista kansanpolitiikkaa, se palvelee kansaa, on koko neuvostokansan etujen vartiassa. Mutta sitäpaitsi Neuvostoliiton rauhapolitiikka on vastannut ja vastaa kaikkien maiden tavallisten ihmisten toiveita ja pyrkimyksiä. Maailman kansat eivät halua sotaa, ja Neuvostoliitossa he näkevät rauhan ja turvallisuuden rintavarustuksen. Tämän vuoksi Neuvostoliiton rauhapolitiikka saa osakseen tukea muiden maiden kansojen keskuudessa.

Erittäin tärkeää on tämä myötätunto ja tuki Neuvostoliiton ulkopoliittikkaa kohtaan meidän päivinämmä, jolloin maailma on lopullisesti jakautunut kahteen leiriin: imperialisminvasteeseen ja demokraattiseen leiriin Neuvostoliiton johdolla, sekä imperialistiseen ja demokratianvastaiseen leiriin USAn johdolla.

Siitä, kenen etu vaatii sotia ja aseistuskuumetta, kertoo äskettäin avoimesti amerikkalainen United States News and World Reportin julkaisija Lawrence. Lawrence kirjoittaa, että USA "ei ole valmistunut rauhaan" ja että sen etu vaatii "kylmän sodan" jatkamista Neuvostoliittoa vastaan, sillä kansainvälisen tilanteen parantua "voi Yhdysvaltain koko taloudellisen järjestelmän pönkkä luhistua ja aiheuttaa mittaamattoman suuren ja voimakkaan taloudellisen onnettomuuden."

Amerikkalaiset monopolistit yrittävät pidättää talouspulan tuloa aseistuskumeella ja sotamenojen lisäämisellä. Amerikan tulo- ja menoarvioehdotus vuodelle 1949—50 edellyttää suoranaisia sotamenoja 14.288 miljoonaa dollaria, mikä on 21 % enemmän kuin vuoden 1948—49 budjetin sotamenot. Tämän ohella edellytetään käytettävän 6,7 miljardia dollaria "kansainvälisiin sotilaallisiin toimenpiteisiin ja finansseihin", 3,5 miljardia dollaria "välillisiin sotilaallisiin tarkoituksiin", noin 2 miljardia dollaria niin sanottuun "rauhanajan vuokra- ja lainalakiin", so. sotamateriaalin hankintaan Pohjois-Atlantin liittoon osallistuville maille.

Näin ollen aijotaan 42 miljardin budjetista käyttää 26,5 miljardia dollaria, so. enemmän kuin puolet, sotatarkoituksiin, kun taas menot yhteiskunnalliseen huoltoon ovat vain 6 % budjetista.

Tosiasiat ovat itsepintaisia, tosiasioihin täytyy uskoa, ja tosiasiat osoittavat, että jatkuvan hurjan aseistuksen ansiosta, jota harjoitetaan "kylmän sodan" varjolla Neuvostoliittoa vastaan, amerikkalaiset monopolistit saivat vuonna 1948 satumaisia voittoja: 21 miljardia dollaria, kun he vuonna 1947 saivat vain 18 miljardia.

Palauttaakamme mieliin äskeisiä tapahtumia. Amerikkalaisen tietotoimiston International News Servicen eurooppalainen pääjohtaja Kingsbury Smith esitti Stalinille kirjeellisesti eräitä kysymyksiä. Näissä kysymyksissä esitettiin ehdotuksia amerikkalais-neuvostoliittolaisten suhteiden järjestämiseksi. Nämä ehdotukset sisältsivät ajatuksen yhteisestä julkilausu-

masta, "jossa vakuutetaan, ettei kumpikaan hallitus aio turvautua sotaan toisiaan vastaan", sekä ehdotuksen toimenpiteistä rauhan sopimuksen aikaansaamiseen Neuvostoliiton ja USAn välillä. Neuvostohallituksen päämies, generalissimus Stalin, ilmaisi täyden suostumuksensa rauhan sopimuksen solmimiseen USAn kanssa, Berliinin kysymyksen järjestelyyn ja presidentti Trumanin kohtaamiseen näihin toimenpiteisiin liittyvien kysymysten käsittelyä varten. Stalinin Kingspury Smithille antamat vastaukset saivat yksimielisen hyväksymisen koko maailman edistyksellisiltä yhteiskuntapiireiltä, kaikilta maailman rehellisiltä edistyksellisiltä ihmisiltä, jotka taistelevat kansainvälisen turvallisuuden, kestävän demokraattisen rauhan puolesta.

Mutta presidentti Truman ja valtiosihteeri Acheson torjuivat ehdotuksen kohtauksesta generalissimus Stalinin kanssa ja rauhan sopimuksen solmimisesta Neuvostoliiton ja USAn välillä. Siten USAn hallitsevat piirit osoittivat jälleen, että ne eivät pyri yleisen rauhan aikaansaamiseen, vaan kansainvälisen rauhallisen yhteistyön mahdottomaksi tekemiseen ja kansainvälisen tilanteen kärjistämiseen. Tästä puhui äskettäin aivan avoimesti hyvin tunnettu sodanlietsoja John Foster Dulles. Viikkolehti National Guardianin sanojen mukaan hän myönsi, että Berliinin kysymys on järjestettävissä, mutta silloin USA "menettää sen edullisen aseman propaganda-nähdessä", jonka "olemassa-oleva asiantila" sille suo.

Kaikkien näiden tapahtumain valossa on täysin selvää, ettei Neuvostoliitto, vaan amerikkalaiset monopolistit

ovat kiinnostuneita uuden sodan valloilleenpäästämisestä.

Niitä valheellisia järkeilyjä, että marxismi-leninismi ei muka edes periaatteessakaan tunnusta kahden erillaisen yhteiskunta- ja talousjärjestelmän, sosialismin ja kapitalismin, rauhallisen yhdessäolon mahdollisuutta, tarvitsevat taantumukselliset salatakseen kansoilta oman haluttomuutensa elää sovussa Neuvostoliiton kanssa. Kaikki nämä järkeilyt ovat vain yrityksiä vierittää syy syyttömien niskille.

Sodanlietsojat "eivät tarvitse sopimusta ja yhteistyötä, vaan puheita sopimuksesta ja yhteistyöstä",

sanoo Stalin vastauksessaan Pravdan kirjeenvaihtajan kysymyksiin,

"voidakseen, tehtyään sopimuksen mahdottomaksi, lykätä syyn Neuvostoliiton niskoille ja täten "todistaa" yhteistyön mahdottomuus Neuvostoliiton kanssa. Sodanlietsojat, jotka pyrkivät päästämään valloilleen uuden sodan, pelkäävät eniten sopimuksia ja yhteistyötä Neuvostoliiton kanssa, sillä sopimuspolitiikka Neuvostoliiton kanssa kaivaa maaperää sodanlietsojien asemien alta ja tekee näiden herrojen aggressiivisen politiikan aiheettomaksi."

Tammikuussa 1947 kävi Elliot Roosevelt Neuvostoliitossa ja samalla matkalla hän haastatteli Stalinia. E. Rooseveltin kysyttyä pitääkö Stalin mahdollisena Neuvostoliiton kommunistisen järjestelmän ja Amerikan demokratian rinnakkaista olemassaoloa niin, että ei kummaltakaan taholta sekaannuta toisen sisäisiin asioihin, Stalin vastasi:

"Luonnollisesti. Se ei ole vain mahdollista. Se on järkevää ja täysin toteutettavissa. Kaikkein kärjistyneimpinäkin aikoina sodan kaudella erilaisuudet hallintomuodossa eivät estäneet kahta maatamme yhtymästä ja voittamasta vihollisiamme. Vielä suuremmassa määrässä on mahdollista säilyttää nämä suhteet rauhan kaudella."

"... Kansat ovat väsyneitä sotaan. Sen lisäksi ei ole minkäänlaisia käsitettäviä päämääriä, jotka oikeuttaisivat uuden sodan."

SKPn kulttuurikonferenssin aineistoa

MAURI RYÖMÄ

Puolue ja sivistyneistö

I. SKP JA "SIVISTYNEISTÖ"

Jokaiselle kommunistille on — tai ainakin pitäisi olla — selvää, että kommunistinen puolue ei suhtaudu eikä voi suhtautua **välinpitämättömästi** siihen kysymysryhmään, jota tavallisessa kielikäytössä sanotaan kulttuurikysymyksiksi, eikä myöskään siihen verraten epämääräiseen tai joka tapauksessa vaikeasti määriteltävään väestökerrokseen, jota nimitetään sivistyneistöksi.

Saattaa olla, että SKP ei sodanjälkeisellä kaudella vielä ole **riittävästi** omistanut huomiota n.s. sivistyneistölle ja sen erikoiskysymyksille. Epäilemättä joidenkin muiden maiden sosialistiset ja kommunistiset puolueet ovat tässä suhteessa pitemmällä. Tällaisten veljespuolueiden kokemuksista sivistyneistön työn alalla me olemme pyrkineet ottamaan oppia. Niiltä me myös olemme lainanneet ajatuksen tällaisen kulttuurikonferenssin järjestämisestä puolueemme intellektuelli-jäseniä varten.

Vaikka tämä meidän I kulttuurikonferenssimme onkin ikäänkuin kokeiluluontoinen, niin se ehdottomasti osoittaa, että sivistyneistön kysymyksiin on ryhdytty kiinnittämään aikaisempaa enemmän huomiota, kuten puolueemme

säännöt ja VIII edustajakokouksen päätökset edellyttävätkin.

Mistä johtuu, että kysymys puolueen suhteesta sivistyneistöön ei ole ollut eikä voinutkaan olla **samalla tavalla** etualalla puolueemme toiminnassa kuin kysymys suhteesta eräisiin toisiin väestökerroksiin?

Se johtuu itse kommunistisen puolueen, marxilais-leniniläisen puolueen, olemuksesta ja teoreettisesta perustasta.

Kommunistinen puolue on "työväenluokan järjestäytynyt etujoukko", ja tämä todetaan meidänkin puolueemme säännöissä heti alkajaisiksi. Kommunistinen puolue on nimenomaan **työväenluokan** puolue. Puolueen, jonka päämääränä on kapitalismin poistaminen ja sosialistisen yhteiskunnan toteuttaminen, on luonnollisesti oltava juuri sen luokan puolue, joka "kaikista luokista, jotka nykyään ovat porvaristoa vastassa, on — — — todella vallankumouksellinen luokka" (Kommunistinen Manifesti) — työväenluokan puolue. Tästä seuraa, että puolueen suhde työväenluokkaan ei ole samassa mielessä **kysymys** kuin suhde sivistyneis-

töön: puolueen tehtävänä on nimenomaan työväenluokan vallankumouksellisten luokkapäämäärien toteuttaminen.

Edelleen: Jokainen vakava marxilainen myöntää oikeiksi Stalinin sanat, että "välinpitämätön suhtautuminen niin tärkeään kysymykseen kuin **talonpoikaiskysymys** proletarisen vallankumouksen kysymyksellä on proletariaatin diktatuurin kieltämisen toinen puoli, marxilaisuuden suoranaisten kavaltaamisen ilmeinen tunnusmerkki". Tällöin on selvää, että kommunistinen puolue katsoisi pettävänsä sosialismin ja vallankumouksen asian, t.s. menettelevänsä tässä suhteessa esim. Suomen sosialidemokraattisen puolueen kaltaisesti, jolle se kaikkine voimineen pyrkisi tekemään työätekevistä talonpoikaistosta työväenluokan liittolaista taistelussa vallasta. Kun kerran työväenluokka ei voi saavuttaa proletariaatin diktatuuria eikä toteuttaa sosialismia ilman talonpoikaissiittolaistaan, niin luonnollisesti talonpoikaiskysymyksen tulee alituisesti olla etualalla kommunistisen puolueen toiminnassa.

Mutta työväenluokan ja talonpoikaiston perustava asema kommunistisen puolueen taistelussa sosialismin toteuttamiseksi ei suinkaan merkitse sitä, että puolue aliarvioisi **sivistyneistön** merkitystä tässä taistelussa ja suhtautuisi välinpitämättömästi sen erikoiskysymyksiin.

Eräs kirjoittaja Saksan yhtenäisyyspuolueen teoreettisen äänenkannattajan "Einheit"-lehden viime vuoden maaliskuun numerossa väitti historiallisen kokemuksen osoittavan, että työväenluokka on aina kärsinyt tappion, jos porvariston on onnistunut eristää se muista työätekeivistä kansankerroksista ja teki tästä johtopäätöksen, että

työväenluokan on ehdottomasti saatava sivistyneistö liittolaisekseen.

Olkoon tämän historiallisen kokemuksen laita sivistyneistön kohdalla miten hyvänsä, niin joka tapauksessa on selvää, että mitä suuremman osan sivistyneistöstä proletariaatti voittaa työätekevän talonpoikaiston ohella liittolaisekseen taistelussa vallan saavuttamiseksi ja saavutetun vallan lujittamiseksi, sitä helpommaksi tulee vallan saavuttaminen ja lujittaminen.

"Työläisten ja intellektuellien liitto on kulttuurielämämme uudelleenrakentamisen tärkeimpiä tekijöitä", sanoi Saksan yhtenäisyyspuolueen toinen puheenjohtaja Otto **Grotewohl** puolueen ensimmäisillä kulttuuripäivillä viime toukokuussa. "Tämän liiton avulla luovan kulttuurityönn tekijät saavuttavat jälleen sen maaperän, josta he alituisesti voivat ammentaa uutta voimaa työhönsä."

Johtoasema tässä liitossa kuuluu **työväenluokalle**, jonka teoria — marxismin leninismi — perustuu tieteen korkeimpiin saavutuksiin. Tällä pohjalla työväenluokan on solmittava luja liitto sivistyneistön kanssa ("Saksan yhtenäisyyspuolueen kulttuuripolitiikka").

Puolueemme säännöissä sanotaan:

"Puolueen välittömänä tarkoituksena on yhdistää maamme työväenluokan ja työätekevän talonpoikaiston sekä **henkisentönteikijäin** asemastaan ja tehtävästään tietoisin osa..."

Puolueemme VIII edustajakokouksen päätösten mukaan puolueen keskeisim-

piin tehtäviin kuuluu laajentaa vaikutuspohjaansa mm. sivistyneistön keskuudessa.

II. MITEN PUOLUE VETOAA SIVISTYNEISTÖÖN

Tov. Sirola opetti aikoinaan:

"Toiminnassa välikerrosten keskuudessa on aina pidettävä mielessä niiden suuri horjuvaisuus ja alttius suurporvariston vaikutuksille. Meidän puoleltamme on tarpeen ymmärtävä suhtautuminen niihin. On osattava oikein edistää niiden tyytymättömyyden kehittymistä toiminnalliseksi vastarinnaksi taantumusvaltoja vastaan ja sitä tietä vedettävä niitä työväestön kanssa yhteiseen taisteluun. Tällöin on pidettävä mielessä, että näitä aineksia ei voiteta työväen puolelle hemmottelemalla niiden harhakäsityksiä ja heikkouksia eikä kannattamalla niiden sellaisia pyrkimyksiä, jotka vain edistäisivät niiden eristyneisyyttä työväenluokasta. Vain periaatteellisesti luja politiikka on tässäkin paras. Siinä voidaan saavuttaa tuloksia vain sitä mukaa kuin vahvistuu työväenluokan joukkoliike, joka vetää mukaansa myös keskikerroksia, rohkaisee niitä, antaa voitonvarmuutta."

"On lähestyttävä työtätekevien pikkuporvarillisten kerrosten eri ryhmiä niiden nykyisen hätätilan, niiden jokapäiväisten tarpeiden pohjalla, osoitettava niille parannuskeinot, ennen kaikkea nostatettava ne taisteluun... kaikkea sortoa ja riistoa vastaan. On yhdistettävä niiden liikehtimiset työväen ja talonpoikain taisteluihin..."

Kulttuurikonferenssimme on kutsuttu koolle edistämään puolueen näiden tarkoitusperien toteuttamista.

"On osoitettava, että pikkuporvarillisilla kerroksilla ei myöskään ole mitään syytä etsiä apua sosdem-puolueelta. Sosdem-johtajat on paljastettava suurpääoman käytyreiksi niiden tuoreiden tekojen perusteella. On osoitettava niiden puheet muka taistelusta kapitalistista riistoa ja taantumusta vastaan valheeksi, paljastettava niiden 'sosialismi' todellisen sosialismin irtokuvaksi."

"On vedettävä välikerrokset mukaan sodanvastaiseen taisteluun, paljastaen Suomen porvariston osallisuus maailman suurimperialistien taantumuksellisen sodan valmisteluissa Neuvostoliittoa vastaan... Erikoisen huomio on pantava työhön pikkuporvarillisten piirien naisten keskuudessa... Pikkuporvarillisissa piireissä esiintyville sodan vastustajille on osoitettava, että passifistisilla rauhanhaaveiluilla ja passiivisella vastalausetoiminnalla ei voida imperialistista sotaa vastustaa, vaan on sodan lietsojia ja valmistajia vastaan nostettava laaja ja voimakas kansanliike vallankumouksellisen proletariaatin johdolla. On selostettava neuvostohallituksen rauhanpolitiikkaa vastakohtana imperialistien sotapolitiikalle. Suomen pikkuporvarilliset militarismin ja imperialistisen sodan vastustajat on saatettava yhtymään kansainväliseen

taisteluun imperialistista sotaa vastaan."

"Opiskelemaan nuorisoon, koululaisiin, teknillisiin opiskelijoihin ja ylioppilaihin on ... päästävä vaikuttamaan, osoittaen, kuinka vallitseva järjestelmä yhä supistaa opiskelumahdollisuuksia, nimenomaan köyhemmiltä, ja kuinka heidän on vaikea, usein mahdoton saada sitä työtä, mihin ovat suurella työllä, uhrauksilla ja velkaantumalla hankkineet pätevyyden, samoin kuin muutakaan työtä, vaan joutuvat lisäämään työttömin armeijaa..."

"... Erikoisesti on huomio kiinnitettävä niihin rehellisiin sivistyneistön piireihin, kirjailijoihin, taiteilijoihin, opettajiin ja opiskelemaan nuorisoon, jotka jo alkavat etsiä ulospääsyä kulttuurikriisistä. Niitä on tuettava m.m. ohjaten vallankumouksellisia työläisiä tutustumaan heidän teoksiinsa ja kannattamaan heidän heikkojakin pyrkimyksiään kapitalistista taantumusta vastaan. Heihin on suhtauduttava ymmärtämyksellä, autettava heitä eteenpäin periaatteellisella pätevällä arvostelulla, hemmottelematta heidän heikkouksiaan ja puolinaisuuksiaan, oikealla tavalla vetäen heitä leppymättömään taisteluun taantumuksellisia 'kulttuurin' edustajia, suurpääoman prostituoimista tieteen ja taiteen alentajia vastaan. Suomen sivistyneistöä on kehoitettava tutustumaan Neuvostoliiton kulttuurisaavutuksiin..."

"Vastakohtana kapitalistisen maailman kulttuuritaantumukselle ja aatteelliselle sekasorrolle on esitettävä

ainoa eheä, edistyksellinen maailmankatsomus, marxismi-leninismi, kommunismi, jonka johdolla on saavutettu Neuvostoliiton kulttuuriedistys, ja jonka ympärille kaikessa maailmassa kerääntyvät kulttuurin parhaatesitaistelijat. Näiden yhteyteen on autettava Suomenkin rehellistä sivistyneistöä, kaikkia, jotka tahtovat työväen mukana taistella taantumusta, sotaa ja kurjuutta vastaan, kulttuuritaantumusta vastaan, sorrettujen kansanluokkien pelastuksen ja ihmiskunnan vapauden puolesta."

Esittämäni lainaukset ovat puolueemme keskuskomitean laajennetun plenumin päätöslauselmasta, joka on toveri Sirolan käsialaa — "työstä pikkuporvarillisten kerrosten, erikoisesti työtätekevän sivistyneistön keskuudessa" — vuodelta 1933.

Luonnollisesti tilanteen 1933 ja tilanteen 1949 välillä on myös suuria eroavaisuuksia, joita ei sovi unohtaa, jos mieli välttää virheitä.

Ennen kaikkea työväenluokan, demokraattisen leirin voimat ovat nyt paljon suuremmat kuin 16 vuotta sitten. Vastaavasti ovat puolueen yleiset lähimmät tavoitteet muuttuneet. Jos silloin, illegaalisuuden oloissa, oli kyllin suuri lähtävyys porvarillis-demokraattisten vapauksien saavuttaminen ja maan pelastaminen joutumasta Hitlerin vasalliksi, niin nykyään sitävastoin, viime vuoden taka-askelista huolimatta, tähtäämme kansandemokratian toteuttamiseen, mikä samalla oleellisesti liittyy kansamme vapaustaisteluun anglo-amerikkalaisen imperialismiin päälle-tunkeutumista vastaan.

Sivistyneistötyömme tähtäimessä ei enää voi olla pelkkä joidenkin harvojen yksilöiden noukkiminen edistykseelliseen rintamaan, vaikka sitäkin tietysti joudutaan tekemään, vaan näköpiiriin on tullut myös tehtävä sivistyneistön suurimpien ryhmien voittamisesta marxilais-leniniläisen tieteen kannalle, tehtävä, jota kansandemokraattiset maat nykyään suorittavat joukko- ja laajentuneiden tehtävien suorittamiseksi olisi puolueemme intellektuelli-jäsentenkin ideologista tasoa huomattavasti kohotettava.

Toinen huomattava muutos sivistyneistötyömme kannalta johtuu silloisen saksalaisen ja nykyisen anglo-amerik-

kalaisen imperialismien menettelytapojen eräistä eroavaisuuksista. Jälkimmäinen käyttää verraten taitavasti "vapaaehtoisia" aatteiden valepukua haavoittamaan ja halvaannuttamaan demokraattisen leirin voimia. Tämä voidaan menestyksellisesti torjua vain tehostetun marxilais-leniniläisen ideologisen työn avulla.

Tekee mieli allekirjoittaa тов. Антон Акерманнин sanat viime toukokuulta:

"Marxilaisesta puolueesta, edistyneimmän tieteen puolueesta, demokratian ja sosialismin puolueesta, täytyy työväenpuolueena tulla samalla kaikkien edistykseellisten intellektuellien puolue."

SIVISTYNEISTÖN ASEMA KAPITALISTISESSA YHTEISKUNNASSA

Sivistyneistön tunnettu kirous kokonaisuutena ottaen on sen riippuvaisuus vallassaolevasta luokasta. Muodostamatta mitään itsenäistä yhteiskunnallispoliittista voimatekijää sivistyneistö suurimmalta osaltaan joutuu myymään tietonsa ja taitonsa kapitalistisen porvariston käytettäväksi ja tällöin samalla maksua vastaan suorittamaan ideologisen rengintyön isäntänsä puolesta. Tuonnottain nimimerkki "Löllön vaari" Työkansan Sanomissa tapasi hermostuttaa Kauppalehden "Teroa" osoittamalla, että tämä ei suinkaan ole se porvari, mikä uskottelee tai kuvittelee olevansa, vaan korkeintaan porvarin renki.

Rappeutuva kapitalismi on omiaan tukahduttamaan sekä luonnontieteellisteknillistä, että humanistista hengen- ja viljelyä.

Tekniikan saavutukset typistetään palvelemaan monopolipääoman voiton-

tavoittelua, ja imperialistinen sodanvalmistelija tekee nerokkaimminkin keksinnöstä tuhoamisen välikappaleen.

Historia- ja taloustiede alennetaan kapitalismin propagandisteiksi. Tosi-asiat eivät ole suojeita kuolevalle järjestelmälle ja siihen sidotulle luokalle.

Sitävastoin tosiasioiden vääristely ja valheiden levittäminen on saavuttanut tehdasmaisen laajuuden. Samalla tavoin tapahtuu sellaisten ideologisten rakennelmien levittämistä, joiden tehtävänä on heikentää vallankumouksellisen luokan taistelua.

Jos kulttuurin ja kulttuurityöntekijäin luontaiseksi tehtäväksi katsottaisiin ihmiskunnan aineellinen ja henkinen rikastuttaminen, niin heidän asemansa kapitalistisessa yhteiskunnassa ei ole kadehdittava.

Yhtä vähän kuin kapitalistiluokka tuntee ylitsevuotavaa kiitollisuutta työ-

väenluokkaa kohtaan siitä, että tämä tuottaa sille lisäarvoa, yhtä kitsas se, poikkeuksia lukuunottamatta, on palkitsemaan ideologejaan ja propagandistejaan näiden suorittamista renginpalveluksista. Henkinen prostituutio tosin, milloin se on intellektuellin "pääelinkeinona", yleensä pitää hänet leivissä, mutta harvemmin tekee häntä ävriääksi.

Niin suureksi kuin me kommunistit tunnustammekin taloudellisen riippuvaisuuden vaikutuksen ihmisten maailmankatsomukseen ja ajatteluun, niin olisi varmasti liioiteltua otaksua, että vapauden puute ja hyödytön tai suorastaan vahingollinen työ, varsinkin jos näihin vielä liittyy toimeentulon niukkuus, olisivat omiaan tekemään intellektuelliakaan onnelliseksi ja tyytyväiseksi.

"KULTTUURIN KRIISI"

Aikakauslehti "Valvojan" t.v. 1 numerosta näemme, että huolestuminen ja pessimismi kulttuurin ja koko ihmiskunnan tulevaisuuteen nähden ei ole ehtinyt ainoastaan Suomen "humanistipiispa" E. Sormuseen, vaan myöskin vähemmän humanistiseen akateemikko V. A. Koskenniemeen asti.

Tämänlaatuinen pessimismi ja huolestuminen on yleismaailmallinen ilmiö ja sitäpaitsi verraten hyvin ymmärrettävissä. Siltä osaltaan kuin meidän aikamme ns. kulttuuri on porvariston luokkakulttuuria, sillä on surkuteltava taipumus sairastua mainitun luokan mukana. Mutta kuten jo Kommunistien Manifesti viittasi, porvarillisen

Vaikka ei olekaan aihetta kieltää sivistyneistötyömme vaikeuksia, niin ei myöskään ole aihetta niitä liioitella ja otaksua, että sivistyneistö luonnostaan olisi immuuni vallankumouksellisille aatteille ja tieteelliselle maailmankatsomukselle.

Prof. Cogniot kirjoitti viime kesänä "L'Humanite"-lehdessä, että kenen puoleen intellektuellit nykyään kääntyisivät, jolleivät marxilaisten, kommunistien:

"Tuhannet intellektuellit löytävät marxismissa rationalismin nykyaikaisen ja korkeamman muodon, tunteen ja älyn kauan kaivatun ykseyden, ainoan ajatusmenetelmän, joka ei edusta pysähtynyttä ja jäykkää järjestelmää, vaan tiedon elävää henkeä ja tutkimuksen jatkuvaa kehitystä."

Usein mainittu ns. kulttuurikriisi heijastaa pohjimmaltaan kapitalistisen yhteiskunnan ja kapitalistisen porvariston kriisiä. Eräiden sellaisten aatteellisten muotivirtausten, joiden perusolemuksena on pessimismi, järkiperäisen ajattelun kieltäminen, mystiikka ja yleinen nihilismi, objektiivinen luokkatehtävä ymmärrettävästi on pidätellä ja halvaannuttaa niitä voimia, jotka ovat kehittämissä tietoisuuteen yhteiskunnal-

lisen muutoksen välttämättömydestä ja velvollisuudestaan osallistua muutoksen toimeenpanoon.

Kommunistin tehtävänä ei tietenkään ole "lellitellä" noita rappiovirtauksia, vaan marxilaisella kritiikillään auttaa intellektuelleja kuten muitakin vapautumaan niiden vaikutuksesta.

SIVISTYNEISTÖN ASEMA SOSIALISTISESSA YHTEISKUNNASSA

Klassillisen määrittelyn sivistyneistön asemasta sosialistisessa yhteiskunnassa esitti Stalin kuuluisassa perustuslakipuheessaan v. 1936:

"Aikaisemmin sen oli palveltava rikkaita luokkia... Nyt sen on palveltava kansaa, sillä riistäjäluokkia ei enää ole. Ja juuri tämän takia se on nyt neuvostoyhteiskunnan tasavertainen jäsen, yhteiskunnan, jossa se yhdessä työläisten ja talonpoikien kanssa, rinta rintaan heidän kanssaan rakentaa uutta luokatonta sosialistista yhteiskuntaa."

Kuten työväenluokan suhde kulttuuriin on olennaisesti toisenlainen kuin porvariston ja sosialistisen yhteiskunnan erilainen kuin kapitalistisen, niin myös sivistyneistön asema työväenluokan valtiossa on toinen kuin kapitalistisessa:

Kun sanotaan, että sosialismin

Puolueemme keskuskomitea sanoi ai- van oikein v. 1933 että "vastakohtana kapitalistisen maailman kulttuuritaantumukselle ja aatteelliselle sekasorrolle on esitettävä ainoa eheä, edistyksellinen maailmankatsomus, marxismi-leninismi, kommunismi..."

oloissa sivistyneistön on palveltava kansaa, niin sehän merkitsee, että sivistyneistöä ei enää pakoteta, tullaan toimeen, tekemään hyödytöntä tai vahingollista työtä, vaan sille avautuvat kaikki mahdollisuudet varsinaisen kutsumuksensa toteuttamiseen. Se merkitsee, että kulttuurityö saa ne aineelliset edellytykset ja kulttuurityöntekijä vapauden, jotka porvarillisen diktatuurin vallitessa puuttuvat. Ja lopuksi kansan yleisen aineellisen aseman parantuessa sosialismin oloissa paranevat myös sivistyneistön aineelliset olosuhteet.

Tämän kaiken me näemme Neuvostoliiton kehityksestä.

Kommunistisella puolueella, jonka päämääränä on sosialismin toteuttaminen ja joka näkee sosialismin voiton väistämättömyyden, on mitä suurimmat edellytykset vedota rehelliseen intellektuelleihin selostamalla, mitä sosialismi hänelle tarjoaa.

III. INTELLEKTUELLIT JA PUOLUE

Edellä on todettu, että ei voi olla mahdotonta voittaa sivistyneistön melkoista osaa tieteellisen maailmankatso-

muksen puolelle, saada myös intellektuellia vakuuttuneeksi sellaisen teorian — marxilais-leniniläisen teorian —

etevämmyydestä, joka vetoaa järkeen ja oikealla tavalla heijastaa todellisuutta. Jos intellektuelli on nimensä mukainen, niin juuri tähän on luonnollinen asiantila. Lohdullinen historiallinen kokemus todistaakin, että intellektuellilla saattaa olla järkeä yhtä paljon kuin kenellä muulla täysjärkisellä ihmisellä hyvänsä.

Vastaavasti voidaan sivistyneistö epäilemättä saada tajuamaan työväenluokan sosialistisen vallankumouksen väistämättömyys ja edullisuus.

Mutta sitten tullaan kysymykseen, jota väitetään juuri intellektuelleille erityisen vaikeaksi: Mitä tekemistä puolueella, kommunistisella puolueella kaikkine kureineen ja muine keksintöineen, on näiden, kuten oletamme, hyvien asioiden kanssa? Eikö riitä, että on olemassa marxilais-leniniläinen teoria yleensä ja että ylimalkaan ja periaatteessa tunnustaa sosialismin väistämättömyyden ja paremmuuden kapitalismiin verrattuna?

Asia on sillä lailla, että sellainen luvalla sanoen "marxilainen" tai "sosialisti", jolla ei ole harmaankalpeata aavistustakaan siitä, miten työväenluokka voi saavuttaa vallan toteuttaakseen sosialismin, taikka ehkä ei ollenkaan pitää arvolleen sopivana vaivata päättään niin proosallisilla asioilla, on verraten heikko marxilainen ja sosialisti, vasta noin ensimmäisellä luokalla sosialismin alkeiskoulussa. Sosialismi, joka pysähtyisi tähän, olisi tuskin paljon parempaa kuin se mainehikas vihkivesi, jolla pappi siunaa ylimyksen kiukun.

Tämän seikan selvittämiseksi pyydän jälleen saada vedota Staliniin. En suinkaan tarkoita sitä, etteikö kuka tahansa saisi sanoa sitä omilla sanoillaan, jos osaa sanoa paremmin. Mutta mi-

nusta toveri Stalin on sanonut sen asian koko lailla selvästi.

Stalin lähtee niistä olosuhteista, joissa työväenluokka taistelee imperialismin aikakaudella, ja toteaa, että tarvittiin

"uusi puolue, taistelupuolue, vallankumouksellinen puolue, joka on kyl- lin rohkea viemään proletaarit taisteluun vallasta, kyllin kokenut ymmärtääkseen vallankumouksellisen tilanteen monimutkaiset olot ja kyl- lin joustava välttääkseen kaikki ja kaikenlaiset salakarit kulkiessaan päämäärää kohti."

"Ilman sellaista puoluetta ei ole ajattelemistakaan imperialismiin kukistamista, proletariaatin diktatuurin valloittamista. Tämä uusi puolue on leniniläinen puolue."

"Tällainen puolue — työväenluokan etujoukko — joka on aseistettu vallankumouksellisella teorialla, liikkeen lakien tuntemuksella, vallankumouksen lakien tuntemuksella, on kuten armeijan esikunta sodassa.

Tällainen esikunta — puolue — on työväenluokalle ainakin yhtä välttämätön, sillä sen taistelun ehdot ovat yhtä vaikeat, ellei vaikeammatkin kuin sodan ehdot."

Voiton saavuttamiseksi esikunnalta vaaditaan yhtenäisyyttä ja keskittystä. Lenin sanoi, että

"kommunistinen puolue voi täyttää velvollisuutensa vain siinä tapauk-

sessä, että se on järjestetty mahdollisimman keskitetysti, että siinä vallitsee rautainen, sotilaallista kuria lähentelevä kuri ja että sen puoluekeskus on valtaa käyttävä, arvovaltainen elin, jolla on laajat valtuudet ja joka nauttii puoluejäsenten yleistä luottamusta."

Tämä koski erittäinkin ja nimenomaan taistelutilannetta vallan valtaamisen edellä, mutta kysymys puoluekurista ja keskityksestä on kaikissa tilanteissa peruskysymyksiä.

Rautainen kuri puolueessa — sanoo Stalin — ei ole ajateltavissa ilman tahdon yhtenäisyyttä, ilman puolueen kaikkien jäsenten toiminnan täydellistä ja ehdotonta yhtenäisyyttä. Tämä ei tietenkään merkitse sitä, että se tekisi mahdolltomaksi taistelun eri mielipiteiden välillä puolueen sisällä. Päinvastoin, rautainen kuri ei sulje pois, vaan edellyttää arvostelua ja eri mielipiteiden taistelua puolueen sisällä. Vielä vähemmän se merkitsee sitä, että kurin pitää olla "sokea". Rautainen kuri ei sulje pois, vaan edellyttää tietoista ja vapaaehtoista alistumista, sillä vain tietoinen kuri voi olla todella rautaista kuria. Mutta sen jälkeen kun taistelu on päättynyt, arvostelu suoritettu loppuun ja päätös tehty, on kaikkien puoluejäsenten tahdon yhtenäisyys ja toiminnan yhtenäisyys se välttämätön ehto, jota ilman ei voida ajatellakaan yhtenäistä puoluetta.

Marxilais-leniniläinen teoria osoittaa siis, että työväenluokan vallan saavuttaminen ja sosialismin toteuttaminen ei ole ajateltavissakaan ilman kommunistista puoluetta, keskitettyä ja kurinalaista puoluetta. Tällaisen puolueen

hylkääminen merkitsisi siis itse asiassa luopumista sosialismin päämäärästä, sosialismin palauttamista tieteestä haaveeksi, "saduksi kesästä, jota ei koskaan tullut", tyytymistä kapitalismin kaikkine kulttuurin rappioineen, pulineen ja sotineen, luopumista yhteiskunnan vallankumouksellisesta muuttamisesta, joka vasta voi päästää kulttuurinkin täyteen ja vapaaseen kukoistukseen.

Tällainen merkitys on puolueella taistelussa sosialismin puolesta, ja oisipa ihmeellistä, jolleivät juuri intellektuellit voisi ymmärtää oppia puolueesta kuritoimenpiteineen ja keskityksineen yhtä hyvin kuin muutkin ihmiset ja yhtä hyvin kuin marxilaisen teorian muitakin peruskysymyksiä.

Intellektuelli-vasemmistolaisista on sanottu monia ankaria, joskin ilmeisen oikeutettuja arvostelun sanoja. Lenin ja Stalin puhuvat useassa yhteydessä "herrasanarkismista" ja "intelligenttimäisestä häilyväisyydestä" ym., tarkoittaen sitä, että pikkuporvaristoon kuuluville intellektuelleille heidän radikaalisoiduttuaankin on ominaista välikerroksille luonteenomainen opportunisti ja häilyminen porvariston ja työväenluokan välillä ja että he tullessaan puolueeseen tuovat siihen "horjumisen ja opportunistin henkeä, rappeutumisen ja epävarmuuden henkeä."

Tämä intellektuelleihin kohdistuva arvostelu on epäilemättä ollut aiheellista ja oikeutettua. Mutta onko "intelligenttimäinen häilyväisyys" väistämätöntä? Jos "intelligentti" todella on intelligentti, niin eikö hänen silloin pitäisi olla ensimmäisenä varjelemassa puoluetta, puolueen eheyttä ja puoluekuria?

IV. IDEOLOGISESTA TYÖSTÄ SIVISTYNEISTÖN KESKUUDESSA

Kommunististen puolueiden tiedotustoimiston ("Kominformin") lehti käsittelee viime syyskuussa Wrocławin sivistyneistökongressin päätöksiä ja katsoi näiden asettavan kommunistisille puolueille, varsinkin kommunistisille intellektuelleille tärkeän ja kunniaakaan tehtävän johtaa oman maansa intellektuellien toimintaa rauhan ja kulttuurin puolesta. Lehti totesi:

"Ranskan, Tshekkoslovakian, Italian, Puolan ja useiden muiden maiden kommunistiset puolueet ovat saavuttaneet huomattavaa menestystä työssään sivistyneistön keskuudessa. Tämä nähdään siitä tosiasiasta, että tieteeseen ja kirjallisuuteen parhaat edustajat ovat näissä maissa liittyneet kommunistiseen puolueeseen, johtavat edistysellisen sivistyneistön liikettä ja väsymättömällä taistelullaan voittavat yhä lisää intellektuelleja kommunismin asian puolelle."

"Tämä merkitsee, että työhön intellektuellien keskuudessa on kiinnitettävä yhä enemmän huomiota heidän kasvattamiseen marxismin-leninismien edistysellisten ja tieteellisten aatteiden hengessä."

"On selvää, että intellektuellit tullessaan puolueeseen tuovat mukanaan määrätyn määrän porvarillista ideologiaa ja ennakkoluuloja. Heitä on kaikin tavoin autettava vapautumaan porvarillisen ideologian jätteistä ja astumaan vankasti tieteellisen sosialismin tielle. Työ sivistyneistön keskuudessa vaatii erityistä taitoa, tahdikkautta ja hienotunteisuutta. Tämä ei kuitenkaan merkitse, että puolue saisi suvaita henkilöitä, jotka sanoissa tunnustavat kommunistisen

maailmankatsomuksen, mutta käytännössä pysyvät porvarillisen ideologian vallassa ja vaativat luomistyössään 'riippumattomuutta' ja 'epäpoliittisuutta'."

Eri maiden kommunistiset puolueet ovat kiinnittäneet vakavaa huomiota ideologiseen työhön intellektuellien keskuudessa. Niinpä тов. Thorez viime heinäkuussa toisaalta arvosteli erittäin puolueen intellektuelleissa havaittuja pikkuporvarillisia taipumuksia, toisaalta neuvoi, miten heitä on autettava niistä vapautumaan — toverillisen arvostelun avulla, mutta tekemättä mitään periaatteellisia myönnytyksiä:

"Monet ehdottavat meille, että me laajentaaksemme vaikutustamme luopuisimme eräistä arvostelevista huomautuksista ja säästäisimme työväenluokalle vihamielisiä kirjailijoita, jotta emme työntäisi pois näiden kirjailijoiden lukijoita. Tällaisen periaatteettoman liberalismiin kannalle emme milloinkaan tule asettumaan."

"Vain työväenluokka voi yhdistää ja johtaa kansan kaikkia voimia, intellektuellit niihin luettuina. Kommunistiselle intellektuellille on vain yksi asenne mahdollinen: asettua täydellisesti, ilman mitään varauksia, työväenluokan ideologiselle ja poliittiselle perustalle."

Thorez torjui vastustajain väitteen, että kommunistinen puolue muka "näivettäisi kykyjä". Päinvastoin, puolue on antanut esim. Aragonille ja Eluardille innoituksen heidän parhaisiin runoihinsa ja jatkuvasti antaa taiteilijoille ja tiedemiehille uutta voimaa toivoa, elää ja kirjoittaa.

Ranskan kommunistien selvä periaatteellinen linja ei ole estänyt heitä saavuttamasta vaikutusta sivistyneistön keskuudessa, vaan Ranskan sivistyneistön parhaimmisto kuuluu kommunistiseen puolueeseen.

Bulgarian työväenpuolue (kommunistit) käsitteli viime syksynä V kongressissaan kunnioitettavan seikkaperäisesti ideologisen työn kysymyksiä lausuen päätöksissään:

"On ryhdyttävä sitkeään taisteluun marxismi-leninismille vihamielisiä teorioja ja käsityksiä vastaan kaikilla tieteen, taiteen ja kulttuurin aloilla, käsityksiä, joita on juurrutettu porvarilliskapitalistisen herruuden pitkinä vuosina, erittäinkin porvarillista nationalismia, suur-Bulgaria-shovinismia ja fasisistisen ideologian jätteitä vastaan. Ei voida päästä eteenpäin raivaamatta pois näitä vahingollisia käsityksiä ja teorioja. — Nykyisessä historiallisessa tilanteessa puolueen perustehtävä ideologisella rintamalla on siivota kapitalistisen ideologian kaikkien muunnosten Augiaan tallit, torjua armotta kaikki läntisen imperialismin rappiovaikutukset, sekä Neuvostoliiton tieteen ja kulttuurin avulla, sosialistisen muutoksen tapahtuessa, turvata luovalle marxilais-leniniläiselle ideologialle täydellinen johtoasema tieteen, taiteen ja kulttuurin kaikilla aloilla."

Unkarin työväenpuolue vaati viime syksynä hyväksytyssä ohjelmajulistuksessaan, että Unkarin kulttuurin ja historian edistykseelliset ja demokraattiset perinteet on vedettävä julkisen kasvatuksen keskipisteeseen, samalla paljastaen ja tuomiten shovinismin ja kansallismielin. Tieteen ja taiteen kysymyksissä vaaditaan, että tieteellinen tutkimus- ja taiteellinen luomistyö on

vapautettava pääoman määräämisvalasta ja saatettava kansan palvelukseen. Puolue torjui taantumuspörvälläisen "l'art pour l'art"-periaatteen ja toivoo korkealla tasolla olevaa taidetta, joka kuvaa todellisuutta, ts. kansan elämää ja taisteluja, etsii totuutta ja julistaa kansan demokraattisten ihanteiden voittoa — optimistista taidetta. Vain sellainen taide voi täyttää suuren tehtävänsä kansan, erittäinkin nuorison kasvattamisessa. Samalla puolue vaatii, että etevät tieteen ja taiteen työntekijät on vapautettava taloudellisista huolista.

Kuten tunnettua, Suomen ja Unkarin historiassa on ollut muitakin yhtymäkohtia kuin kansojemme yhteinen alkukoti. Eräs sellainen yhtymäkohta lienee ollut kummankin maan sivistyneistön suuren osan taantumuksellinen suuntautuminen. Sekä tässä että yleisemmässäkin mielessä on syytä panna merkille tov. **Rakosin** toteamus työväenpuolueiden yhtenäisyyskongressissa viime kesäkuussa, että **demokratian voitot ovat lopultakin aikaansaaneet käänteisen intellektuellien enemmistön keskuudessa**. Kriittillisen odotettava asennoituminen ei enää ole heidän joukossaan yhtä sitkeässä. Useat haluavat jo ryhtyä yhteistyöhön työläisten ja talonpoikien kanssa, auttaa demokratiaa, osallistua uuden Unkarin rakennustyöhön ja palvella kansakuntaa.

Muiden maiden veljespuolueiden sivistyneistötyöstä esittämäni piirteet on luonnollisesti ymmärrettävä samoin varauksin kuin yleensäkin kansainväliset vertauskohdat: niistä on oppimista, mutta kullakin maalla tietenkin on omia erikoisuuksiaan. Periaatteelliset asettamukset eri maiden kommunistisilla

puolueilla marxilais-leniniläisinä puolueina ovat samat, mutta mikäli esim. niissä havainnoissa, joita täällä olen esittänyt, on ollut jotakin vain jonkin toisen maan olosuhteissa pätevää, niin se ymmärrettävästi ei sellaisenaan päde meillä. Vastustajain usein esittämä väite, että marxismi-leninismi olisi dogmaattista, on väite vastoin olettamusta, sillä marxismin teoria sisältää juuri kaiken jäykän dogmaattisuuden kieltämisen, joten mainittu väite ei ole ainoastaan kestävä, vaan totuuden diametraalinen vastakohta.

Tanskan veljespuolueen kulttuuri-konferenssin yhteydessä viime syksynä saatiin kuulla joidenkin vasemmistolaisienkin intellektuellien moittivan puoluetta kaavamaisuudesta ja epäobjektiivisuudesta, kun se asettui marxilaisten neuvostobiologien kannalle perinnöllisyysopin kysymyksissä. Tämä moite on ilmeisen perusteeton, kun ottaa huomioon toisaalta luonnontieteellisen tutkimuksen korkean tason Neuvostoliitossa, toisaalta Neuvostoliiton kommunistisen puolueen ylivoimaisen johtoaseman marxilaisen teorian soveltamisessa.

Eräs ajankohtainen ja käytännöllinen esimerkki omasta maastamme tekee havainnolliseksi, mikä merkitys biologian teorialla on päivän kysymysten ratkaisemisessa.

Eduskunta käsittelee parhaillaan vähäväkisen kansan hyväksi uurastavan ministeri Simosen esitystä uudeksi sterilisatiolaiksi, joka hivenen väljentyisi tämän tärkeän yhteiskunnallisen reformin soveltamismahdollisuutta. Asia on lääkäripiireissä herättänyt melkoista mielenkiintoa, ja niinpä myös ylilääkäri **Y. K. Suominen** lausui siitä käsityksensä Suomen Lääkärilehden viime

vuoden numerossa 11. Ylilääkäri Suominen tarkastelee kysymystä eugenian eli perinnöllisyshygienian kannalta ja, kuten hän väittää, "nykyisen perinnöllisyystieteen valossa". Viimeksi mainitun mukaan ihmisen, kuten muidenkin luontokappaleiden, "perusasun tekijät, geenit, periytyvät sellaisinaan asianomaisen yksilön jälkeläisiin riippumatta siitä, kuinka edullisessa tai epäedullisessa ympäristössä tämä yksilö on oman kehityskautensa ja elämänsä joutunut viettämään". Tästä seuraa, että "yhtä vähän kuin parhaallakaan hoidolla voidaan perinnöllisyystekijöiltään ala-arvoisesta ja sairaasta lehmästä mitään hyvälypsyistä koskaan saada, yhtä vähän voidaan parhaallakaan kasvatuksella ja hoidolla perinnöllisesti ala-arvoisista ihmisyksilöistä mitään kunnan kansalaisia saada".

Tässä on se teoreettinen pohja, jolta tri Suominen sitten pohtii nimenomaan sterilisatiolainsäädäntöä. Hänen mielestään lääkärin pitäisi eugenisista syistä tehdä sterilisointisityksiä "tutkuttain", mikä tarkoittaa sitä, että sterilisatio pitäisi Suomessa suorittaa noin 5000—6000 hengelle vuodessa. Se tulisi kohdistumaan varsinkin "yhteiskunnallisesti haitallisiin luonnevikäisiin", jotka sortuvat varkauteen, irtolaisuuteen tai prostitutioon ja päätyvät vankilaan, mistä tri Suominen sitten nopeassa tahdissa toimittaisi heidät sterilisoitaviksi ja siten mielestään muutamassa vuodessa poistaisi kokorikollisuuden — koska ala-arvoiset yksilöt eivät enää pääsisi lisääntymään — sekä arvaamattomasti kohottaisi kansamme rodullista tasoa.

Nyt on verraten helppoa havaita, että tri Suominen johtopäätökset ovat

taantumuksellista hölynpölyä, mutta yhtä helppoa ei ole puusta katsoen ymmärtää, että taantumuksellisuus piilee jo siinä tähän asti yksinvaltiaassa teoriassa, että perinnöllisyyskijät muka ovat ympäristökijöistä riippumattomia.

Neuvostobiologi Lysenkon tutkimukset ovat perinpohjin musertaneet mainitun taantumuksellisen perinnöllisyysopin ja samalla ottaneet pohjan myös koko maailman Suomisten taantumuksellisilta johtopäätöksiltä. Lysenko on laajoilla tutkimuksillaan kumoamattomasti todistanut, että perinnöllisyyskijöillä ei ole aikaisemman idealistisen teorian väittämää mystillistä ominaisuutta, vaan ympäristö vaikuttaa niihin kuten muuhunkin elolliseen luontoon. Täten marxilainen materialistinen biologia auttaa meidät johtopäätökseen, että esim. rikollisuus, joka valtaosaltaan johtuu yhteiskunnallisista olosuhteista, ei ole poistettavissa sterilisatiolla, vaan yhteiskunnallisten olosuhteiden muuttamisella.

Tämä esimerkki osoittaa havainnollisesti, että marxismi-leninismi ei ole mikään kuollut kaava, vaan elävä tieteellinen menettelytapa, joka pätee tieteen kaikilla aloilla.

Mielestäni тов. Nørlund oli aivan oikeassa Tanskan veljespuolueen kulttuurikonferenssissa viime syksynä arvostellessaan tekopyhää skeptisismiä, jonka mukaan objektiivisuus merkitsisi samojen oikeuksien myöntämistä niin epätodelle kuin todellekin. Tällaiset

"objektivistit" leimaavat edistyksellisten aatteiden kannattamisen "yksipuolisuudeksi" ja "objektiivisuuden puutteeksi", vaikka se nojaisikin juuri todellisuuden objektiivisten kehityslakien tuntemukseen. Meidän objektiivisuutemme nojaa näihin kehityslakeihin, ja niiden perusteella me valitsemme puolemmme toden puolesta epätodetta vastaan, tieteen puolesta epätiedettä vastaan. Marxisin-leninisin teoria on yhteenveto kaikkien tieteiden saavutuksista ja sellaisena tieteen korkein saavutus.

Enempää yleinen historiallinen kuin kenenkään yksityinenkään kokemus ei vahvista käsitystä, että tieteellinen totuus karkottaisi sivistyneistöä ja vaikeuttaisi työväenluokan ja sivistyneistön liittoutumista. Тов. Сиrola-vainaja oli varmasti oikeassa sanoessaan, että välikerroksiin kuuluvia "aineksia ei voiteta työväen puolelle hemmottelemalla niiden harhakäsityksiä ja heikkouksia eikä kannattamalla niiden sellaisia pyrkimyksiä, jotka vain edistävivät niiden eristyneisyyttä työväenluokasta... Periaatteellisesti luja politiikka on tässäkin paras."

Pikkuporvarillinen intellektuelli, joka ottaa ensimmäisiä askeleitaan työväenluokkaa kohden, ei vaadi eikä odotaakaan virheellisten käsitysten "lellitelyä" ja näennäistä hyväksymistä, eikä sellainen häntä loppujen lopuksi voisi vakuuttaakaan, vaan syntyisi vaikutelma, että häntä jollakin tavoin yritetään vetää nenästä. Se, mitä intellektuelli kaipaa ja millä on oleellinen vaikutus hänen kehitykseensä, on henkilökohtainen kosketus ja myötätunto.

V. TILANTEESTA SUOMESSA JA ORGANISATORISESTA TYÖSTÄ SIVISTYNEISTÖN KESKUUDESSA

Meillä Suomessa on kuten useissa muissakin itä-Euroopan maissa voitettavana se vaikeus, että porvarillisen sortovallan pitkänä vuosina fasistinen ideologia etenkin shovinismien ja kommunisminvastaisten ennakkoluulojen muodossa pääsivät juurtumaan lujasti pikkuporvarillisiin sivistyneistöpiireihin.

Kysymys on siis siitä, miten saada näihin sivistyneistöpiireihin kosketusta, jotta puolueemme saisi tilaisuuden toisaalta auttaa niitä vapautumaan fasistisen ideologian vaikutuksesta, toisaalta estää niitä joutumasta "länsimaisen" ideologisen vaikutuksen valtaan.

Tällöin on ensin tarkasteltava itse puolueen omaa sivistystyötä ja intellektuellien toimintaa puolueen jäseninä.

Meillä tuskin on tällä hetkellä edellytyksiä mennä organisatorisessa suhteessa yhtä pitkälle kuin esim. Saksan yhtenäisyyspuolue, jonka jokaisen puolueyhtymän ja -osaston yhteydessä toimii erityinen kulttuuri- ja osasto, jollaisen tehtäviin taas kuuluu organisoida ammattialoitain henkisen työnteon työryhmiä. Mutta nyt kun olemme jo saaneet puolue toimikuntaan sivistyneistö- jaoston, voimme sentään seuraavaksi tavoitteeksi ottaa sivistyneistö- jaoston tai ainakin sivistyneistötyön vastaavan toimien perustamisen jokaisen piiritöimikunnan yhteyteen.

Toinen voitettava vaikeus aiheutuu Suomen porvariston kiinteistä yhteyksistä läntisiin imperialistimaihin, joista virtaava muodoltaan "vapaamielinen", mutta sisällöltään jyrkästi taantumuksellinen ideologinen vaikutus pyrkii ehkäisemään sivistyneistön kehitystä marxismia kohden.

Kommunistisille intellektuelleille näyttää lankeavan kolmen laatuista tehtäviä: Ensiksikin puolueen jäsenenä samat tehtävät kuin muillekin jäsenille. Toiseksi intellektuellien erikoistehtävänä marxilaisessa työväenliikkeessä on vanhastaan pidetty — ei tietenkään uusien teorioiden sepittämistä marxilaisen teorian tilalle — mutta marxilaisen teorian elävöittämistä, popularisointia ja soveltamista esilletuleviin kysymyksiin eri aloilla. Samoin kuin porvariston palveluksessa voidaan intellektuelleja työväenluokan palveluksessa pitää jonkinlaisia ideologisen työn ammattilaisina. — Mutta kolmantena tehtävänä on vielä puolueen vaikutuksen laajentaminen nimenomaan sivistyneistön keskuudessa.

Neljänneksi tulevat vielä uudessa vaiheessa kansandemokraattisen rakennustyön tehtävät.

Tässä suhteessa voitaneen yhtyä Saksan yhtenäisyyspuolueen kulttuuri-politiikassaan omaksumaan käsitykseen, että puoluejärjestö ei saa asettaa näitä erilaisia tehtäviä ristiriitaan keskenään: "Intellektuelleilla täytyy olla mahdollisuus, voidakseen voittaa puolueen ulkopuolella olevien sivistyneistöpiirien arvontaa, osoittaa pätevyytensä ammattityössään ja siten lisätä puolueenkin arvovaltaa"... Yhtenäisyyspuolueen keskusjohto kehotti viime vuoden helmikuussa tekemällään päätöksellä kaikkia puoluejärjestöjä kiinnittämään huomiota "työhön sivistyneistön voittamiseksi sekä kirjallisuuden, tieteen ja taiteen edistämiseksi."

Samoin kuin muihinkin työtekeviin kerroksiin tulee puolueen sivistyneis-

töönkin olla yhteydessä myös muunlaisten joukkojärjestöjen välityksellä. Sellaisten avulla meidänkin puolueellamme on mahdollisuus saada kosketusta sivistyneistöpiireihin ja siten edistää näiden ideologista kehittymistä ja toimintaa.

Tällöin luonnollisesti pätee samoin kuin kaikkiin muihinkin kerroksiin ja niiden järjestöihin nähden se totuus, että puolue näiden järjestöjen korkeimpana muotona yksin on kykenevä määräämään "sen yleisen suunnan, jota kaikkien näiden järjestöjen on työssään noudatettava". Tämä tarkoittaa sitä, että "puolueen jäsenet, jotka kuuluvat näihin järjestöihin..., käyttäisivät kaikki vaikuttamiskeinot sitä varten, että nämä puolueen ulkopuolella olevat järjestöt lähestyisivät työssään proletariaatin puoluetta..." (Stalin).

Jos otettaisiin vertaus sotilaalliselta alalta, niin voitaisiin sanoa, että toimintakykyiselle armeijalle ei riitä vain yksi aselaji, sanokaamme esim. tykistö, vaan tarvitaan useita muitakin aselajeja, — mutta kuitenkin armeijalla täytyy olla kaikkia aselajeja varten yhteinen pääesikunta tai päämaja, joka suunnittelee ja ohjaa koko armeijan toimintaa. Sellainen esikunta on poliittisessa taistelussa puolue, ja erilaiset työmuodot ja eri järjestöt ovat kuten armeijan eri aselajit. Syntyisi täydellinen kaos, jos esim. ilmavoimien johto selittäisi, että koska he ovat spesialisteja lentämisessä, niin he itse päättävät, miten ilmavoimat operoivat, eivätkä kaipaa minkään pääesikunnan ohjeita. Vastaavasti kävisi poliittisessa taistelussa.

Kysymys ei ole siitä, että puolueen jäsenten muissa järjestöissä toimiesaan tulisi alituisesti lyödä rumpua

kommunistisuudestaan tai kerskua ja komennella, vaan heidän pitäisi puolueen jäsenenä saavuttaa puolueeseen kuulumattomien luottamus ja arvonnanto ja tämän avulla ja kautta toteuttaa puolueen linjaa järjestöissä. Virheelistä olisi toimia siten, että nuo muut järjestöt jäsenineen loittonisivat puolueesta, — tarkoitus on, että ne työssään lähestyisivät puoluetta ja että niiden jäsenistä kehittyisi puolueen ystäviä ja jäseniä.

Meillä Suomessa on useita sellaisia järjestöjä, joiden välityksellä puolue voi lähestyä laajempia sivistyneistöpiirejä, joissa puolueen jäsenillä on melkoinen vaikutusvalta ja joiden toiminta tapahtuu puoluetta kohtaan ystävällisessä hengessä.

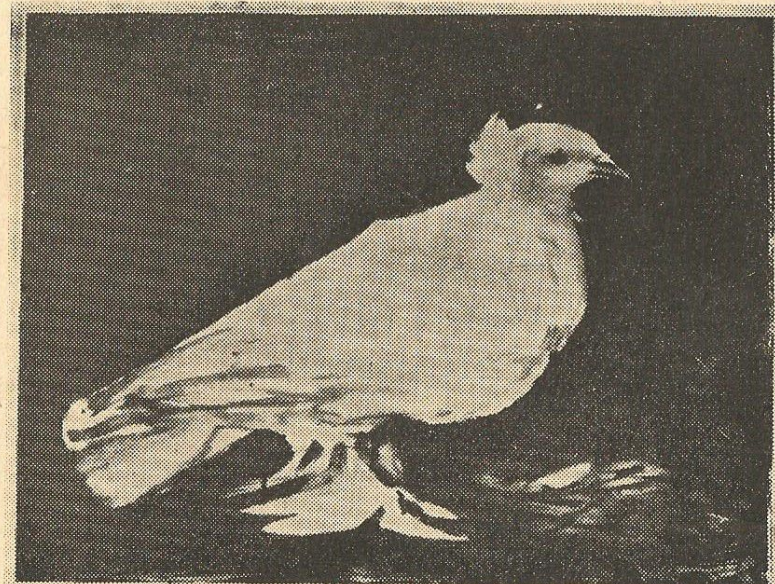
Lisäksi on lukuisa joukko sivistyneistöjärjestöjä, joissa puolueella ei ole lainkaan tai vain hyvin niukka vaikutusvalta, mutta joiden kautta mahdollisesti voidaan saavuttaa kosketusta sivistyneistöpiireihin.

Ja lopuksi voivat järjestöistä muodollisesti irrallaan kehittyvät joukko- liikkeet muodostua varsin tehokkaiksi kosketuskohdiksi puolueen ja sivistyneistöpiirien välillä ja jouduttaa näiden ideologista kehittymistä.

Mutta edellytyksenä hyvien tulosten saavuttamiselle on kaikissa eri työmuodoissa puolueen kaikkien jäsenten, intellektuellit mukaanluettuina, korkea ideologinen, marxilais-leniniläinen taso ja tietoisuus tehtävistään puolueen jäseninä. Kun sitten muistamme тов. Sirolan opetuksen, jonka тов. Rakosin aikaisemmin mainittu toteamus vahvistaa, että tuloksia välikerrosten keskuudessa voidaan saavuttaa "vain sitä mukaa kuin vahvistuu työväenluokan

joukkoliike, joka vetää mukaansa myös keskikerroksia, rohkaisee niitä, antaa voitonvarmuutta", niin joudumme myöntämään, että puolue työ kokonaisuudessaan ratkaisee myös sivistyneistön tulokset. Puolueen kaikki haarat ovat siis samalla sivistyneistö-

työtä kuten marxilainen työväenliike kokonaisuudessaan on suurta kulttuuriliikettä — taistelua kulttuurin vapauttamiseksi kapitalismin pakkopaidasta — taistelua sellaisen yhteiskunnan puolesta, jossa kulttuuri vasta pääsee vapaasti kehittymään.

CONGRÈS MONDIAL DES PARTISANS DE LA PAIX

Pariisissa pidetään huhtikuun 20—23 päivinä Rauhantaistelijain Maailmankonferenssi, johon osallistuu yli 2.000 edustajaa kaikkialta maailmasta. Kuvasamme konferenssin mainosjulistusta, jonka on piirtänyt maailmankuulu ranskalainen taiteilija Picasso.

Marxilaisesta kirjallisuus- ja taidekriitistä

Maisteri Mirjam Vire-Tuominen esitti SKP:n kulttuurikonferenssissa alustuksen marxilaisesta kirjallisuus- ja taidekriitistä. Julkaisemme lehtemme tässä numerossa tämän ansiokkaan alustuksen ensimmäisen osan, jossa tarkastellaan marxilaisen kirjallisuus- ja taidekriitikin periaatteita Neuvostoliitossa saavutettujen kokemusten perusteella. Seuraavassa numerossamme julkaisemme alustuksen loppuosan, jossa kiinnitetään huomiota Ranskan marxilaisen kirjallisuus- ja taidekriitikin eräisiin kokemuksiin ja tarkastellaan Suomen marxilais-leniniläisen kirjallisuus- ja taidearvostelun tehtäviä.

Tällä hetkellä, jolloin maailma on yhä selvemmin jakaantumassa kahteen leiriin, imperialismin ja demokratian rintamaan, ovat ankaraan yhteiskunnallistaloudelliseen kamppailuun liittyvät ideologiset kysymykset nousseet yhä monisyisempinä ja vaativampana etualalle. Ideologinen taistelu merkitsee tänään enemmän kuin koskaan ennen taistelua marxilaisuudesta, sillä marxilaisuus — "kommunismin aave", joka jo toista sataa vuotta sitten kummitteli Euroopassa — astuu nyt yhä konkreettisempänä ja väistämättömämpänä esiin elämän kaikilla aloilla. Edistyskellisten voimien rintamassa on marxismi tänä päivänä johtava voima. Sitä vastaan taantumus keskittää päähyökkäyksensä. Ja koska sitä ei ole voitu lyödä avoimella kentällä, sillä se on noussut jokaisesta taistelusta entistäankin elinvoimaisempaan, pyrkii taantumus vesittämään sitä si-

säلتäpäin, murtamaan marxilaisuuden aatteellisen pohjan. Tähän tehtävään se käyttää koko vanhan porvarillisen kulttuurin arsenaalin, tiedemies- ja taiteilijareservinsä. Kuten Zhdanov sanoo:

"Kaikki obskurantismin ja taantumuksen voimat on asetettu nyt marxisminvastaisen taistelun palvelukseen. Uudelleen on vedetty päänvaloon ja ryhdytty aseistamaan porvarillista filosofiaa, — joka palvelee atomidollaridemokratiaa obskurantismin ja pappishämäyksen varustamana; vatikaani ja rotuteoria, hillitön kansalliskiihko ja nöyristelevä idealistinen filosofia; lahjottava keltainen lehdistö ja turmeltunut porvarillinen taide."

Näin myös sosialismin rintamalle on tullut yhä tärkeämmäksi ideologisten taistelukysymysten tutkiminen ja sel-

vittäminen. Siinä nousevat suuret tehtävät marxilaiselle sivistyneistölle, joka näkee eteensä avautuvan laajan, hedelmällisen työmaan. Tutkia porvarillisen kulttuurin saavutuksia, ottaa sieltä sen terve ja edistystä eteenpäin vievä aines sosialistisen kulttuurin

käytettäväksi ja kehitettäväksi, eroittaa ja eritellä monivivahteiset muodot, missä porvarillinen kulttuuri taistelee yhteiskunnallista kehitystä, sosialistista työväenliikettä vastaan. Tällaiset tehtävät liittyvät mitä ajankohtaisemmin nykyiseen luokkataisteluun.

MARXILAINEN TAIDETEORIA

Taide on eräs ylärakennelma, joka heijastaa määrättyjen yhteiskunnallisten olosuhteiden määrättyä kehitysvaihetta. Marxin ja Engelsin suuri merkitys taiteen teorian alalla on nimenomaan se, että he paljastivat myös taiteen kehitysläkiä riippuvaisuuden yhteiskunnallistaloudellisesta kehityksestä. Valtava dialektinen materialistinen näkemys, jonka Marx ja Engels jättäjäistyöllään loivat, merkitsee kaikkien aikaisempien taidetutkimusteorioiden perusteellista muutusta.

Marxin ja Engelsin oppien nerokain edelleenkehittäjä Lenin on teoreettisesti selvitetty myös taidetta koskevia kysymyksiä luoden yhtenäisen pohjan marxilaiselle taideteorialle ja taidekriitille. Lähtien Marxin perusajatuksista, että

"tuotantosuhteet yhdessä muodostavat yhteiskunnan taloudellisen pohjarakenteen, jota vastaavat määrättyt yhteiskunnalliset tietoisuusmuodot",

Lenin loi kuuluisan heijastusteoriaansa. Sen mukaan taide on

"sosiaalisen tietoisuuden muoto, joka heijastaa yhteiskunnallista olemassaoloa, ideologinen ylärakennelma, joka vaikuttaa puolestaan aktiivisesti materiaaliseseen perustaan, erikoinen ulkomaailman tietämisen muoto, sekä eräs ase sen muuttamiseksi."

Taide on sosiaalisen tietoisuuden muoto. Ero tämän marxilaisesta materialistisesta maailmankuvasta nousevan taidekäsitteen ja porvarillisen idealistiseen filosofiaan nojaavien taideteorioiden välillä on silmiinpistävä. Taide ei ole vain yksilöllistä tunne-elämystä, yhteiskunnasta riippumatonta, leikkiä, "taidetta taiteen vuoksi". Lenin nostaa voimakkaasti esille taiteen sosiaaliseen, yhteisöön sidotun puolen. Taide on jo luonnostaan ilmaisu jollekin. Subjekti tahtoo välittää elämyksensä toisille kanssaihmisille, siinä on taiteen luomisprosessin perusta. Mutta marxilaisen tietoteorian mukaan subjektiivinen elämys heijastaa ulkopuolista maailmaa, objektiivista todellisuutta. Heijastus on enemmän tai vähemmän oikea ja tarkka, mutta se on joka tapauksessa ulkopuolisen todellisuuden heijastusta. Marxilaisen käsityksen mukaan

objektiivista todellisuutta voidaan tiedota ja sitä voidaan tiedota myös taiteen välityksellä. Siten siis taide voi tiedota asioiden olemusta ja taiteen esittämä totuus olla merkitykseltään objektiivista totuutta.

Näillä Leninin esittämällä ajatuksella on käänteentekevä merkitys taiteen teorialle. Niiden mukaan tiede taiteen olemuksesta ja historiasta voi tulla tieteenksi sanan ankarassa mielessä — ei vain niin, että se voi paljastaa taiteen kehityksen lait — vaan myös käyttää niitä hyväksi käytännöllisessä sovellutuksessa.

Voidaan tietysti kysyä, mikä ero on sitten loppujen lopuksi taiteella ja tieteellä, jos taiteelle tietoaomismuotona asetetaan näin ratkaiseva merkitys. Porvarillisissa taideteorioissa vaikuttaa vielä vanha jakotapa järjen ja tunteen välillä. Taide selitetään ennen kaikkea tunteiden ilmaisuksi, nähdään sen perustuvan pääasiallisesti vaistonvaraisuuteen, irrationalisuuteen. On helppoa havaita tällaisen käsityksen rajoittuneisuus. Emme voi puhua ihmisen psyydessä ehdottomasti jaosta järjen ja tunteen, vaistonvaraisen ja tietoisien välillä, saati sitten ”puhtaista”, riippumattomista tunne-elämyksistä. Jos taide liitetään vain sieluntoiminnan vaistonvaraisuuteen, joudutaan taiteen piiri supistamaan tavattoman ahtaaksi, eliminoimaan pois suuri osa parasta, mitä maailman taide on luonut.

Tieteen ja taiteen ero on ennen kaikkea tavassa, millä ne käsittelevät

määrättyä sisältöä — toinen käyttää loogisia päätelmiä, toinen kuvia. Taiteellisen ajatuksen saavutettavissa ovat vain sellaiset puolet objektiivista todellisuutta, jotka voidaan ilmentää konkreettisesti havaitussa muodossa.

Tämä selittää taiteen erikoisominaisuudet, sen ns. subjektiivisuuden, sillä yksilö voi havaita vain rajoitetun osan objektiivista todellisuutta persoonallisten, yhteiskunnallisten, historiallisten ja taloudellisten edellytystensä mukaisesti. Mitä paremmin taideteos heijastaa yleistä objektiivista totuutta, sitä avarampi vaikutuspiiri sillä on, sitä laajemmat joukot voivat sen käsittää ja omaksua. Taiteen ilmaisumuotojen liittyminen konkreettisiin kuviin selittää myös taiteen tunnepitoisuuden, sillä tunteethan liittyvät juuri yksilön elävään konkreettiseen elämykseen. Mitä kauemmas konkreettisesti havaintopiiristä etäännyimme, sitä abstraktisimpiin asioihin siirrymme, sitä pienempi on vaistonvaraisuuden ja tunteiden vaikutus — ja päinvastoin.

Olemme näin pitkään pysähtyneet marxilais-leniniläisen taideteorian peruskäsitteeseen taiteesta tietoaomisvälineenä, koska se on erittäin suurimerkityksellinen taidekritiikille näyttäen sen tehtävät uusissa, laajemmissa perspektiiveissä. Se selvittää myös taiteen suuren kasvatuksellisen ja yhteiskunnallis-poliittisen merkityksen, minkä marxilainen taidetutkimus on voimakkaasti nostanut etualalle. Taide on paitsi erikoinen ulkomaailman tietoaamisen muoto myös eräs ase sen muuttamiseksi.

TAITEEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Taide heijastaa yhteiskunnallista olemassaoloa. Ei niin kaavamaisesti, kuin sen näkivät viime vuosisadan naturalistisen koulukunnan edustajat, Taine milieu-teorioineen, Zola ym. mekaanisena kaavamaisena kopiona. Vaan heijastaessaan oikein yhteiskuntaa, ilmentää se sitä dynamisena, liikkuvana, kehityksenalaisena, jossa eri voimat, myöskin taide, vaikuttavat kehityksrytmiin. Heijastaessaan yhteiskunnallista olemassaoloa eri taidesuunnat ja -koulut heijastavat myös luokkien taistelua, edistyksellisten ja taantumuksellisten voimien välistä kamppailua. Enempää kuin yksityinen ihminen, ei taidekaan voi olla irti ajastaan ja ympäristöstään. Puolueetonta kaiken yläpuolella olevaa, viileätä, ”apollolaista” taidetta ei ole olemassa. Taide on yhtä puolueellinen kuin mikä tahansa muu ideologinen ylärakennus. Samoin kuin marxilainen teoria paljasti kapitalistisen yhteiskunnan luokaluonteen, porvarillisessa yhteiskunnassa näennäisen tasapainotilankin vallitessa pinnan alla käydyin luokkataistelun, samoin paljasti se naamioksi sellaiset porvarilliseen taideteoriaan juurtuneet käsitteet kuin taiteen vapaus, taiteen intressittömyys, puhdas taide, taide taiteen vuoksi.

”Elää yhteiskunnassa ja olla vapaa yhteiskunnasta, ei ole mahdollista”

(Lenin).

Taiteen riippuvaisuus yhteiskunnasta ja yhteiskunnallisesta taistelusta johtaa siis taiteen puolueellisuuteen. Marxilaisuus on osoittanut, kuinka valtava ideologinen merkitys on porvarillisella

kulttuurilla ja porvarillisella kirjallisuudella porvariston luokkataistelun aseena. Sen vastapainoksi on

”sosialistisen proletariaatin otettava kirjallisuuden puoluekantaisuutta koskeva periaate, kehitettävä tätä periaatetta ja luotava se elämään mahdollisimman täydellisessä ja taroituksenmukaisessa muodossa”

(Lenin).

Mitä sitten merkitsee tämä puolueellisuus? ”Se ei ole vain sitä”, Lenin sanoo,

”että sosialistiselle proletariaatille kirjallisuus ei voi olla yksityisten tai joidenkin ryhmien ansioväline, se ei voi olla yleensä yksityinen asia, riippumaton yhteisestä proletariaatin asiasta. — Kirjallisuuden on tultava osaksi yhteistä asiaa.”

Taiteen suureen yhteiskunnalliseen ja poliittiseen merkitykseen Lenin yhdistää sosiaalisuuden vaatimuksen:

”Taide kuuluu kansalle. Sen on syvimpiä juuriaan myöten tunkeuduttava työätekevien joukkojen laajimpiin kerroksiin. Näiden joukkojen on ymmärrettävä ja rakastettava sitä. Sen on yhdistettävä näiden joukkojen tunne, ajatus ja tahto ja innostettava niitä. Sen on herätettävä ja kasvatettava taiteilijoita kansanjoukkojen omasta keskuudesta.”

KRITIIKIN TEHTÄVÄT

Tällaisen teorian Lenin asetti sosialistisen taiteen pohjaksi ja siihen perustuu myös marxilainen kirjallisuus- ja taidekritiikki, jota on kehitetty ja sovellettu sosialismissa Neuvostoliitossa jo yli 30 vuotta. Tehtävät, joita tämä kritiikki on pyrkinyt toteuttamaan, voi kiteyttää neljään pääkategoriaan:

1) Taantumuksellisten ja aatteettomien aineiden paljastaminen

Ensimmäinen kohta sisältää selvästi paljon puhutun poliittisen pykälän. Joudumme suoraan kysymyksiin, joita porvarillisen lehdistön vääristelemä ja paisuttelemä levitellään ja joista syntynyt ennakkoluulo on ensimmäinen, mihin törmäämme puhuessamme porvarillisen lehdistön yksipuolista diettiä seuranneiden henkilöiden kanssa neuvostotaiteesta. Väitteisiin, että Neuvostoliiton taide ei olisi vapaata, että taiteilija loisi siellä vain kokenuksesta, että taide olisi siellä vain pelkkää propagandaa ja kritiikki tämän propagandan poliittista sensurointia. Pitemmälle mennessä lyödään varmasti pöytään Anna Ahmatovan, Zoshtshenkon ja Shostakovitsin nimet. Neuvostoliitossa on puolueenjohto, keskuskomitea, arvostellut jotakin Shostakovitsin sinfoniaa, jonkun neuvostokirjailijan runoja ja toisen proosaa. Siinä nähdään todistuskappale — ei siitä, että puolueenjohto on kiinnostunut taiteesta ja näkee sen suuren merkityksen — vaan siitä, että Neuvostoliitossa on muka taiteilijan vapaus riistetty,

taiteessa ja taistelu niitä vastaan.

- 2) Taiteellisen kulttuuriperinnön hyväksikäyttö ja kehittäminen.
3) Kansan taidetajun kasvattaminen ja kehittäminen.
4) Taiteilijoiden kasvattaminen ja kehittäminen.

Mitä nämä seikat ovat käytännössä merkinneet taidekritiikille? Tarkastelkaamme lähemmin mainittuja neljää vaatimusta.

NEUVOSTOKRITIIKIN LUONNE

että hänestä on tehty tahdoton propagandan väline. Joudumme näin vastakkain Leninin puolueellisuusteorian ja porvarillisen taidearvostelun naamioituneen puolueettomuusasetteen kanssa.

Neuvostokritiikin luonnetta selvittää mainittujen yksityistapausten lähempi tarkastelu.

Anna Ahmatova oli vanhan koulun runoilijoita, jonka tuotannon pääasiallinen osa lankeaa ajalle ennen vallankumousta kuuluu senaikuisen runouden äärimmäis-individualistiseen "taide taiteen vuoksi" suuntaan. Lokakuun vallankumouksen jälkeen Ahmatovan runoilijääni vaiken melkein parin vuosikymmenen ajan. Juuri isänmaallisen sodan kynnyksellä hän astui uudelleen runoilijaparrasvaloon, mutta hänen muusansa oli täsmälleen saman näköinen ja samanääninen kuin pari vuosikymmentä sitten, ikäänkuin ei lokakuun mullistavia muutoksia olisikaan tapahtunutkaan. Korkeintaan Ahmatovan runous oli, jos mahdollista, entistään pessimistisempää, entistä negatiivisempää suhteessa ympäröivään to-

dellisuuteen. Hänen sodanaikaiset runonsa ilmensivät sen selvästi. Niissä puhutaan sodasta vain kuin välttämättömästä kirouksesta. Leningradilaisten uljas puolustustaistelu oli hänestä vain sokeaa taistelua vääjäämätöntä tuhoa vastaan. Tämänlaatuista oli runous, jonka Zhdanov kuuluisassa arvostelussaan tuomitsi. Vihamielisenä neuvostoideologialle, neuvostokansan pyrkimyksille ei se voi vaikuttaa muuta kuin pessimismia herättävästi, moraalisesti masentavasti, defaitistisesti kuulijaan. Se on tyypillistä tsarinarajan, ei Neuvostoliiton runoutta.

Samanlaatuinen tapaus oli M. Zoshtshenko. Hänkin oli lähtöisin kirjallistaantumuksesta ryhmästä, "Serapionovien veljeskunnasta", joka toimi 20-luvun alussa, ja hänen kirjalliseen tuotantoonsa on erottamattomasti yhtynyt taantumuksellinen filosofinen näkemys, n.s. biologismi, joka on varsin levinnyt länsimaissa. Sen mukaan elämän perustana ovat muuttumattomat biologiset lait, käsite sosiaalinen edistys on illusoorinen ja mielikuviuksellinen. On luonnollista, että tällaisen maailmankatsomuksen esittä-

minen taiteessa johtaa kyynilliseen, kielteiseen suhtautumiseen sosialistiseen Neuvostoliittoon ja parempaa tulevaisuutta rakentavan neuvostokansan tärkeimpiin pyrkimyksiin.

Täydentääksemme kuvaa kääntäkäämme vielä musiikin maailmaan. Sieltä meillä on tuore esimerkki, tammiukuussa 1948 Neuvostoliiton musiikkimaailman neuvottelutalaisuudessa A. Zhdanovin esittämä kritiikki neuvostomusiikista, jossa erityisesti esimerkiksi otettiin Muradelin ooppera "Suuri ystävyys". Arvostelun kärki kohdistettiin musiikissa ilmennyt formalismia ja kansalle vierautta vastaan. Samanlainen arvostelu, joka herätti suurta huomiota länsimaissa, kohdistettiin myös Shostakovitsin eräisiin tuotteisiin.

Kaikissa näissä esimerkeissä kritikoitiin selvästi sosialistiselle ideologialle vastakkaisia piirteitä, vanhan porvarillisen rappiotaiteen tyypillisiä ilmenemismuotoja, aatteettomuutta, moraalittomuutta, kansasta vieraantumista. Neuvostokritiikki täyttää näin tehtävänsä kasvatuksellista ja poliittista puolta.

TAIDEARVOSTELU KAPITALISTISISSA MAISSA

Mutta millaista on sitten kapitalistisissa maissa taidearvostelu, joka syyttää neuvostokritiikkiä poliittisuudesta? Onko yleensä olemassa poliittisempaa kritiikkiä kuin kapitalistisissa maissa? Taiteen tajuamisesta on tullut pienen specialistiryhmän monopoli ja tämän ryhmän esteettiset makudiktaattorit hyväksyvät taiteeksi vain sen, minkä heidän yksilöllinen subjektiivinen tunneautuminen kulloinkin vastaanottaa. Eikä tämä tunneautuminen saa ulot-

taa piiriään yli porvarillisen ideologian rajojen. Se mikä on rajan toisella puolen ja kuuluu sosialistiseen aatepiiriin ei ole taidetta. Ennen lahjakkaaksi tunnettu taiteilija havaitaankin yhtäkkiä lahjattomaksi, jos hän siirtyy barrikadin tälle puolelle. Näin suojelee kapitalistinen maa järjestelmäänsä tehden taidearvostelun eräänlaiseksi poliittiseksi suodattimeksi. Mutta ei vain poliittiseksi. Taiteen kaupallisuudessa on taidearvostelukin tullut pelkän kauppa-

mainoksen arvoon. Hyökyäallon lailla markkinoille virtaa ala-arvoista kirjallisuutta, lehtiä, huonoja elokuvia, viiheisiä iskelmiä jne. Paljonko mahdollisuuksia on rehellisyyteen pyrkivällä kulttuurikritiikillä estää tämän rehoittavan rikkaruohokasvullisuuden leviämistä ja vaikuttamista. Kapitalistisen järjestelmän nykyiselle luonteelle on vain edullista joukkojen sivistystason

KRITIIKIN SUUNTA NEUVOSTOLIITTOSSA

Neuvostoliitossa kritiikki kohdistetaan neuvostoideologian vastakkaisiin piirteisiin taiteessa. Mutta se ei merkitse sitä, etteivätkö taiteilijat saisi teoksissaan arvostella neuvostojärjestelmän aikaisempia ja nykyisiä virheitä ja heikkouksia. Neuvostokirjallisuudessa, -elokuviissa ja -teattereissa harjoitetaan paljonkin senluntoista kritiikkiä, eikä siellä satiiri suinkaan ole vierasta. Mutta sellaista kielteistä ideologiaa ei hyväksytä, joka arvostelee neuvosto-oloja taantumuksellisista asenteista, asettaa kyseenalaiseksi neuvostojärjestelmän tulevaisuuden, sen kyvyn kehittyä eteenpäin. Tämä on tärkeä ja merkillepantava ero.

Neuvostoliitossa kritiikki merkitsee kehitystä eteenpäinvievää voimaa. Tiedämme kritiikin ja itsekritiikin suuren merkityksen kommunismissa puolueessa. Kuten poliittisessa elämässä samoin taiteessakin kritiikki kohdistetaan kehitystä jarruttavia ja taantumuksellisia ilmiöitä vastaan. Edellämainitussa neuvostomusiikin heikkouksia koskevassa arvostelussa oli pääkärki suunnattu — ei säveltäjiä — vaan valtion musiikkikomiteaa — tuota "ilman armeijaa olevaa kennaali-

aleneminen ja moraalien turmeltuminen. Sellaisia joukkoja on aina helpompi murtaa ja johtaa. Toisin Neuvostoliitossa. Siellä asetetaan taiteelle suuri moraalinen vastuunalaisuus. Neuvostoliitossa kasvatetaan uutta ihmistä, uutta kulttuuria, uutta maailmaa, ja tässä kasvatustyössä on myös taiteella tärkeä osuus.

kuntaa" — vastaan, kuten sanonta kuului. Osoitettiin, että oli muodostunut ahdas auktoriteettiklikki, jossa myös kriitikot varauksetta ja ilman arvostelua palvoivat muutamia tunnettuja koryfeioita. Tällainen dogmaattisuus ja rajoittuneisuus haittaa ennen kaikkea nuorten taiteilijoiden kehitystä, jonka vaaliminen on eräs neuvostokritiikin tärkeimpiä tehtäviä. "Klassikkojenkaan valtava pronssinen takamus ei saa sulkea nuorten tulevien taiteilijoiden tietä", kuten Majakovski sanoi. Neuvostokritiikki on käsittänyt tehtävänsä edistystä eteenpäin vievänä voimana.

"Siellä, missä ei ole kritiikkiä eikä luovaa väittelyä, siellä kehityksen lähteet kuivuvat, joudutaan ummektuneeseen ansari-ilmaan ja kehityksen pysähtymiseen, josta kaikkein vähimmin hyötyvät meidän säveltäjämme", Zhdanov sanoi.

Näin kritiikki pyritään kehittämään Neuvostoliitossa suuntaan, joka on omiaan kannustamaan taiteilijaa. Arvostelu on suoraa, avointa ja ankaraakin, mutta silti se ei ole mitään korva-

puustikritiikkiä, vaan pyrkii analysoidaan taiteilijan tuotteet mahdollisimman tarkoin, osoittamaan niiden ansiot tai niiden virheiden syyt ja tien, jota kulkien taiteilija voi vapautua teostensa puutteellisuuksista, luodakseen sellaisia taideteoksia, joita neuvostokansa häneltä odottaa. Sillä neuvostotaiteilija on ennen kaikkea kansantaiteilija. Samoin kuin puolueessa kritiikki on kehityksen kannustajana, samoin Neuvostoliitossa taidekritiikin tarkoituksena ei ole katkaista taiteilijan siipiä, vaan aut-

taa hänen kehitystään. Vain Neuvostoliiton ulkopuolella esitetään asiat niin, että keskuskomitean arvostelu merkitsee taiteilijan "lopullista likvidoimista". Puheenaolleen kritiikin jälkeen on esim. Zoshtshenkon novelleja julkaistu joissakin neuvostolehdistä. Tiedämme hyvin, että Shostakovits on senjälkeen kuin hänen tuotantoansa kritikoitiin, luonut uusia mestarillisia sävelteoksia, jotka vain osoittavat, kuinka oikea kritiikki oikealla hetkellä voi vaikuttaa elvyttävästi taiteeseen.

KULTTUURIN DEMOKRATISOITUMINEN

Mutta sen ohella että neuvostokritiikki ohjaa ja tukee nuorta, uutta luovaa, sosialistista taidetta, tutkii se myös vanhan kulttuuriperinnön parhaita saavutuksia analysoiden niitä, ottaen sieltä sen, mikä on tervettä, korkeatasoista ja edistysellistä. Koko marxilainen aatemaailma nojaa kulttuurin parhaisiin saavutuksiin. Se piirtää läpi ihmiskunnan historian jatkuvan edistysellisen kulttuurilinjan, joka meidän aikanamme voi nousta vasta täyteen kukoistukseensa sosialismissa yhteiskunnassa. Marx ja Engels osoittivat vanhan kulttuurin parhaiden tuotteiden edistysellisen, historian liikkeen sidotun luonteen. Kriittisesti muokatun kulttuuriperinnön pohjalle nousee uusi sosialistinen kulttuuri, tämän päivän taistelua ja huomispäivän toiveita kuvastava sosialistinen taide. Neuvostokritiikki on tehnyt suuren työn analysoidessaan ja kohottaessaan täyteen arvoonsa klassillisen venäläisen taiteen parhaat saavutukset. Sellaiset viime vuosisadan suuret kirjalli-

suustutkijat ja kulttuurikriitikot kuin Belinski, Tshernyshevski, Dobroljubov ja vuosisadan vaihteessa toiminut Plehanov, ovat kokeneet nykypäivien Neuvostoliitossa renessanssinsa. Pushkinin, Tolstoin, Tshhehovin ym. parhaat teokset leviävät miljoonapainoksina ympäri laajaa neuvostomaata ja kirjaimellisesti sanoen kuluvat kansan käsissä. Eikä tämä suinkaan koske vain venäläisiä klassikkoja vaan yleensä maailmankirjallisuuden, kuvaamataiteiden ja musiikin parhaita teoksia. Neuvostoliitto on tällä hetkellä ottanut haltuunsa kansainvälisistä kulttuuritraditioista parhaat. Kuten eräs englantilainen taidekriitikko myönsi, Shakespeare on tällä hetkellä paljon populaarimpi Neuvostoliitossa kuin Englannissa.

Näin Neuvostoliitossa on käynnissä valtava kulttuurin demokratisoimisprosessi, taiteen aarteiden leviäminen laajojen joukkojen keskuuteen.

Kansan taidetajun kasvattaminen, kulttuuriaarteiden avaaminen kansalle ei

suinkaan merkitse rajoittumista historialliseen kulttuuriperintöön, vaan uuden kulttuurin omaksumista, sellaisen kulttuurin, joka heijastaa tämän päivän vallankumouksellista taistelua ja huomisen rakennustyötä. Näin tähän tehtävään liittyy neuvostotaiteilijoiden kasvattaminen. Neuvostoliitossa on palattu taiteellisen luomistyön lähteille, kansan pariin, jonka rehevästä raikkaasta elämänläheisyydestä on kaikkina aikoina suuri taide kummunnut. Siellä on palautettu taiteen synnynäimen sosiaalisuus, kohotettu täyteen arvoonsa elävöittävä vuorovaikutus taiteelle välttämättömän kahden tekijän — antajan ja vastaanottajan, taiteilijan ja kansan välillä, vuorovaikutus, jonka tyrehtyminen porvarillisissa maissa on kuivannut taiteen elämänsuonia, johtanut sen yhä suurempaan hedelmättömyyteen, kuivaan abstraktisuuteen, subjektiivisuuden tyhjään umpikujaan.

Taiteen demokratisoituminen on vaikeuttanut Neuvostoliitossa luonnollisesti sekä taiteen sisältöön että muotoon. Neuvostotaiteilija puhuu kansalle, hän kuten *Ma ja kovski* sanoi, "tahtoo ymmärtää ja tulla ymmärretyksi". Neuvostokritiikki vaatii taiteelta kansanläheisyyttä, kansalle ymmärrettävyyttä. Siinä se näkee myös neuvostotaiteen jatkavan parhaita klassillisia traditioita. "Pyrimme mitä yksinkertaisimpaan, luonnollisimpaan ja kirkkaimpaan, kansalle ymmärrettävään muotoon, siten jatkaen ja kehittäen klassillisia traditioita", *Fadejev* lausui. Tämä ei merkitse kuitenkaan kaa-voihin kangistumista, palaamista johonkin *Boileau*n normatiiviseen esteetikkään klassillisista taiteen muodoista. Neuvostoliitossa korostetaan, että taiteen muodon ja sisällön täytyy

eheästi sulautua toisiinsa. Mutta tällaista sulautumista ei suinkaan merkitse tyhjä formalismi, jossa muoto korvaa sisällön. Formalismia neuvostokritiikki pitää voimakkaalle, elävälle taiteelle vieraana dekadenssi-ilmiönä. Muoto ei voi korvata sisältöä, pikemminkin taideteoksen sisältö määrää sen muodon. Neuvostotaide on luonteeltaan uudistustaidetta, se ei ole vanhan toistamista, vaan avaa se taiteilijan originaalisuudelle uudet mahdollisuudet.

"Viholliset puhuvat, että neuvostokirjallisuus on yksimuotoista", *Fadejev* sanoo. "Mutta me vastaamme: Kuinka monivivahteista se onkaan muodoltaan! Ensiksikin, koska neuvostokirjallisuus on monen eri kansallisuuden luomaa, ja toiseksi, koska vasta sosialistinen yhteiskunta täysin vapauttaa taiteilijan yksilöllisyyden."

Tässä pääsemme asian ytimeen. Sosialistinen yhteiskunta luo uudelleen yksilöllisyyden, vapauttaa sen rappeutuneen porvarillisen sivilisation tyypistävästä rajoittuneisuudesta. Sosialistinen yksilöllisyys syntyy ihmisen laajentuneen tietoisuuden mukaan ihmisen tajutessa olemassaolonsa kaikessa rikkautessaan, nähdessään, kuinka syvästi se on yhteiskunnallista olemassaoloa ja kuinka ihmisyksilön kehitysmahdollisuudet ovat eroittamattomasti sidotut koko ihmisyyteen. Yksilön voimat kehittyvät ja hänen näkemyksensä avartuvat kollektiivisessa työssä ja taistelussa tämän yhteisön parhaaksi. Taistelessaan yhteisön paremman tulevaisuuden puolesta hän taistelee oman kehityksensä puolesta. Muovatussaan maailmaa hän muovaa itseään.

SOSIALISTINEN REALISMI

Tämä syvälinen marxilainen totuus kuvastuu Neuvostoliitossa vallitsevassa taidesuunnassa, sosialistisessa realismissa. Se on realismia, sillä se kuvaa tavallista, arkipäiväistä ihmistä jokapäiväisessä työssään. Mutta se on sosialistista realismia, sillä se näkee tämän työn yhtyvän valtavaan luomisprosessiin, jolla ihmiskunta muo-vaa suurta tulevaisuuttaan. Sen realismi ei ole siiveton, siihen liittyy valankumouksellinen romantiikka, voimakas aatteellisuus, joka perustuu tietoisuuteen kehityksestä, jossa "me emme ole tänään samoja kuin eilen, emmekä huomenna samoja kuin tänään". Tässä luomistyössä taiteilija tuntee olevansa osallisena ja siitä tietoisuudesta kumpuaa hänen syvälinen vastuuntuntonsa kansansa edessä, neuvostotaiteen oleellisesti moraalinen sisältö.

Neuvostoyhteiskunnassa yhtyy

"mitä ankarin järkipäinen käytännöllinen työ ylevään sankaruuteen ja suurenmoisiin näköaloihin".

Tämä *Zhdanovin* lauseen totuus ilmenee myös neuvostotaiteessa. Sosialinen tietoisuus ja vastuuntunto,

mitä marxilainen kritiikki sosialistiselta taiteelta vaatii, on luonteeltaan syvästi inhimillistä, kuuluen uuteen humanismin aikakauteen. Turhaan ei *André Bonnard*, tunnettu sveitsiläinen antiikin kulttuurin tutkija, verrannut nousevaa neuvostokulttuuria antiikin Kreikan humanismiin. Molemmille on yhteistä valtava tiedonjano ja siihen liittyvä inhimillisten arvojen korkea arviointi. Vanhat kreikkalaiset pitivät runoilijan ylevänä tehtävänä kansan kasvattamista. "Runoilija on koulunopettaja", he sanovat, ja Neuvostoliitossa tämä taiteilijan kasvattava tehtävä, taiteilija lipunkantajana ja tienviittana, on jälleen nostettu kunniaansa. Vanha kreikkalainen näytelmäkirjailija *Sofokles* esitti omaa ja aikalaisensa *Euripideen* taidetta seuraavasti: "Euripides kuvaa ihmisiä sellaisina kuin he ovat, minä kuvaan heitä sellaisina kuin heidän pitäisi olla". Neuvostoliiton sosialistinen realismi yhdistää nämä antiikin humanistiset taidenäkemykset seuraavassa *Fadejevin* lauseessa: "On kuvattava ihmistä totuudellisesti sellaisena kuin hän on sekä samalla sellaisena, minkälainen hänen pitäisi olla."

Kansainvälinen työväenliike

Katsaus "Pysyvän rauhan ja kansandemokratian puolesta" lehden numeroihin 5 ja 6

On ymmärrettävää, että kysymys rauhasta, taistelusta sen puolesta on viimeksi ilmestyneiden numeroiden keskeinen kysymys. Niinpä molempien numeroiden pääkirjoituksetkin käsittelevät sitä. N:o 5 pääkirjoituksessa "Oikeistososialistit — rauhan ja demokratian vihollisia" osoitetaan, miten oikeistososialistit, jotka joskus ovat kokeetaneet marxilaisuudella, vallankumouksellisilla korulauseilla, ovat nykyisin avoimesti sanoutuneet irti marxilaisuudesta, avoimesti asettuneet kaiken sen viholliseksi mikä työväenluokassa on vallankumouksellista ja välittömästi osallistuvat anglo-amerikkalaisen liittoutuman hyökkäyspolitiikkaan maailman kansojen orjuuttamiseksi, uuden sodan syyttämiseksi.

Niinpä esim. Bevin, Washingtonin määräyksestä painostaa Norjan ulkoministeriä, oikeistososialidemokraatti Langea saattamaan Norjan pohjois-Atlantin sopimukseen, Saragat oman puolueensa kokouksessa puhuu Italian länsiliittoon liittymisen puolesta, Blum Ranskassa johtaa parjauksampailua kommunisteja vastaan näiden sodanvastaisen taistelun vuoksi jne. Ei Harriman turhaan sanonut, että "sosialidemokraatit ovat USAn mitä suurimpana potentiaalisena 1) liittolaisena Euroopassa... Meillä on yhteinen asia". Edelleen kirjoituksessa osoitetaan, miten oikeistososialidemokraatit tukevat Marshall-suunnitelmaa huolimatta sen tuhoisista seurauksista Euroopan kansoille, pyrkivät hajoittamaan työväenluokan rivit, käyttävät hallitusval-

1) potentiaalinen = mahdollinen.

taansa työläisten vainoamiseen ja pieksämiseen, minkä lisäksi Bevin, Blum ja Spaak toteuttavat ja kannattavat imperialismiin siirtomaapolitiikkaa. Mutta yhä selvemmäksi käy myös oikeistososialidemokraattien politiikan tappio. Ranskassa, Italiassa, Japanissa ja vieläpä Englannissakin heidän vaikutuksensa jatkuvasti vähenee. Kommunistit käyvät kaikkialla päättäväistä taistelua oikeistososialisteja vastaan, jotka jo Lenin leimasi porvariston julmuuksiin ja rikoksiin osallistujiksi*.

* *

No 6 pääkirjoituksessa "Sodan syyttäjien rikolliset aiheet tehtävä tyhjäksi" osoitetaan rauhanliikkeen viime aikoina saaneen joukkoluonteesta ja yhä aktiivisemmat muodot. Lähes miljoonan englantilaisen työläisen ja Leningradin työläisten kirjeenvaihto rauhan lujittamisesta, valtava rauhanliike Ranskassa, italialaisten, norjalaisten ja tanskalaisten esiintymiset Atlanttisopimusta vastaan, Amerikan demokraattisten piirien vaatimukset Trumanin suostumisesta neuvotteluihin Stalinin kanssa, hollantilaisten työläisten taistelu sotaa vastaan Indoneesiassa ja ranskalaisten demokraattisten piirien taistelu sotaa vastaan Indo-Kiinassa, Neuvostoliiton esittämät vaatimukset atomipommin kieltämisestä ja aseistuksen supistamisesta jne. — kaikki ne ovat todistuksia mahtavasta rauhanliikkeestä, maailman miljoonien tavallisten ihmisten tahdon ilmauksia. Sen jälkeen kirjoituksessa osoitetaan, miten työväenluokka on aina ollut sotaa vas-

taan ja eri maiden kompuolueiden johtajien lausunnot, jotka ilmeisesti ovat sattuneet oikeaan maaliin siitä huudosta päättäen, jonka ne ovat aikaansaaneet, ovat sen johdonmukaista ilmausta. Kommunististen puolueiden johtajat ilmoittaessaan, että kommunistit eivät tule koskaan kannattamaan hyökkäyssotaa ja ovat valmiit taistelemaan Neuvostoliiton rinnalla imperialistisia hyökkäyksiä vastaan ovat ilmaisseet kansojen tahdon. "Hyökkäyssodan ja imperialismiin voimat heikkenevät, rauhan, demokratian ja sosialismin voimat kasvavat... Yhä laajemmat kansankrokset osallistuvat taisteluun rauhan puolesta", sanotaan kirjoituksessa lopuksi.

* *

Lehti julkaisee myös Kansainvälisen kulttuurityöntekijäin yhteistyökomitean ja Demokraattisten Naisten Maailmanliiton julkilausuman Pariisin rauhankonferenssin koollekutsumisesta ja Ranskan kompuolueen pääsihteerin Maurice Thorezin vastaukset rauhan vihollisten provokatooriin kysymyksiin, mutta koska ne molemmat on jo julkaistu suomenkielillä, emme niihin puutu. Naisten osallisuudesta rauhan taisteluun kertoo Nina Popova kirjoituksessaan, esittäen muutamia lukuja, jotka valaisevat sitä: Turvallisuusneuvostolle lähetetyn rauhanadressin allekirjoitti Italiassa 3 miljoonaa naista, Neuvostoliiton ehdotuksia atomipommin kieltämisestä ja aseistuksen supistamisesta kannatti adressillaan 2.500.000 Tshekkoslovakian naista, 2.110.000 bulgarialaista ja 5 miljoonaa saksalaista naista. Myös Englannissa, Belgiassa, Uudessa Seelannissa ja Hollannissa kerättiin nimiä niiden vaatimusten tukemiseksi. Lopuksi toveri Popova korostaa sitä tosiasiaa, että II Naisten kansainvälinen kongressi, jossa oli edustettuna 56 maan naiset edustaen 80 miljoonaa naista julkilausumassaan ilmoitti että naisten maailmanliittoon kuuluvat naiset "tulevat yhä voimakkaammin, yhä aktiivisemmin taistelemaan rauhan puolesta, demokratian puo-

lesta, kansojen turvallisuuden ja riippumattomuuden puolesta, lastemme ja kotiemme puolesta."

Italian naisten taistelusta kertoo Nella Marcellino useita konkreettisia tosiasioita. Popovan kirjoituksessa mainitun adressikeräyksen lisäksi italialaiset naiset ovat yhdessä miesten kanssa osallistuneet miljoonajoukoin mielenosoituksiin sotaa ja ulkoista imperialismia vastaan. Viime vuonna bolognelaiset riisipeltöjen työläisnaiset kävivät 19-päiväisen sitkeän lakkokamppailun poliisien hyökkäyksistä huolimatta. Rohkea oli myös 17 oikeuksiensa puolesta käymänsä taistelun vuoksi vangitun työläisnaisen esiintyminen oikeuden edessä, jolloin oikeussalin ulkopuolella tuhannet naiset eri kaupungeissa ja maakunnissa vaativat heidän vapauttamistaan. Kremonan maakunnassa kehrutehtaan työntekijät jäivät työpalkasta taistelllessaan koneittensa ääreen öiksi ja päiviksi saavuttaenkin 11-päiväisen taistelun jälkeen voiton. Napolissa 5000 lasta (6-12 ikävuoteen) kokoontui jouluaattona äitiensä kanssa kaupunginhallituksen rakennuksen eteen vaatien jouluavustusta perheille ja työtä isille. Naiset yhdessä lastensa kanssa ovat osallistuneet useihin mielenosoituksiin Marshall-suunnitelmaa vastaan, Italian Atlantin-sopimukseen liittymistä vastaan ja taistelevan Kreikan puolesta pidettyihin mielenosoituksiin. "Naiset, sanoo Marcellino, jotka ovat kokeneet sodan kauhut, tietävät, että uusien veristen yhteentörmäysten, uusien tuhojen estämiseksi on välttämätöntä tehdä loppu riistosta, kurjuudesta ja sodista, on voitettava porvaristo, aseistariistuttava se, kuten suuri Lenin meille opetti".

* *

Titon joukkion petturipolitiikkaa käsitellään molemmissa numeroissa. No 5:ssä L. Bulatovitsh kirjoituksessaan "Titon joukkio — SSSR:n ja kansandemokratian maiden vannoutunut vihollinen" osoittaa, miten Tiedotustoimiston päätöslauselman

jälkeen Titon ryhmä esiintyi muka Neuvostoliiton ja bolshevistisen puolueen ystävänä. Kulunut puoli vuotta on riisunut sen naamarin jugoslavia-laisilta natsionalisteilta. Nyt he käyvät avointa kauppaa imperialistien kanssa Jugoslavian riippumattomuudella ja itsenäisyydellä.

Eristäydtyttyään sosialismin ja kansandemokratian maista Jugoslavia ei ole voinut tehdä edistysaskeleita sosialismin tiellä. Päinvastoin sosialismin rakentaminen on Titon joukkion politiikan vuoksi joutunut vaaraan. Jugoslavia muuttuu yhä enemmän ja enemmän tavalliseksi porvarilliseksi tasavallaksi, marshallisoiduksi maaksi, joka on riippuvainen Wall Streetin saalistajista. Tosiasiat kertovat siitä: Tito on solminut Englannin kanssa kauppasopimuksen, joka on erittäin edullinen Englannille, kansallistettu omaisuus korvataan englantilaisille ja amerikkalaisille tuotantolaitosten omistajille, länsivallat eivät ulota kansandemokratian maihin suuntaamaansa boikottia Jugoslaviaan jne. Lisäksi Tito on tunnustanut sotaa-edeltäneiden hallitusten velat USA:lle ja luvannut ne maksaa (38,5 milj. dollaria). V. 1948 syyskuussa USAn departementti tiedotti, että siitä summasta Jugoslavia on jo maksanut 17 milj. dollaria. "Yorkshire Post'in" kirjeenvaihtaja kirjoitti jo neuvottelujen aikana, että "uusi aikakausi on alkanut USAn ja Jugoslavian suhteissa". Yksistään joulukuusta v. 1948 tammikuun loppuun v. 1949 Jugoslavia on lähettänyt USAhan värimetalleja (kuparia, sinkkiä, kromia, antimonin ja elohopeaa) 3.676 tuhannen dollarin edestä, t.s. yhtä paljon kuin v. 1947 koko vuonna (silloin 3.870 tuhatta dollaria). Uudet neuvottelut värimetallien lähettämisestä 15 milj. dollarin edestä ovat käynnissä.

Englantilais-jugoslavia-laiset kauppasuhteet ovat myöskin nyt saaneet vakiintuneemman luonteen. Uuden sopimuksen mukaan Englanti vie Jugoslaviaan tavaroita 3,5 milj. dinarin edestä, Jugoslavia Englantiin 3,2 milj. dinarin edestä. Lisäksi Jugoslavia korvaa kansallistetusta englantila-

laisesta omaisuudesta 4,5 milj. puntaa ja palauttaa englantilaisen omaisuuden ja varat, jotka jäivät Jugoslaviaan sodan päätyttyä. Englanti saa myös osan niiden tuotantolaitosten tuotteista, joissa on englantilaista pääomaa kunnes Jugoslavian valtio voi lunastaa osakkeet itselleen. Myös Benelux-maiden kanssa Jugoslavia on uudistanut kauppasuhteensa. Toveri Bulatovitsh osoittaa, että Jugoslaviassa on piirejä, jotka esiintyvät Titon turmiollista politiikkaa vastaan, mutta Jugoslavian natsionalistit yrittävät vaimentaa kaikkien rehellen isänmaanystävien äänet. Kaupungin ja maaseudun kapitalistiset ainekset rikastuvat, työväenluokan ja köyhän talonpoikaiston asema jatkuvasti vaikeutuu. Mutta Tito julistaa "luokkarauhaa". Tito on itsekin joutunut ilmoittamaan aikaisemmin tehtyjen suunnitelmien pienentämisestä ja tosiasia on, että vastarinta kansan keskuudessa kasvaa, onpa jo muodostunut partisaaniryhmiäkin Titon joukkoja vastaan. Työläisiä jää pois työstä, suunnitelmat jäävät täyttämättä jne. Toveri Bulatovitsh lausuu lopuksi, että on varmaa, että Jugoslavian kansa ei tule elämään vihamielisyydessä Neuvostoliiton ja kansandemokratian maiden kanssa, vaan lakaisee pois tieltään kaikki, jotka estävät sitä liittymästä sosialismia rakentavien kansojen veljesperheeseen.

V. Grigorianin kirjoituksessa (no 6) vahvistetaan toiv. Bulatovitshin kirjoituksessa esitetyt tosiasiat esittämällä esimerkkejä siitä, miten englantilais-amerikkalaiset imperialistit osoittavat suosiota Titon joukkoille. Englantilainen "Ekonomist", puhuen monopolikapitalistien nimesä kehoittaa olemaan kohdistamatta painostusta Titon, koska se ei olisi viisasta, mutta lisää sitten, että tärkeä on kysymys "poliittisesta vapaudesta lännen ystäville Jugoslavian sisällä" ja jatkaa: "Juuri näiden ihmisten kanssa länsivalttojen on pyrittävä ennenkaikkea solmimaan yhteydet. Metodit, joiden avulla parhaiten kosketus aikaansaadaan, on parasta jättää julkisuudessa käsittelemättä."

John Ganter "New York Herald Tribunes" kirjoitti helmik. 8 p:nä 1949: "Titon on luonnollisesti oltava varovainen suhteessaan USAhan, koska jos hän liian auliisti palvelisi länttä, se karkoittaisi hänestä kommunismin fanaattisesti kiintyneet kannattajansa." Sama lehti kirjoitti 16. helmik. 1949: "Jo viime vuoden kesällä Jugoslavian johtajat tiedoittivat englantilaisille ja amerikkalaisille edustajille, että heidän maansa tulee tarvitsemaan apua riippumattomuutensa suojelemiseksi. Sen he tekivät kuitenkin melkein konspiratiivisesti ja sitä seurasi pyyntö, että Washington ja Lontoo eivät "saattaisi epäilyksenalaiseksi" Titoa osoittamalla avoimesti ystävyyttään." Lehti jatkaa, että nyt voidaan jo solmia "suorat, asialliset ja täysin ystävälliset suhteet". Tov. Grigorian osoittaa, että lännen imperialistien ylistys Titon ryhmälle osoittaa selvääkin selvemmin sen petturuuden eikä voi rehellisissä demokratian ystäväissä herättää muuta kuin halveksuntaa ja suuttumusta pettureita kohtaan.

* *

Kansandemokratian maiden politiikkaa ja olosuhteita koskevia kirjoituksia on kummassakin numerossa useita. J o s e f R e v a i Unkarin kompuolueen politbyron jäsen kirjoittaa siitä parjaukskamppailua vastaan, joka maailman taantumuksen taholta on nostettu Unkarin kansantasavaltaa vastaan. Trumanin, Achesonin, Bevinin ym. vastalauseissa, sanoo hän, puhutaan "ihmisoikeuksista" ja "uskonnonvapaudesta", jolla ilmeisesti tarkoitetaan sitä, että Mindzentyn neuvonantajalle herttua Esterhardzylle pitäisi palauttaa ne 200.000 hodia maata, jotka kansantasavalta jakoi talonpojille. Uskonnonvapauden varjolla taas pyritään salaamaan Mindzentyn rikokset kansaansa vastaan. Pääosuus vastavallankumouksen järjestämisessä on sellaisissa maissa kuin Unkarissa, jossa 67 % kansasta tunnustaa katolista uskoa, uskottu katoliselle taantumukselle. Mutta Unkarin kansan enemmistö tietää, että Mindzenty tuomittiin ei

ylimpänä kirkollisena henkilönä vaan vakoilijana ja isänmaan petturina. Jatkuvasti kasvaa katolisten pappienkin luku, jotka avoimesti tuomitsevat Mindzentyn petturuuden. Mindzentyn juttu osoitti myös englantilais-amerikkalaisten imperialistien pyrkimykset johtaa Unkari entiselle, taantumukselliselle tielle. Mutta Unkarin kommunistit ja demokraattiset piirit tulevat edelleenkin paljastamaan imperialistien pyrkimykset ja samalla esiintymään kansainvälisiä sodanlietsoja vastaan.

* *

Mindzentyn juttua käsittelee myös tov. Rakoshi puheessaan Unkarin Työväkevien Puolueen Keskuskomitean istunnossa, jota selostetaan no 6:ssa. Lisäksi tov. Rakoshi selostaa Unkarin puolueen politiikkaa suhteessa talonpoikaistoon osoittaen, että keuhk. v. 1947 mennessä, ennen taantumusta vastaan käydyin taistelun kulun ratkaisua ei voitu asettaa päämääräksi keskivarakkaan vetämistä työväenluokan puolelle. Pääpyrkimyksenä oli sen pitäminen puolueettomana kun sensijaan köyhä talonpoikaisto ja maataloustyöläiset olivat työväenluokan puolella ja tukena. Mutta kun keskivarakas talonpoikaisto vakuutautui siitä, että kansandemokratia ei ole väliaikainen vaan pysyvä ja luja järjestelmä, se voitiin vetää liittolaiseksi. Sitä politiikkaa on noudatettukin ja menestyksellä, vaikka, kuten tov. Rakoshi osoittaa, joillakin paikoin puolueen jäsenet ovat lyöneet laimin köyhien talonpoikien keskuudessa työskentelyn, luullen sen käyvän itsestään. Joka tapauksessa kulakisto tulee vähitellen eristettyä ja talonpoikien enemmistö asettuu työväenluokan liittolaiseksi.

Samaa kysymystä Romanian puolueen politiikan valossa käsittelee G. Gheorgiu Dej, joka osoittaa maareformin suuren merkityksen luokkasuhteiden muuttumiselle maaseudulla. Hän osoittaa myös, miten teollisuuden kasvu edistää työväenluokan ja talonpoikaiston liiton lujittumista. V. 1948 oli Romaniassa teol-

lisuuden taso v. 1938 verraten seuraava: valuraudan tuotannossa 144, teräksen 123, rautamalmin 149, luonnonkaasun 420 ja hiilen 100 %. Vain naftateollisuudessa on taso alempi kuin v. 1938 englantilais-amerikkalaisten sabotaashiin johdosta.

Kehittyneemmän teollisuuden avulla työväenluokka voi auttaa maatalouden koneellistamista, sen kehittymistä suurmaataloudeksi. Sitä auttaa myöskin työätekevään talonpoikaiston keskuudessa syntyneet "työtoverikunnat", joissa talonpojat yhtyvät muokataksaan maan yhteisvoimin valtion traktoreiden avulla. Sen toiminnan kehittämisen ja valtion kaupaelinten ja kooperatiivien yhteistöiminnan lujittamisen puolue asettikin tärkeäksi tehtäväkseen samalla kun kulakiston vaikutusta maaseudulla rajoitetaan.

* *

Muista lukuista kirjoituksista lehden selostettavina olevista kahdesta numerosta mainittakoon vielä puolalaisen Jakub Bermanin kirjoitus Neuvostoliiton osuudesta kansandemokraattisten valtioiden syntymisessä, jossa hän osoittaa Neuvostoliiton vapauttajaosuuden fasisminvastaisessa taistelussa, samoin kuin sen valtavan kokemuksen sosialismin rakennustyössä vaikuttaneen ja vaikuttavan aivan ratkaisevasti kansandemokraattisten valtioiden syntymiseen ja lujittumiseen. Siksi liitto Neuvostoliiton kanssa on niille samoin kuin kaikille rauhaarakastaville kansoille parhaana takeena rauhallisen elämän jatkumisesta.

* *

Puolueitten sisäisen rakennustyön kysymyksistä on syytä vielä lyhyesti kosketella puolueopiskelua Italian kompuolueessa. Siitä kirjoittaa Luigi Amadezi, joka kertoo, että Italian kompuolueen Keskuskomitean syyskuun istunnossa asetettiin koko voimalla esiin puolueen jäsenten aatteellisen tietoisuuden kohottaminen. Toveri Togliatti määritteli silloin puolueopiskelun tehtävät seuraavasti:

"Meidän on ymmärrettävä missä muodossa esiintyvät luokkataistelun lait meidän aikanamme, selvästi käsitettävä imperialismin olemus tässä vaiheessa, nähtävä imperialismin rintamassa syntyvät repeämät, ymmärrettävä niiden merkitys, tunnettava hyvin voimat, jotka kerääntyvät demokratian ja sosialismin lippujen alle. On lisäksi opittava tutkimaan vihollista, jotta voimme sen tuntea."

Sen asettamuksen pohjalla on Italian kompuolue tehnyt muutoksia puoluekoulujensa opiskeluohjelmiin. Käytännöllisten ja teknillisten aineitten tuntimäärää on vähennetty ja enemmän aikaa omistetaan varsinaiselle marxilais-leniniläisen teorian kysymyksille. On lisätty NKP (b)n historian tunteja ja otettu kolme uutta ainetta ohjelmiin: kansainvälisen työväenliikkeen historia; vihollisen taktiikka (Vatikaanin politiikka ja sen toiminta joukkojärjestöissä, oikeistososialidemokraattien ja anglo-amerikkalaisen imperialismin politiikka) ja puolue- ja joukkojärjestöjen johtamismetodit. Lisäksi on muokattu poliittisen taloustieteen, Italian historian ja Italian työväenliikkeen historian opinto-ohjelmia niin, että ne paremmin vastaavat nykyistä vaihetta ja nykyisiä tehtäviä. Keskuspuoluekoulujen lukumäärä on lisätty kahdesta kolmeen. Kirjeopistossa opiskelee 4000 puolueen jäsentä. Pääasiassa johtavien jaostojen ja komiteitten työntekijöitä. Kirjeopiston oppilaille julkaistaan joka 15 päivän kuluttua 32-sivuinen luentovihkonen. Kurssi jatkuu 6 kk. sisältäen 12 luentoa. Heille on myös monin paikoin järjestetty konsultatioita suurella menestyksellä. Joka puolelta maata tulee tietoja uusista kursseista, opintokerhoista jne. Varsinkin NKP (b)n historian opiskelijoitten luku on lisääntynyt huomattavasti. "Puolue kokonaisuudessaan, sanoo tov. Amadezi, on täynnä päättäväisyyttä laajentaa marxilais-leniniläisen teorian, proletariaatin voittoisan teorian opiskelua, teorian, joka näyttää kansoille tien rauhaan, kansalliseen riippumattomuuteen ja sosialismiin."

Katsauksia

PAKINAA TEOREETTISISTA KYSYMYKSISTÄ

SANANSAATTAJA

Valistumaton parturi eli ylhäisyydet eivät pidä dialektiikasta

Jokainen valistunut eli toisin sanoen luokkatietoinen työläinen tietää, että dialektiikka on oppi luonnon ja yhteiskunnan kehityksestä ja että työväenluokan sosialistista maailmankatsomusta nimitetään dialektiseksi materialismiksi.

Tätä eivät tiedä ainoastaan yhteiskunnallisista kysymyksistä täysin piittaamattomat poroporvarit. Se näkyy olevan tuntematonta myöskin eräille sosialidemokraateiksi itseään nimittäville ylhäisyyksille, ja erikoisesti ylhäisyys Fagerholmille. Eräässä Tampereella äskettäin pitämässään propagandapuheessa tämä tyyris herra teki tiettäväksi, että tunnetun suomalaisen kommunistin Armas Äikiän "pää on täynnä dialektiikkaa ja sofistiikkaa".

Hänen Ylhäisyytensä suvaitsi siis tuomita dialektiikan samaan kadotukseen sofistiikan kanssa, joka viime mainittu, kuten tunnettua, on rikkiviasa sanansaivartelua eli näsäviusausta.

Aristokraattisen ylenkatseellisessa suhtautumisessaan dialektiikkaan ja yleensä marxilaisuuteen pöyhistyneet tannerilaiset ylimykset seuraavat vain muiden ylimysten jälkiä. Ylhäisyydet eivät pidä dialektiikasta senvuoksi, että se on oppi kehityksestä. Kaikenlainen kehitys ja edistys, varsinkin yhteiskuntaelämän alalla, on aina ollut kaikille ylimyksille kauhistus. Kautta aikojen ovat ylimykset olleet taipuvaisia pysymään siinä hullussa uskossa, että se yhteiskuntajärjestelmä, jossa heidän on hyvä olla ja josta he tämän vuoksi pitävät kynsin hampain kiinni, on ihmiskunnan kehityksen lopullinen päätepiste, se tuhatvuotinen valtakunta, jonka jälkeen ei tule eikä saa tulla

mitään — paitsi korkeintaan uusi vedenpaisumus. Ja tämänkin äärimmäisen tapauksen varalle näyttää tannerilaisissa ylhäisyyksissä kytevän se toivo, että uusi Noak — joka tietenkään ei voi olla kukaan muu kuin jokin mahtava dollariruhtinas — varaa heille arkissaan paikan, ja hyvässä lykyssä vielä kohtalaisen määrän puteleita ja nasakoita itsensä ja seuralaistensa ratsoksi.

Ilmekö siis, että kapitalistisen riistojärjestelmän ja varsinkin dollarisellaisen kaikkivoipaisuuteen ja iankaikkisuuteen väkevästi uskovaiset tannerilaiset ylhäisyydet puhuvat marxilaisesta dialektiikasta vain hammasta puren? Ilmekö siis, että he juhlapuheensaankin sinkoilevat yhtä hurjia kuin typeriäkin kuulutusuhkauksia marxilaisen maailmankatsomuksen suomalaisia edustajia vastaan?

Tuossa ylhäisessä hampaittenkirkuttelussa ei ole mitään ihmettelemistä, kun tiedämme marxilaisuuden tieteellisellä pätevytydellä todistaneen, että nykyinen kapitalistinen riistojärjestelmä ei olekaan iankaikkinen, vaan kulkee perikatoaan kohti samoin kuin kaikki sitä edeltäneetkin riistoyhteiskunnat ovat kulkeneet, ja että sen uumenista nousee uusi, sosialistinen yhteiskunta, jossa toisten työstä rikastujat eivät enää ole arvossa ja kunniasa ja jossa myöskään kommunistien haukkuminen ei ilmeisesti ole enää niin tuottava elinkeino kuin se nykyisin Suomessa näyttää erälle olevan.

Ilmeteltävää tässä kaikessa on vain yksi seikka: mitenkö on mahdollista, että niin korkeille portaille kuin pääministerin paikalle on päässyt kiipeämään niin valistumaton henkilö, joka ei tiedä,

mikä ero on dialektiikan ja sofistiikan välillä?

Kohtalon ivaa on, että juuri "työväenhallituksen" päämieheksi on kehattu mies, joka ei ole edes seurustellut valistuneiden, luokkatietoisten työläisten parissa sen vertaa, että olisi päässyt hiukan kuuselle työväenluokan maailmankatsomuksen alkeista.

Alkoon sanottako, että Fagerholm ei ole mikään kirjanoppinut, vaan parturi. Parturit kuuluvat työväenluokkaan, mikäli he elävät omien kätensä työllä. Parturien joukossa, samoin kuin muidenkin työläisten joukossa, on jokunen määrä luokkatiedottomia, valistumattomia ihmisiä, jotka kulkevat työväen luokkavihollisten talutusnuorassa. Mutta kuvaavaa onkin juuri se, että pääministerin paikalle on pitänyt kaivamalla kaivaa esiin mies juuri niiden valistumattomien parturien joukosta, vaikka luokkatietoisikin partureita olisi varmasti ollut löydetävissä.

Vakka kantansa valitsee. Suomen taantumusporvaristo panee nykyään kaiken toivonsa valistumattomiin partureihin ja muihin luokkatiedottomiin, valistumattomiin työläisiin. Näiden keskuudesta se värvää käytettäväkseen lakonrikkurit sekä ilmiantajat ja "todistajat" syytejuttuihinsa rehelliisiä työläisiä vastaan. Tässä piilee myöskin ylhäisyys Fagerholmin "loistavan" virkauran salaisuus.

Emme väitä, etteikö parturi tahi kuka muu työläinen tahansa voisi olla kunnan mies, vaikkei hän sattuisi tietämään, mitä dialektiikka on, ja vaikka hänellä muutenkin olisi heikot tiedot sosialistisen maailmankatsomuksen alkeista. Mutta tässähän onkin ollut kysymys eri parturista, "sosialidemokraattiseksi" itseään nimeävän puolueen jehumiehestä, "työväenhallituksen" pääministeristä. Vertauksen vuoksi mainittakoon, että tieteellisen sosialismin perustajatkin, Marx ja Engels, sallivat pitkän aikaa omaa työväenpuoluettaan nimitettävän sosialidemokraattiseksi puolueeksi, ja että marxilaisen maailmankatsomuksen omaksunut Suomen vanha työväenpuolue, Yrjö Mäkelinin, Eetu Salinin, Ed-

värð Valppaan, Yrjö Sirolan ja O. V. Kuusisen puolue, nimitti niinikään itseään sosialidemokraattiseksi puolueeksi. Ja tunnettua on, että nykyiseenkin sosialidemokraattiseen puolueeseen kuuluu työläisiä, jotka tuntevat vetoa marxilaista, sosialistista maailmankatsomusta kohtaan ja jotka eivät hyväksy sitä marxilaisuuden julkista häväämistä, jota esim. Suomen Sosialidemokratian palstoilla tämän tästä harjoitetaan.

Jo näiden seikkojen luulisi velvoittavan niin äveriään "työväenjohtajan" kuin Fagerholm on, ottamaan — demagogian ja kokeiteerauksen vuoksi — edes jonkin verran selvää sosialistisen maailmankatsomuksen aakkosista. Ainakin niin paljon, ettei menisi julkisilla paikoilla munaamaan itseään sekoittamalla toisiinsa dialektiikan ja sofistiikan, jotka ovat kaksi eri asiaa, toistensa täydellisiä vastakohtia.

Se väite, että dialektiikka on samaa kuin sofistiikka, ei ole Fagerholmin omaa nerontuotetta. Se kuuluu taantumusporvariston vanhaan asevarastoon sen taistelussa marxilaista maailmankatsomusta vastaan, ja on siis "yhteistä uskovaisten tavaraa". Herra Fagerholm on vain lainannut tuon lahon myrkkynuolen, luullen voivansa antaa sillä Suomen luokkatietoisille työläisille hyvänkin tärsäyksen "silmen välillä".

Tähän voitaisiin vastata runoilijan sanoilla: "Ai, ai, ylhäisyys, turha on sun toivosi!" Havittelemansa tärsäyksen asemesta on herra Fagerholm ainoastaan ansainnut haudalleen muistopatsaan, jonka jalustaan on kaiverrettu sanat:

"Tässä lepää mies, joka vuosina 1948—49 oli pääministerinä niin sanotussa työväenhallituksessa, mutta joka puheistaan päätellen ei ollut milloinkaan seurustellut luokkatietoisten työläisten kanssa."

Muuten olen sitä mieltä, että Suomen tulevaisikin pääministeriksi on ehdottomasti nimitettävä parturi. Tämä siksi, että herra Fagerholm on valistumattomuudellaan tehnyt paljon hallaa Suomen kaikkien parturien maineelle. Asia on korjattavissa vain siten, että uusi pääministeri nimitetään valistuneiden parturien joukosta.

POLIITTIS-TEOREETTINEN AIKAKAUSLEHTI KOMMUNISTI

Julkaisija: Suomen Kommunistinen Puolue

N:o 4. Huhtikuu 1949

SISÄLTÖ:

Elämän puolesta imperialistista sotaa vastaan 193

Vapputunnukset 200

Armas Aikiä:

Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys perii voiton 201

Teorian kysymyksiä:

Aili Mäkinen:

Luokkataistelu jatkuu yhä 208

A. J. Popov:

Rauhan ja yhteistyön puolesta kahden järjestelmän välillä 217

SKP:n kulttuurikonferenssin aineistoa:

Mauri Ryömä:

Puolue ja sivistyneistö 224

Mirjam Vire-Tuominen:

Marxilaisesta kirjallisuus- ja taidekriitistä 240

Kansainvälinen työväenliike:

Katsaus "Pysyvän rauhan ja kansandemokratian puolesta"-
lehden numeroihin 5 ja 6 250

Katsauksia:

Sanansaattaja:

Valistumaton parturi eli ylhäisyydet eivät pidä dialek-
tiikasta 255

Toimitus ja konttori: Helsinki, Kotkankatu 9. Puhelin: toimitus 75 823, toimitussihteeri 75 738, konttori 76 549. Postisiirtotilin nro 8792.

Toimituskunta: Pää- ja vast. toimittaja Matti Janhunen, toimitussihteeri Sulo Suvanto; Aili Mäkinen, Inkeri Lehtinen, Tuure Lehén, Iisko Lassila, Kauko Heikkilä, Elli Parkkari, Toivo Karvonen, Mirjam Suvanto.

Tilaushinnat: 1/1 vsk. 440:—, 1/2 vsk. 220:—, 1/4 vsk. 110:—. Ulkomaille 1/1 vsk. 900:—, 1/2 vsk. 450:—. Irtonumeron hinta 40:—.

Yli 80 000 voittoa —

m.m. omakotitalo tai vaihtoehtoisesti 500.000:— obligatioina, ihania itämaisia mattoja, obligatioita 100.000:— — 5.000:—, radioita, polkupyöriä, gramofoneja, valokuvauskoneita ym.

Juuri nyt vaakalaudalla!

Ostamalla 50 mk hintaisen Päivän arvan voitte helposti saada jonkun edellä luetelluista arvokkaista voitoista. Arpoja saatavissa SKP:n osastojen asiamiehiltä ja Kansankulttuurin Kirjakaupoista ympäri maan.

Toimeenpanee ja hoitaa SKP Helsinki, Erottaja 15—17 A. 5 kerros.

Vähäväkistenkin luo

Päivän arpa

avun tuo

Hinta 40:—

Helsinki 1949. Kustannusosakeyhtiö Yhtelstyön kirjapaino